

Hringariki

Medlemsblad for Ringerike Slekts Historielag

Nr. 2- 2013

23. årgang

Hringariki

Medlemsblad for Ringerike Slekthistorielag

23. årgang

Redaksjon

Nils Elsrud
Sten Høyendahl
Tom Larsen
Ole E. Yttri

Ringerike Slekthistorielag ble startet 7. februar 1985, og har rundt 230 medlemmer. Medlemskontingenten er kr 300 pr år. Medlemmene får tilsendt Hringariki to ganger i året, og det arrangeres jevnlig møter og foredrag. Laget har lokaler på Veien gamle skole, og har der en samling av bøker og tidsskrifter mv. Navnet Hringariki ble patentert i 2000.

Vår hjemmeside er:

<http://www.ringerike-slekthistorielag.com>

Medlemskap tegnes hos leder Nils Elsrud,
Paasche Aasens vei 26, 3514 Hønefoss.
Tlf. 915 66 980.

Artikler til Hringariki sendes: sten.hoyendahl@gmail.com

Postadresse: Sten Høyendahl, Hårumsbyen i Hole,
Vollgata 74, 3512 Hønefoss

Forsiden:

Regina Olava Gulbrandsen fra Egge på Ask
med ektemann og datteren Martha på Hawaii (foto ca 1894).
Håndfarget foto: Tom Larsen

Tredje omslagsside:

«Nordens Kvinder» av Jørgen Moe,
publisert i Morgenbladet 15. januar 1846

Baksiden:

Jørgen Moe.
Håndfarget foto: Tom Larsen
Originalfotografi: Teknisk Museum/Digitalt Museum

Nr. 2- 2013

Innholdsfor te g n e l s e

Side	
2	Fra redaksjonen
3	Thorleif Solberg
3	Narv Somdahl til minne
3	Ny utgivelse - tingbok for Ringerike, 1699-1705
4	Sten Høyendahl
8	På tomannshånd med Thorleif Solberg
8	Ringerikinger i den norske emigrasjonen til Hawaii
18	Nils Elsrud
18	Steinkasting på Holtesetra i Ådal
26	Gunnar Fagerås
	og Ragnvald Lien
34	Slekt fra Nedre Halkinrud på 1800-tallet
34	Tom Larsen
35	På vei til slaveriet
35	Eyvind Fjeld Halvorsen og Ringerike
36	Straffanger i Hønefoss distriktsfengsel (1870)
41	Tom Larsen
41	Etterlysning av fotografi - Anne Tollefsdatter Grønvoldsmoen
42	Sten Høyendahl
42	Sagmester Ole Vernersen ved Hønefossen og hans etterkommere
45	Sten Høyendahl
45	Slik fikk Holmestua sitt navn
48	Nils Elsrud
48	Ole Gulbrandsen og hans 21 barn i to ekteskap
50	Sten Høyendahl
50	Født på Ringerike, død i Kristiania 1901-1924
71	Aktuelle bøker
72	Aktuelle tidsskriftartikler
73	Jørgen Moe
73	Nordens Kvinder
17, 25, 67, 68, 69, 70, 72	Fra gulnede aviser

Fra redaksjonen

For første gang i *Hringariki*s historie bringer vi et intervju, og da må det selvsagt være slektsforskningens grand old man på Ringerike, Thorleif Solberg, som skal i ilden. Sten Høyendahl har tatt seg en tur hjem til den nå 89-årige veteranen på Vågård, og snakket løst og fast om både det ene og det andre.

Jubileumsåret for Jørgen Moe er i ferd med å rinne ut. Den gamle holeværing lot ofte trykke sine dikt i avisene, og vi tillater oss derfor å gjengi *Nordens Kvinder* i Morgenbladets versjon, 15. januar 1846 (se 3. omslagsside).

Torbjørn Greipsland har tidligere utgitt en bok om den norske utvandringen til Hawaii i 1880, da rundt tusen nordmenn på arbeidskontrakt reiste med to skip til Hawaii. Noen av disse var fra Ringerike. Sten Høyendahl har fått tilgang til Greipslands forskningsmateriale, og har i tillegg gjort egne undersøkelser om de ringerikske emigrantene. Det var langt fra gull og grønne skoger som møtte nordmennene på sukkerrørplantasjene. De følte seg ført bak lyset, og tok raskt initiativ til flere streiker. Svært mange reiste videre til den amerikanske vestkysten etter at arbeidskontrakten var avsluttet. Anne Olsdatter fra Egge på Ask valgte derimot å bli på Hawaii sammen med sin ekte mann, svensken Jonas Gulbrandsson, og har mange etterkommere her.

Nils Elsrud har sett på en sak fra 1839 som har vakt oppsikt langt utenfor Ringerikes grenser. Seterfolkene på Holtesetra i Ådalen ble over flere uker plaget av at stein ble kastet mot vegger og vinduer nattetider, og selv om det ble avholdt rettsavhør, er det aldri blitt oppklart hva som egentlig skjedde. Var det skrømt eller rett og slett rampestreker? Over tyve personer ble utsatt for steinkastingen på setra, og Elsrud har klart å identifisere de fleste av disse. Han presenterer oss også for husmannen Ole Gulbrandsen fra Somdalen i Ådalen, som i sine to ekteskap hadde hele 21 barn.

Gunnar Fagerås og Ragnvald Lien tar for seg en tallrik slekt på Halkinrud i Soknedalen, som også har sidegreiner på Flaskerud, Sørsdal og Fonkalsrud. Det begynner i slutten av 1700-årene, og fyldige slektsoversikter med et stort antall navn presenteres her til langt ut på 1900-tallet.

Tom Larsen er kommet fram til 1870 med sine oversikter over straffanger ved distriktsfengselet i Hønefoss. Det er nå slutt på jernbaneutbyggingen, og lokale størrelser inntar fengselet - som før bare for småforbrytelser og forseelser, hvorav flere i dag ikke er straffbare. Her risikerer man å finne en tippoldefar eller to i en pinlig situasjon.

Sten Høyendahl har begynt å forske på noen av de tidligste sagfolkene fra Hønefossen, og ser i dette nummeret på sagmester Ole Vernersens som døde rundt 1685. De fleste av sagfolkene var utenbygdsfra, og mange var her bare midlertidig. De er ofte vanskelige å identifisere, men sagmester Ole Vernersens etterkommere kan følges i mange ledd framover.

Høyendahl har også en kort artikkel om Holmestua ved Haug kirke, der den gamle, enslige kvinnen Holme Paalsdatter i 1689 ble offer for et meningsløst rovmord. Stedet ble kalt Holmestua etter henne, men sammenhengen rundt stedsnavnet er aldri framkommet, da offerets navn feilaktig har vært tydet som Helene.

Vi bragte i *Hringariki* 2/2012 en alfabetisk oversikt over folk som var født på Ringerike, og som døde i Kristiania i tidsrommet 1879-1900. En ny oversikt følger nå for perioden 1901-1924 med navn på 353 menn og 345 kvinner, alle født på Ringerike. Til sammen inneholder disse to oversiktene 1173 navn, og de som har lett forgjeves etter bortkomne slektninger bør nok ta en titt her.

Gamle aviser er alltid godt stoff for historieinteresserte, og vi tar med noen utdrag fra ulike tider. Det sies at den som leter finner, men det var likevel uventet å komme over en full gjengivelse av et ukjent middelalderbrev i Ringerikes Blad av 26. april 1898. Dokumentet er fra 1508 og omhandler et makeskifte av flere gårder, blant annet Gjørud i Haug. Et så gammelt dokument har aldri tidligere vært knyttet til Gjørud. Den daværende eieren av skjøtet, Engebret Gjørud, hadde fått dette transkribert av ansatte i Riksarkivet, som på sin side må ha forsømt seg kraftig ved ikke å besørge at en kopi av dokumentet ble oppbevart sentralt. Engebret Gjørud forlot senere gården - kan det være mulig at originaldokumentet fortsatt eksisterer i dag?

Narv Somdahl til minne

Den 17. mai 2013 om kvelden, amerikansk tid, ankom følgende e-mail fra Narv Somdahls familie i USA til Hringariki, hvor det bl.a. het:

“Narv Somdahl, president of Ringerike Drammen Districts Lag (*RDD Lag*) for the past 11 years, passed away peacefully Monday evening, May 13, 2013, at the N.C. Little Hospice, Edina MN. He endured a 2 month siege of pancreatic cancer. Also a member of Hallinglag, Sigdalslag, Rogalandslag and Valdres Samband”.

Ringerike Slektshistorielag har mistet en trofast venn og medarbeider i Amerika. Men også de ovennevnte distrikter hadde hatt nær kontakt med ham, likeså Modum, Lier, Eiker med flere, som medlemmer av *RDD Lag*.

I lagets publikasjon (*RDD Brev*) for mai 2013 takker han som president sine medarbeidere i tidsskriftet, og venner i Norge for godt samarbeid og for all bistand og hjelp. Hans tilknytning til Ringerike var sterk. Han hadde ætterøtter i Ådalen, fra en av Somdalsgårdene, den som i bygda kalles Somdalshaugen. Herfra hadde han også arvet både fornavn og familie-navn.

Hans kone Marilyn D. Somdahl er *Newsletter Editor* i tidsskriftet, og skriver brev på forståelig norsk. De besøkte Norge bl.a. i 2006, og her er en smakebit fra takkebrevet skrevet av henne: “Vi vil huske gode dager i 2006 tur! Ja, og vi takker for forbindelser over mange år mellom norske amerikanske medlemmer og våre slektninger i Ringerike! Med vennlig hilsen til du og deres. Marilyn og Narv.”

Narv Somdahl har i mange år vært en samarbeidsvillig og sympatisk representant for «det norske Amerika», som også vi på Ringerike vil minnes i stor takknemlighet.

Thorleif Solberg

Ny utgivelse - tingbok for Ringerike, 1699-1705

Tingbok I-24 for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri går fra høsten 1699 til sommeren 1705. Den inneholder flere åstedstviser med detaljerte grenseoppganger over hele Ringerike, og mange av disse gjelder Soknedalen. Her forklarer gamle mennesker seg om slektsforhold langt tilbake i tiden, og mange glemte stedsnavn blir trukket fram, navn som ikke finnes på kart eller lenger er i manns minne.

Vi ser at mange ugifte menn og kvinner synder mot tidens strenge regler om leiermål, også ektefolk som har fått barn for kort tid etter bryllupet. Oftest er det de fattigste som blir trukket for retten, folk som ikke har de ringeste muligheter til å betale bøtene. Dette går særlig ut over kvinnene, som i tillegg blir kraftig stigmatisert i nærmiljøet. På ting etter ting står allmuen fram og forteller om besvangrede jenter som har rømt fra bygda, noe mange av mennene også gjorde. Det var på denne tiden et stort antall innflyttere på Ringerike, særlig

ved Hønefossen, og de som ikke hadde faste bånd til bygda fant det gjerne best å fordufte for alltid.

Tingboken inneholder også flere dramatiske rettsaker. Best kjent er utvilsomt saken om «Skrikene fra Hole kirke», da prestegårdsdrenge Mads Madsen ble drept av en medtjener, og prestefruen Anne Maria Handingmand ble skandaløst innblandet på et vis som aldri ble fullt oppklart. Disse rettsforhørene fyller mange sider i tingboken, og gir et godt bilde av forholdene på Ringerike rundt 1700.

Avskriften er fordelt på to hefter med til sammen 215 sider, samt personnavn- og stedsnavnregister i tillegg. Heftene leveres i samme format som eldre utgaver av Hringariki, og koster kr 250 inklusive porto (medlemspris kr 200). De kan bestilles hos Sten Høyendahl, tlf 902 09 842, eller e-post:

sten.hoyendahl@gmail.com

På tomannshånd med Thorleif Solberg

Thorleif Solberg (89) har jaktet på forfedre i femti år, og er fortsatt like glødende interessert som i sine yngre dager.

Thorleif, du er nå 89 år gammel og har en betydelig slektshistorisk produksjon bak deg. Hvorfor begynte du egentlig med alt dette?

Jeg har alltid vært historisk interessert, men det tok vel til for alvor da første bind av bygdeboka for Hof i Vestfold kom ut i 1964. Jeg var odelsgutt på Vågård nord for Hønefoss, men farsslekta kommer opprinnelig fra Hof, og Solberg-navnet stammer også derfra. Det gjorde inntrykk den gang å finne mine egne forfedre i bygdeboka.

Da var det altså gjort, og det hele begynte i Vestfold.

Ja, og ganske raskt fikk jeg interesse også for navneskikk. Fars morbror Gullik hadde et navn som var helt uvanlig i Vestfold, men så fulgte jeg slekta tilbake til Høyemyr i Flesberg - og der var det mange som brukte dette navnet!

Men morslekta er fra Ringerike?

Fra Nøkleby i Heradsbygda. Morfar het Johan Helgesen Krogsrud, og hadde med seg familie-navnet fra Krogsrud oppe ved Sokna. Som soknedølinger flest stammet han fra Elling Klemetsen på Oppegården, og videre fra Sigurd Bonde på Gulsvik som levde på 1400-tallet.

Selv har du bodd hele livet på Vågård.

Jeg husker at jeg som odelsgutt hadde grådig lyst til å bli bonde. Ei tante hadde likevel lagt andre planer for meg, og sendte meg et skjema for opptak til veterinærhøyskolen. Og så kom jeg inn der i 1945! Far, som hadde kjøpt Vågård i 1923, overlot etter hvert gården til meg. I dag er det sønnen min, Hans Tollef, og kona Elly som eier og driver gården. Og en ny generasjon banker nå på døra.

Og så giftet du deg med Olaug.

Ja, og da fikk jeg jo ei ny slekt å forske på. Olaug var fra Jevnaker, der faren hennes, Hans Peter Moe, var lærer ved Randsfjord skole. Hans far igjen het Ole Moe, født 1883 i Stjørdal, og han har mange etterkommere med sans for å arrangere slektsstevner. I høst sto slektsstevnet på Vågård, og det var nærmere hundre mennesker tilstede.

Hvordan var slektsforspermiljøet på Ringerike da du begynte i 1960-årene?

Det var ikke noe organisert miljø den gangen. Andreas Lagesen hadde jo gitt ut «Ringeriske slekter», men han døde tidlig, og jeg kjente ham ikke. Elling Elsrud hadde før krigen samlet stoff fra Ådalen, og Erling Bjørke hadde utarbeidet mye om slekter i Soknedalen. Bjørke var fra Sokna, men bodde i Oslo. Da han døde fikk jeg kopiert hans arbeider for å sikre at de ble bevart for ettertida.

Men i syttiårene begynte saker og ting å skje.

Kjell Hallmann og jeg dannet i 1976 et utvalg for slektshistorie i Ringerike Historielag. I 1984 ble utvalget avløst av Ringerike slektshistorie-gruppe, som fortsatt var underlagt historielaget. De som var med var Brit Astrid Sviund, Jens E. Fjeld, Jan Solgård, Ragnar Nøkleby, Runar Berg, Aage Fjeld, Trond Tallerås, Kjell Hallmann og jeg. Olaug kom snart med, hun var kasserer i mange år.

Da skjønner jeg jo at Ringerike Slekthistorielag er et forholdsvis nytt navn, det tror jeg ikke så mange er klar over.

Det stemmer nok. Først i 2003 ble Ringerike Slekthistorielag en selvstendig forening, selv om vi har brukt dette navnet siden 1994.

Medlemsbladet *Hringariki* fikk sin fødsel i 1991, og dette med bladet må dere ha tenkt

på en stund - jeg ser at redaksjonens innledning har fått overskriften ENDELIG!

Vi var flere som lenge hadde snakket om å få gitt ut et slektshistorisk medlemsblad, og til slutt fikk vi det til. Vi sørget til og med for å ta patent på navnet *Hringariki*, og det tror jeg var et klokt trekk fra vår side - navnet er blitt veldig populært senere! Jeg skrev i det første

nummeret en artikkel om 1600-tallsbonden Asle Skollerud i Ådalen.

Jeg telte opp før jeg kom hit - du har hatt hele 73 artikler på trykk i *Hringariki*.

Er det virkelig blitt så mange? Jeg har hatt noen artikler også i *Heftet Ringerike* og *Genealogen*, medlemsblad for Norsk Slekthistorisk Forening.

Den nå avdøde historikeren Tore Vigerust omtalte *Hringariki* i 2000, og framholdt at tekstene i bladet hadde troverdighet. Det var ikke verst? Jeg kjente Tore godt, og han ga ikke ved dørene om han leste noe som ikke holdt mål.

Nei, vi kom godt fra den omtalen, men Vigerust var mindre fornøyd med det daværende grafiske formatet på bladet. Vi måtte jo se økonomien litt an, og da vi ble tilbudt av Ringerike kommune å trykke bladet mot kostpris, syntes vi det var en god løsning.

Så begynte dere å skrive av tingbøkene fra Ringerike, og den første avskriften ble utgitt som eget hefte i 1988. Jeg ser at Terje Gudbrandson, senere redaktør av *Norsk Slekts-historisk Tidsskrift*, har skrevet av de fem eldste bøkene, mens Jens Petter Nielsen har tatt for seg to bøker midt i 1660-årene med ytterst problematisk håndskrift.

Flere av oss var kommet ned på 1600-tallet i forskningen, og vi oppdaget snart at det var mange slektsforbindelser å finne i de eldste tingbøkene. Bygdebokforfatteren Terje Østro i Hallingdal inspirerte oss, han brukte tingbøkene mye i arbeidet. Det var særlig en sak fra 1633 der den hundre år gamle Ole Gaptjern sto fram på tinget og fortalte om sine forfedre ledd for ledd tilbake til Sigurd Bonde. Gotisk håndskrift var selvsagt et problem, så vi måtte ha profesjonell hjelp med tingbøkene i begynnelsen, men etter hvert lærte også jeg meg å beherske dette.

Ja, det må man jo virkelig si - du har skrevet av ikke helt få tingbøker for Ringerike?

Jeg har skrevet av tingbøkene som dekker årene 1670-73 og 1681-1699. Disse avskriftene er nå lagt ut på slekshistorielagets nettside.

Men gotisk skrift er ikke bare et problem som gjelder tingbøkene?

Dét problemet går igjen over alt. Vi har jo for eksempel kirkeboka for Norderhov fra rundt 1800 som er nesten uleselig, og den boka kunne gjerne ha vært skrevet av.

Alle tingbøkene fra Ringerike fram til 1705 er nå utgitt i avskrift, og jeg tror ikke noe annet norsk distrikt kan konkurrere med oss når det gjelder dekning av rettsprotokoller.

Jeg synes det er veldig flott at vi har fått til dette, men det har også kostet oss mye arbeid.

Du satt sammen med Eigil Elsrud og Frank Otterbech i redaksjonen for *Hringariki* i mange år. I 2007 kom Ole Yttri og jeg inn i redaksjonen, og i 2009 gikk dere gamlekara av, mens Nils Elsrud og Tom Larsen kom inn.

De første årene var det Eigil Elsrud, Kjell Hallmann og jeg som satt i redaksjonen. Etter at Hallmann døde, kom Frank Otterbech inn i bildet. Vi hadde lokaler på gamle Veien skole, men der var det kaldt om vinteren, så vi holdt redaksjonsmøtene her oppe på Vågård.

Det er jo det jeg spesielt husker fra redaksjonsmøtene på Vågård, at Olaug kom inn etter en stund og inviterte oss ut på kjøkkenet til kaffe og kaker.

Det har jo vært trivelig å arbeide med dette, og ting skulle jo også fungere sosialt. Ellers er jeg veldig fornøyd med *Hringariki* slik det nå er blitt.

Jeg må få si takk for det. Så har vi boka som laget utga i 2009, ei virkelig praktbok med mange fotografier, den om middelalderdokumenter på Ringerike med professorene Eyvind Fjeld Halvorsen og Magnus Rindal. Der hadde du en finger og vel så det med i spillet?

Ja, det var jeg som tok initiativ til at slekshistorielaget skulle utgi denne boka. Fjeld Halvorsen hadde oversatt nesten alle de lokale middelalderdokumentene til moderne norsk, og jeg hadde fått en kopi. Dette var et ytterst verdifullt arbeid, og jeg syntes det var verdt en egen bok. Styret i laget var enige med meg her. Magnus Rindal kom inn i det gjenstående arbeidet, og Bjørn Geirr Harsson tok på seg prosjektansvaret for utgivelsen.

Nå døde jo Fjeld Halvorsen tidligere i år. Han hadde skrevet mye om Ringerike, og jeg har forstått at du hadde et godt forhold til ham?

Fjeld Halvorsen holdt i sin tid flere foredrag for historielaget, og jeg ble godt kjent med ham da. Han har også vært og besøkt oss på Vågård. Det går mange gode historier om ham, han skal blant annet ha holdt sin egen bryllupstale på gammelnorsk.

Hjemme på Vågård. Foto: Sten Høyendahl.

Fjeld Halvorsen hadde jo også i sine yngre dager utarbeidet et kilderegister for samtlige gårder på Ringerike fram til 1660-årene.

Det stemmer, og dette registeret har jeg hatt stor nytte av. Fjeld Halvorsen har også tatt seg av prestemantallene for 1664 og 1666. Disse er i originalversjonen ført på en måte som er egnet til å misforstå, og han publiserte derfor en bearbeidet oversikt i *Hringariki* for noen år siden. Denne oversikten er et utmerket hjelpemiddel for alle som jobber lokalt med 1600-tallet.

Gårdshistorien for Vågård har vært viktig for deg?

Ja, men min egen slekt har jo ikke sittet lenge på Vågård. Jeg har forsket mye på en av de tidligere brukerne, Helge Ellingsen Waagaard. Han var Eidsvoll-mann i 1814, men døde allerede i 1817 av skader han fikk i krigen da han hadde måttet svømme over Glomma vinterstid. Anne Eriksdatter Kihle, Helges enke, giftet seg senere med Gudbrand Wager. De tok familienavnet Waagaard, som mange i etterslekta deres fortsatt bruker. I tillegg har ei slekt på Bertels-plassen under Nøkleby begynt å kalle seg Waagaard.

Helge Ellingsens slekt kom til gården rundt 1750 og satt her til 1913, da Carl Alme tok ned en av hovedbygningene og satte den opp på Blåsen i Bærum. Jeg har fulgt Helges etterslekt i kirkebøkene fram til våre dager. Han har

rundt 500 etterkommere, men ingen av disse bruker Vågård-navnet i dag.

Men det er også ei eldre slekt på Vågård?

Det er riktig. Den går tilbake til Toten på 1500-tallet, og den har jeg skrevet en artikkel om i *Hringariki* nr 2/1998.

Ellers er det jo lagt mye ut på internett de siste årene. I dag er det vel mest historikere og andre akademikere som besøker arkivene, men det dukker da opp noen slektsforskere for å studere utrykte diplom, militærruller og annet som ikke er lagt ut på nettet.

Nå er jo alt er blitt annerledes, men jeg hadde allerede avsluttet tingbokprosjektet mitt da tingbøkene kom på nettet. I den tida jeg var aktiv lånte jeg rullefilm av kirkebøker på biblioteket, mens jeg kjøpte inn rullefilmene for tingbøkene. Jeg måtte sette av god tid til å skrive av tingbøkene, jeg produserte vel ei bok i året.

Men interessen din for slektsforskning har ikke avtatt, og følger deg fortsatt inn i ditt 90. år?

Interessen er der absolutt fortsatt! Jeg ser fram til å få *Hringariki* to ganger i året, og skaffer meg også alle nye tingbokutgivelser fra slektshistorielaget.

Ringerikinger i den norske emigrasjonen til Hawaii

Høsten 1880 seilte to skip ut fra Drammen med norske emigranter som hadde kontraktfestet seg til tre års arbeid på sukkerørplantasjene på Hawaii eller Sandwichøyene, som det het den gang. Veien til Hawaii gikk sørover med runding ved Kapp Horn. Barken *Beta* brukte fire måneder, og den tyske barken *Musca* hele seks måneder på reisen. Flere familier og ungarer fra Ringerike hadde latt seg friste, og var med på overfarten.

av Sten Høyendahl

Torbjørn Greipsland har i sin bok *Aloha fra glemte nordmenn på Hawaii* gitt en detaljert skildring av de norske emigrantene. Det var kaptein Christian L'Orange fra Fredrikshald som på vegne av det hawaiiiske immigrasjonskontoret hadde påtatt seg å verve norske arbeidere til sukkerørplantasjene. Øygruppen, som på denne tiden var en selvstendig stat, hadde et stort behov for arbeidsfolk. De fleste emigrantene hadde nok forestilt seg Hawaii som et tropisk paradys, men mistet raskt sine illusjoner da de kom fram til plantasjene. Mange måtte arbeide med nummer på brystet, noe de reagerte sterkt på. Det var lange arbeidsdager, og folk ble bøtelagt om de kom fem minutter for sent på jobb. Boforholdene var under all kritikk, og noen begynte snart å murre om at de var blitt narret inn i slaveri.

Fra Ask til Hawaii

Ellef Andersen og Barbro Olsdatter var besteforeldre til to av emigrantene, Anne Olsdatter (Gulbrandsen) og Edvard Reinholdt Olsen. Ellef og Barbro var blitt gift 28. desember 1821 i Norderhov, og flyttet straks inn på Kornrud under Breien på Ask. Noe senere kom

Greipsland har i sin bok nevnt flere av emigrantene fra Ringerike, og det meste av stoffet fra Hawaii i min artikkel er hentet herfra. Greipsland har generøst stilt hele sitt kildemateriale til min disposisjon, og her har jeg hatt stor nytte av William E. Trimminghams hefte *Hawaiian/Norwegian Recollections*. Trimmingham er etterkommer av Regina Olava, datter av Anne Olsdatter fra Ask, og har følgende ringeriske forfedre. I mine oversikter over etterkommere på Hawaii har jeg bevisst unnlatt å ta med nålevende personer

de til en plass under Egge på Ask, trolig Eggehagen. De hadde mange barn, og to av døtrene gikk det galt med. Randi Karine Ellefsdatter fikk høsten 1847 datteren Anne Olsdatter med ungarer og husmannssønn Ole Hansen Korsdalen, og søsteren Else fikk 18. november 1858 sønnen Edvard Reinholdt Olsen. Faren var ungarer Ole Gundersen Vøyen i Bærum.

Ellef Andersen hadde ellers liten grunn til å klandre sine døtre. Da han giftet seg ventet han barn med piken Siri Persdatter Ekornrudeie, som han hadde tjent sammen med på Egge, og 5. juni 1822 fikk de en sønn, Peter Ellefsen.

Anne Olsdatter var selv kommet skjevt ut i livet. Hun fikk 29. april 1870 datteren Regina Olava med ungarer Johan Andersen på Breien, og nedkom på Egge. I 1875 bodde hun og Regina på Eggehagen hos morbroren Elling Ellefsen og bestemoren Barbro Olsdatter. Etter flere år som ugift mor ble Anne kjent med den svenske enkemannen Jonas Gulbrandson. Han var husmann på Blunkeberg under Breien, og hadde før dette bodd mange år i Sør-Odal. De ble viet 15. april 1879, og sønnen Olaf Bernhard ble født våren etter.

Jonas Gulbrandson var født 1834 i Skillingmark i Värmland, men flyttet i 1864 til Kalvhaugen i Eidskog sammen med foreldrene Gulbrand Larsson og Britta Nilsson, to brødre og to søstre. Etterkommerne på Hawaii kunne fortelle at Jonas hadde *climbed over the mountains from Sweden to Norway*. Jonas hadde også tidligere vært over den norske grensen - i 1862 hadde han fått sønnen Gulbrand utenfor ekteskap med Maren Gundersdatter i Sør-Odal. Jonas flyttet snart til Sør-Odal, og kort etter nyttår 1866 giftet han seg med Maren. De var da husmannsfolk uten jord på Gruvebakken, men det kastet nok lite av seg, da vi snart finner dem på Blunkeberg under Breien i Ask, der de fikk døtrene Beate 23. august 1869 og Karen 10. desember 1872. I likhet med mange andre hadde de ikke brydd seg om å melde inn og utflytting for presten. Maren døde 9. august 1873 på Blunkeberg, 39 år gammel.

Trimminghams hefte og amerikanske nettsider bringer flere misforståelser om Jonas Gulbrandson og Anne Olsdatters bakgrunn i Norge. Regina Olava blir her antatt å være datter av Jonas i hans første ekteskap.

16	1880	Jørgen Hansen	36	Sandwich Øerne
17	1880	Olaf Christian Rief	38	Chia-mulhant
		Hansberg		
18	1880	7. søn. Peder Olsen	30	Rodea
19		8. søn. Edvard		
20	1880	Jonas Reinhardt	28	Sandwichs Øerne
21	"	Olaf Reinhardt	18	"
22	"	Regine Olava Johansen	24	"
23	"	Olaf Reinhardt	12	"
24	"	Jonas Gulbrandsen	26	"
25	"	Kon. Anne Olsd.	33	"
26	1878	Ida Olsd. Sølv	33	Sandwichs Øerne
	1881			

Utvandrere til *Sandwich Øerne*. Jørgen Hansen (Bjerke) er oppført for seg selv, og senere kommer Edvard Reinholdt Olsen, Gulbrand Jonassen, Regine Olava Johansdatter, barnet Olaf Bernhard, Jonas Gulbrandsen og hustru Anne Olsdatter, alle på Breieneie. Kilde: Norderhov prestegjeld, ministerialbok 1875-84, fol. 683.

Musca gikk ut fra Drammen 23. november 1880 med Anne Olsdatter, Jonas Gulbrandson og sønnen Olaf Bernhard, Annes tiårige datter Regina Olava samt den unge Gulbrand Jonassen, Jonas' sønn med Maren. Med på ferden over havet var også Ida Gulbrandsdatter, Jonas' søster, hennes ektemann Peder Paulsen fra Eidskog og dennes bror Lars Paulsen.

Jonas' familie var likevel ikke samlet. Beate og Karen, hans døtre som bare var elleve og åtte år gamle, var ikke med til Hawaii - det tyder på at Jonas ikke var fremmed for å reise tilbake til Norge etter at kontrakten var oppfylt. Hvem som tok seg av de to døtrene er uklart. Beate ble i 1892 gift på Tyristrand med Hans Oluf Edvardsen, sliperarbeider i Skjærdalen, og var i 1900 selveierkone på bruket Berger ved Solberg. Karen ble konfirmert i 1887 i Norderhov, og bodde da på et sted kalt Myra.

Også Edvard Reinholdt Olsen, Annes søskenbarn, hadde meldt seg til overfarten. Han hadde hatt en lite misunnelsesverdig oppvekst. Moren Else Ellefsdatter døde da han var ett år gammel, og i 1865 bodde han i legd på Linbråten under Breien hos husmannsfolkene Johannes Amundsen og Kari Jakobsdatter. Mormoren Barbro Olsdatter satt samme år som enke i Eggehagen, 67 år gammel, og hadde vel ikke muligheter for å forsørge dattersønnen. Edvard bodde på en plass under Breien, kanskje Blunkeberg, da han ble konfirmert i 1873 med god karakter i kristendomskunnskap og flid.

Råttent vann og høy dødelighet

Musca kom fram til Honolulu 13. mai 1881, og emigrantene kunne fortelle om usle forhold ombord. Maten ble kokt i vann som var blitt råttent som følge av manglende rengjøring, og folk gikk konstant sultne. Fire voksne og elleve barn var avgått ved døden, og blant disse var Olaf Bernhard, den vesle sønnen til Anne og Jonas.

Sukkerfirmaet *Castle & Cooke's* representanter var åpenbart blitt betenkt over situasjonen. De norske emigrantene på *Beta* var ankommet tre måneder tidligere, og hadde oppnært mot arbeidsforholdene i den grad at man nå fant det opportunt å spre norske nykommere rundt på øyene. Mange skal da også ha blitt frikjøpt fra arbeidskontrakten.

Det skulle snart vise seg at firmaet hadde hatt berettiget grunn til å bekymre seg. I oktober 1881 gikk norske arbeidere til streik på tre plantasjer, og på to av disse endte det med dom og fengselsstraff for opprørerne.

Det nye livet på Hawaii

Anne og Jonas slo seg ned på øya Hawaii der sønnen Olaf Reinhardt ble født 24. mai 1881, bare elleve dager etter at skipet ankom Honolulu. Jonas fikk arbeid på Bond Plantation i Kohala, der norske arbeidere streiket i oktober samme år på grunn av elendig mat. Maten må ha vært av usedvanlig dårlig kvalitet, ettersom plantasjeieren måtte betale saksomkostninger. Rettsapparatet på Hawaii støttet nesten alltid opp om de sterkes interesser - slik det for øvrig også var i Norge på denne tiden.

Kort etter dette reiste familien til Keawewai i Kohala-fjellene. De fikk nok en sønn i 1882, Richard, men han døde allerede i tenårene, ifølge familietradisjonen av arsenikkforgiftning.

Jonas ble ingen gammel mann, og døde trolig i 1888. Han var imidlertid i live da sønnen Gulbrand giftet seg 12. november 1887. Anne flyttet etter dette til Honokaa, også på øya Hawaii, der jord ble utdelt til folk som ville dyrke kaffeplanter eller irske poteter. I Hamakua-tellingen 1890 kaller hun seg Gulbrandsen i norsk form, mens de to sønnene skriver seg Olsen.

Olaf Reinhardt har fortalt at han måtte grytidlig opp for å stelle i fjøset og gå moren til hånde. Han måtte gå åtte kilometer hver vei til skolen fra han var åtte år gammel, og da han kom hjem, var det nye oppgaver som ventet - som det å fore grisene.

Anne giftet seg igjen med en svenske, James Olson, som var over ti år eldre enn henne. I denne tiden vaiet både norsk og

svensk flagg over huset deres. Hun døde i 1899 da hun ble overkjørt av en *bullock wagon*, en oksevogn.

Anne Olsdatter, f. 1847 13/9 på Eggeeie, Ask i Norderhov, d. 1899 28/2 Hawaii

Barn utenfor ekteskap med Johan Andersen, ungkar på Breien:

Regina Olava Johansdatter (Gulbrandsen), f. 1870 29/4 på Egge, d. ca 1900 Hawaii - se nedenfor

gift 1879 15/4 i Norderhov med Jonas Gulbrandson, husmann på Breieneie, Ask, Norderhov, f. 1834 5/9 i Skillingmark, Värmland, d. ca 1888 Hawaii

Barn:

1. Olaf Bernhard Gulbrandsen, f. 1880 4/3 i Norderhov, d. 1881 på *Musca*

2. Olaf Reinhardt Olsen, f. 1881 24/5 N. Kohala, Hawaii, død 1965 Lihue, Kauai - se nedenfor

3. Richard A. Olsen, f. 1882 Hawaii, d. ca 1898 Hawaii

gift (2) med James Olsen, f. 1836 Sverige, d. 1911 10/5 Hawaii - ingen barn

Kilde: Trimmingham

Jonas Gulbrandsens barn i første ekteskap med Maren Gundersdatter, f. ca 1834, d. 1873 9/8, Norderhov (gift 1866 9/1 i Sør-Odal):

1. Gulbrand Jonassen, f. 1862 1/8 i Sør-Odal, d. 1944 3/10 Hilo, Hawaii - se nedenfor

2. Beate Jonasdatter, f. 1869 23/8 i Norderhov

gift 1892 30/10 på Tyristrand med Hans Oluf Edvardsen, f. 1867 30/6 på Fegri, Tyristrand

3. Karen Jonasdatter, f. 1872 10/12 i Norderhov, n. 1887 i Norderhov

«The Olsen Extractor»

Olaf Reinhardt, sønn av Anne og Jonas, tok Olsen som slektsnavn. Som ung mann studerte han ved St. Louis College på Oahu, og jobbet en stund som læregutt ved Honolulu Iron Works for tre dollars i uken. Rundt 1905 bodde han på Kahuku, Oahu, der han arbeidet ved en sukkermølle.

I 1912 giftet han seg i Honolulu med Fanny Henrietta Petersen i et dobbeltbryllup der hennes søster fikk Theo Nickelsen, også han trolig av norsk avstamning. I 1917 solgte de huset sitt i Honolulu, og Olaf fikk to år senere tilbud om å bli sjefsingeniør ved en sukkermølle i Lihue på øya Kauai.

Olaf vant stort ry i sukkerindustrien da han oppfant en mekanisme som skulle fjerne småstein fra sukkerrør før maling i møllene - den såkalte *Olsen Extractor*. Han sluttet i sukkerindustrien i 1948, og hadde etter dette flere arkitektoppdrag i Lihue. Der døde han også i 1965, 84 år gammel.

Olaf Reinholdt Olsen.

Foto utlånt av William E. Trimmingham.

Olaf Reinhardt Olsen, f. 1881 24/5 N. Kohala Hawaii, d. 1965 Lihue, Kauai

gift 1912 8/8 i Honolulu med Fanny Henriette Petersen, f. 1886 19/4 Paauhau, Hawaii, f. 1973 19/1 La Jolla, California

Barn:

1. Thelma Henrietta «Sue» Olsen, f. 1913 5/12 Honolulu

gift 1937 med George de la Vergne, salgsingeniør - skilt, ett barn

gift 1961 30/6 Beverly Hills, California, med Billy Grady, d. 1973 La Jolla, California, agent i Hollywood

2. Olaf William Olsen, f. 1916 24/9 Honolulu, d. 1971 19/10 Oakland, California - ingen barn
gift 1947 29/3 San Fransisco med Melba Basham Bisson, f. 1909 15/4, d. 1977 25/10 Menlo Park,
California
Kilde: Trimingham; HODANK Ancestry 11202

Spreke etterkommere

Regina Olava, Anne Olsdatters datter utenfor ekteskap, var bare elleve år da hun kom til Honolulu. Hun giftet seg i særdeles ung alder med Charles Emil Olson, og var bare seksten år da eldstesønnen John Alfred ble født i 1886. Ektemannen ble oftest kalt Carl. Han skal ha vært sjømann av norsk avstamning, og kom ifølge 1900-tellingen først i 1884 til Hawaii. De flyttet i 1888 til Honokaa. Carl oppgis i 1898 som *luna* (oppsynsman) i Kukuihaele, kjørekar i 1900, og *landing master* i 1904 og 1910, siste år ved Honokaa Sugar.

Regina var en staselig dame på seks fot, atskillig høyere enn ektemannen. Hun døde i ung alder, mellom 1900 og 1905. Eldstesønnen John skal ha vært den første blonde, blåøyde europeer født på Hawaii, og vakte oppsikt: *The Hawaiians were fascinated with his blond hair, not understanding how it could be that color and still be soft. They used to kidnap him periodically and take him to the Hawaiian village.*

Flere av Reginas etterkommere har utmerket seg på idrettsbanen. Dattersønnen Ragnvald Theodore «Ted» Christoffersen, kjent som *Hawaii's One-Man Track Team of 1931* og *The Cougar Blond Terrific*, spilte *football* og drev med tikamp på toppnivå. Datterdatteren Regina var en habil tennisutøver, og hennes ektemann, Sidney Rae Hinds, ble i 1924 olympisk mester i skyting. Under annen verdenskrig var han brigadegeneral for infanteriet i 2nd Armored Division, og ble dekorert for sine bedrifter i

Normandie. Hans sportslige meritter kan studeres på blant annet norsk Wikipedia.

Regina Olava Gulbrandsen sammen med ektemannen Charles Emil Olsen og datteren Martha.
Foto utlånt av William E. Trimingham.

Regina Olava Gulbrandsen, f. 1870 29/4 Egge, d. ca 1900
gift med Charles Emil «Carl» Olsen, d. 1913 29/7 Honolulu, Oahu

Barn:

1. John Alfred «Jack» Olsen, f. 1886 20/11 Kukuihaele, Hawaii, d. 1939 30/8 til sjøs
gift 1912 1/6 Honolulu med Eva Olive Freitas, f. 1892 24/5 Hawaii, d. 1976 4/6 San Rafael,
California

Barn:

- 1.1 Dorothy Pearl Olsen, f. 1913 30/9 Honolulu, d. 1989 5/12 Sacramento
- 1.2 Marjorie Ruth Olsen, f. 1919
- 1.3 John Alfred Olsen jr, f. 1920
- 1.4 Julia Vega Olsen, f. 1921
- 1.2 Martha Elizabeth Olsen, f. 1888 11/3 Kamuela, Hawaii, d. 1983 15/4 Kaneohe, Oahu
gift 1908 24/11 med Ragnvald Theodore Christoffersen, f. 1885 3/5 Haiku, Maui, d. 1935 10/1
Kahuku, Oahu, bokholder

Barn:

- 1.2.1 Regina Else Christoffersen, f. 1909 6/12 Honolulu, d. 1999 30/12 San Antonio, Texas
gift 1928 med Sidney Rae Hinds, f. 1900 14/5 Newton, Illinois, d. 1991 febr. San Antonio,
Texas, brigadegeneral - to barn og ti barnebarn.

- 1.2.2 Ragnvald Theodore "Ted" Christoffersen, f. 1912 21/8 Honolulu, d. 1963 11/1 Honolulu
gift med Dorothy Louise Single
- 1.3 Betsy Char Olsen, f. 1890, død før 1900
- 1.4 James Norman Olsen, f. 1894 26/1 Kukuihaele, Hawaii, d. 1946 22/6 Honolulu - 13 barn
gift 1912 4/12 i Honolulu med Edith Kawehiokaiani Anahu, f. 1894 25/8 Kilauea, Kauai, d. 1971
13/1 Honolulu
- 1.5 Olga Olsen, f. 1896 juli, trolig d. ca 1909

Kilde: Trimmingham; HODANK Ancestry 967

Fjorten barn i ekteskap

Gulbrand Jonassen var født utenfor ekteskap i Sør-Odal, men foreldrene Jonas Gulbrandson og Maren Gundersdatter giftet seg tre år senere. Gulbrand hadde ikke en dråpe ringeriksblood i sine årer, men var oppvokst på Ask, og følte seg utvilsomt som ringeriking da han i en alder av atten år krysset havene.

Gulbrand giftet seg med sin Libana i 1887 på Halawa-Kohala, Hawaii, og det ble sagt at han bare snakket norsk mens hun ikke kunne annet enn portugisisk. Det har vært en betydelig portugisisk innvandring til øyene. Ekteparet fikk fjorten barn sammen, så de må ha lyktes i å gjøre seg forståelige for hverandre. De holdt til på Ookala Mauka på Hawaii. Blant deres oldebarn finner vi psykiateren Eugene Carvalho på Oahu, som er intervjuet i Greipslands bok.

Gudbrand Jonassen.
Foto utlånt av Eugene Carvalho.

Gulbrand Jonassen, f. 1862 1/8 i Sør-Odal, d. 1944 3/10 Hilo, Hawaii
gift 1887 12/11 på Hawaii med Libana de Freitas, f. 1867 Kingstown, Vestindia, d. 1933 5/7 Hilo, Hawaii

Barn:

1. John Gulbran Johnsen, f. 1888 12/8, d. 1972 28/12 30/8
2. Joseph Gulbran Johnsen, f. 1890 Kukuihaele, Hawaii, d. 1972 2/10
3. Annie Johnsen, f. 1892 14/12 Aiku-Kukuihaele, Hawaii, d. 1971 29/12 - seks barn
gift 1913 26/7 med Joseph Carvalho, f. 1890 31/10 Waipunalei, Hawaii, d. 1964 29/12
4. Adolph Johnsen, f. 1895 10/7
5. Nora Johnsen, f. 1896 19/10 Ookala, Hawaii, d. 1975 11/9
6. Isaac Johnsen, f. 1898 18/1 Ookala, Hawaii, d. 1924 13/8
7. Arthur Johnsen, f. 1899 22/7 Ookala, Hawaii, d. 1989 17/12
8. Olivia Johnsen, f. 1900 19/11 Ookala, Hawaii, d. 1975 24/3
9. Benjamin Johnsen, f. 1903 2/1 Ookala, Hawaii
10. Daniel Gulbran Johnsen, f. 1904 7/5
11. Jonah Gulbran Johnsen
12. Sophia Johnsen, f. 1908 31/3, død samme dag
13. William Johnsen
14. Sophia Johnsen, f. 1911 Ookala, Hawaii, d. samme dag

Kilde: Trimmingham; HODANK Ancestry 11161

Noen kom hjem

Vi vet lite om Edvard Reinholdt Olsens opphold på Hawaii. Da Peder Paulsen 15. juni 1882 skriver fra Maui til sin svoger Jonas Gulbrandson, hilser han til Edvard Olsen. En S. Pedersen skriver i et udatert brev at han har hørt dårlige nyheter om Keave og Edvard. De har tapt penger, blitt mentalt forstyrrede og er nå uten tiltro til noen - kan dette være Edvard fra Breien?

I 1900 finner vi Edvard som snekker og arbeider på Flaskerud i Ådalen, og 21. april 1901 gifter han seg i Vikar kirke med Ingeborg Tollefsdatter. Den oppgitte fødselsdatoen levner ingen tvil om at mannen fra Hawaii er vendt hjem. Døtrene Thora Kristine og Else Marie blir født 23. august 1901 og 7. januar 1903, begge på Eggeie på Ask - trolig Eggehagen.

Edvard er altså kommet tilbake til Norge, men hvor har han oppholdt seg i alle disse årene? Folk melder ikke lenger flytting til sognepresten, og han er ellers ikke lett å oppspore i folketellingen for 1910, der han er innført som Edvart Lindbraaten, husmann på Linbråten under Breien. Han har fått tre nye barn: Karen Johanne født 3. januar 1906, Inga Elise 17. mars 1908 og Oskar Bernhard 25. juli 1910.

Edvard er kommet tilbake til hjemlige trakter, og blir der resten av livet. Han dør 1. februar 1920 på Linbråten. Einar Heimås Dokken omtaler ham i 1969 som en navngjeten kjempe og kraftkar, som det fortsatt går historier om. Hans enke Ingeborg levde fortsatt på plassen i 1969, og var da 95 år gammel.

To brødre fra Bjerke på Ask

Ole Hansen Bjerke og hans kone Nicoline Christensdatter var tidlig i 1870-årene leilendinger på Såstad og senere på Øverby i Modum. De hadde nok ikke oppnådd det de ønsket her i livet, og ville derfor forsøke et opphold på Hawaii. Det skulle bli katastrofalt for dem. Også Oles yngre bror, Jørgen Hansen Bjerke, var med på ferden med *Musca*. Bjerke ligger ikke langt fra Breien og Egge, og brødrene hadde nok kjennskap til Anne Olsdatter og hennes familie. Om det har vært noen hyp-pig omgang, er heller tvilsomt. Brødrene var

sønner av en selveier, og befant seg dermed i et høyere sosialt sjikt enn husmannsfolket.

Av skipslisten for *Musca* framgår at Ole var født i Hole prestegjeld, og det stemmer forsåvidt. Han var født i 1835 på Averøybråten, rett nord for den langstrakte tangen som går ut i Storelva. Gården Averøya lå den gang i Hole, men er senere overført til Norderhov. Jørgen var født på Averøybråten i 1842. Hans Olsen og Anne Eriksdatter, deres foreldre, hadde vært lottebrukere på Averøybråten, og overtok senere Bjerke på Ask.

Ole og Nicoline opplevde alle foreldres verste mareritt på reisen til Hawaii, da tre av deres barn døde underveis. Datteren Ragna Andrea ble født mens de fortsatt var ombord. De var blant de 23 voksne og seks barn som dro til Papaikou på øya Hawaii - dette vet vi fordi et brev fra Nicoline datert *Papakou* 9. april 1882 er oppbevart. Her hadde brødrene Hitchcock en plantasje, og her ble det også streik i oktober 1881. Hele 57 personer fikk fengselsstraff, men det var ikke plass til alle i det lokale fengselet. En av Hitchcock-brødrene gikk under navnet Den røde djevel, og Nicoline legger ikke mye imellom i sin beskrivelse av forholdene på plantasjonen - det var ikke annet enn slaveri!

Hennes brev er stilet til en Anne - åpenbart Jonas Gulbrandsons hustru. Brevet er omsatt fra en oversettelse til engelsk - originalen har ikke vært tilgjengelig:

Papakou, 9/4/82

Kjære Anne!

Takk for ditt brev, og jeg har skrevet ett, så nå skriver jeg til deg. Jeg har bare skrevet ett brev til Norge etter at jeg kom hit, og jeg ønsker ikke å lyve om forholdene her, og jeg vil ikke fortelle sannheten så de skal bli skuffet. Så jeg vil vente til jeg kommer bort fra dette slaveriet.

Jeg ser av ditt brev at Gud har velsignet deg med en sønn, du har nå fått en Olaf igjen, noe som gjør deg lykkelig. Tre barn født av norske har dødd denne måneden, her er ikke noe sykehus og ingen jordmødre til å hjelpe til under fødselen.

Jeg har ikke fått noe svar på mange brev jeg har skrevet, og jeg skjønner ikke hvorfor. Du har bedt meg om å besøke deg i lang tid, men jeg har endret mine planer.

I neste måned kan jeg låne penger for å betale billett. Jeg ber deg spørre Ole om det er noen plass for ham, og spørre Jonas om det er noe arbeid på den siden av øya. Jeg har vært uten arbeid i to måneder. Jeg må komme meg vekk, jeg kjøper meg fri fra kontrakten og flytter bort. Jeg ønsker å besøke deg og din familie.

Hilsen til alle
Lina Bjerke

Videre til Amerika

Forholdene på Papaikou var så dårlige at 39 nordmenn på plantasjonen underskrev et klagebrev, som 11. mai 1882 ble gjengitt i *San Francisco Chronicle*. Ole Hansen Bjerke had-

de ikke vært med på protesten, men blant underskriverne finner vi Lars Paulsen, Jonas Gulbrandsons svoger fra Eidskog.

Nicoline så fram til å komme ut av slaveriet, og ville gjerne til Amerika. Oles rolle i dette har vært usikker, og slektninger i Norge har ment at han døde ikke lenge etter ankomsten til Hawaii. Familien kom i alle fall til Tacoma, Pierce County i delstaten Washington. Opplysninger på Ancestry.com og Familysearch tyder på at Ole var med, og at de fikk datteren Emma i 1885 eller 1886 og sønnen Christopher i 1887. Datteren som var født på *Musca* var da trolig død. Bjerke ble nok for vanskelig å uttale for amerikanerne. Berkie var et mer praktisk navn, og Nicoline kalte seg Lena.

Etterslekt på Hawaii?

Foreldrene til de to Bjerke-karene fra Ask har stor etterslekt på Ringerike, særlig gjennom datteren Gunhild Hansdatter (1830-1915), gift med Johannes Andersen på Ask. Hun skal ha vært en svært markant dame, og er i ettertid husket som bestemor Bakken.

Oles amerikanske etterkommere i Tacoma, Washington lever den dag i dag. Om det også finnes etterkommere på Hawaii er mer uvisst - den linjen må i så fall gå gjennom Oles ugifte bror, Jørgen Hansen. Jørgen har hele tiden spilt en usedvanlig anonym rolle, og vi vet ikke noe som helst om ham etter ankomsten i 1881.

Ole Hansen Bjerke, født 1835 på Averøybråten, den gang i Hole, d. ca 1888? i USA
gift 1872 5/4 på Modum med Nicoline Christiansdatter Hovde, f. 1846 20/7 i Modum, d. 1918 15/8 Tacoma, Pierce, Washington

Barn:

1. Hans Christian Bjerke, f. 1872 28/4 på Modum, d. 1881 på *Musca*
2. Ragna Andrea Bjerke, f. 1873 28/8 på Modum, d. 1881 på *Musca*
3. Edvard Bjerke, f. 1875 28/12 på Modum, d. 1881 på *Musca*
4. Godfred Bjerke (Godfrey Berkie), f. 1878 7/11 på Modum, d. 1940 18/12 Tacoma, Pierce, Washington
gift 1911 26/1 i Tacoma med Minnie Hawk, f. 1871 6/12, d. 1971 aug., Tacoma, Pierce, Washington

Barn:

- 4.1 Marion Berkie, f. ca 1912
5. Ragna Andrea Berkie, f. 1881 på *Musca*, trolig død som barn
6. Emma Berkie, f. 1885 eller 1886, d. 1954 14/4 Tacoma, Prince, Washington
gift med Henry van Buskirk, f. 1873 Minnesota, d. 1927 23/10 Tacoma, Prince, Washington
7. Christopher Berkie, f. 1887 16/1 Washington, d. 1967 des., King, Washington

Kilde: Familysearch (amerikansk del)

En totning på flyttefot

Etter hva vi vet var det bare en ringeriking ombord på *Beta*, Johannes Hansen, og hans tilknytning til distriktet var da også beskjeden. Han var født 22. november 1844 på plassen Kjølvegen under Store Hegernes på Eina i Vestre Toten, der hans mor, Kari Albrektsdatter, døde 12. juni 1848, 38 år gammel. Faren, som også het Johannes Hansen, giftet seg igjen i 1854 med Agnete Johannesdatter, og de flyttet til Skarrud i Ådalen, der Agnete døde 23. februar 1860, 52 år gammel. Johannes ble konfirmert i Viker kirke samme høst, og familien bodde fortsatt på Skarrud - noe eierforhold var det ikke snakk om. Familien ser ikke ut til å ha bodd på Ringerike i 1865 - de hadde heller ikke for vane å henvende seg på prestekontorene ved inn- og utflytting, så det er vanskelig å anslå hvor lenge de egentlig holdt til her.

Johannes giftet seg 17. oktober 1880, like før utreisen til Hawaii, med den langt yngre husmannsdatteren Maren Helene Madsen fra Lier i Strømsø kirke. Han arbeidet da ved jern-

banen, og hadde sist gått til alters i 1873 i Lier - men han var ikke der i 1875.

Johannes byttet navn til det noe enklere John Johnson og fikk seg arbeid på Baldwins sukkerrørplantasjer, men hadde problemer i ekteskapet. Maren skal alltid ha vært misfornøyd, og åpnet visstnok aldri munnen for annet enn å klage, da særlig på ektemannen. Johannes hadde bare ett øye - det andre hadde en okse stanget ut, og Maren var derfor lite tilfreds med hans utseende. Hun tok til slutt med seg barna, giftet seg med Sven Sivertsen og flyttet til øya Hawaii. Johannes og Maren hadde syv barn - og sytten barnebarn.

Om Johannes' tilknytning til Ringerike er begrenset, er han likevel interessant fordi han 16. oktober 1881 skrev et detaljert brev til sin skolekamerat Torgrim Elsrud i Ådalen. Dette er fortsatt i familien Elsruds eie. Vi gjengir det her selv om det står trykt i Greipslands bok, og har vært publisert i *Ringerike* (1989) av Ingeborg Elsrud:

Gode Ven!

Dit kjære Brev af 10d Juli modtog jeg den 7de Schtember horfor jeg er dig meget Taknemlig, thi det er saa rart naar man er saa langt borte at faa høre fra sine kjære Ungdumskamerater, og det er sørgeligt at høre at det er saa Daarlig med Gulbrand Hovda og jeg kan fortælle at det staaer godt til med mig og min kone og alle de Norske her paa Maui - men 4 er omkommet ved Ulykestilfold siden vi kom her, den første var Christoffer Faye, søn af Hans P. Faye i Dramen - han skule ride over en Elv og strømmen førte baade ham og Hesten udover et høit Fosefolt saa han ikke igienfantet paa flere Dage, men en gut fra Lier som sad paa same Hest kom ind under Fossen og blev sidende der indtil han fikk høre folk som skule søge efter dem og saa skreg han og de fik ham i god behold frem igjen, og en av våre ressekamerater, en Svensk gut som det falt et Jordskred over saa han Døde et par Timer efter, han var paa en Plantatjon som kaldes Haiku og søn av Captein Lorange Drukne i en Brønd og en Dreng paa Hamkopoka, søn af en Drammenser Drukne ved Badning, og 5 Mand har rømt til Kalifornien, og Du siger i Dit Brev at Aviserne beretter at vi skal blive saa ilde behandlet her, men det synes jeg maa være aldeles ugrundet, for hva vi blev lovet i Norge det faaer vi, og lidt til. Vi skule have 9 Dolar pr Maand og de som udfører sit Arbeide ordentlig saa faaer de lidt Extra, jeg har siden Mai faaet 11 Dolar pr Maaned og min kone 6 i steden for 4½, og de skaffer os varer som vi behøver langt billigere end hvad vi maa betale for dem hos kjøbmanden her, og Arbeidet er slet ikke saa tungt her som hjemme saa at de som vil og er vant til at Arbeide, maa befinde sig vel her men det er saa mange især Christiania-gutter her som vel aldrig har arbeidet før og De vil ikke Arbeide, men bruger en grov Mund, og saa bliver De Arresteret og i Dømt Mulkt den første gang 3 Dolar 25 Cent, og siden dobelerer den hver gang, og nægter de at vedtage Mulkt saa bliver de ført til en Bye som heder Vailuki og sat i strængt straf arbeide paa liden kost og 25 Cent pr Dag til Mulkten er oparbeidet. Nu en 3 Maanerstid har man her Arbeidet med Pløining og Plantning, men nu skal Høstningen begynde igjen og da er det travleste Tiden, men jeg har havt et og same Arbeid hele Tiden og det er at Vande for her Regner kun 3 Maaneder af Aaret nemlig November, December og Januar og i den tid samlet man Vand i store ind Dæmninger og der fra leder man Vandet over Sukeragrene i den Tørre Aarstid.

Du kan tro det er rart at se naar man Pløier her, da har man 24 Okser for hver Plov og saa gaaer der 2 Mand med lange Svøber og jager disse og en Mand styrer Ploven, nu faaer jeg slutte min simple skrivelse for dene gang med en venlig hilsen til dig og andre bekjente og hils Ragnild Kvenbraaden og Mari Hovda fra mig, og vær Du venligst hilset fra Din langt fraværende Ungdomskamerat.

Joh. Johansen

Enkle forhold

Etter at Johannes ble alene, flyttet han inn i ei brakke på plantasjonen som var satt opp for ungdommer. Han døde i 1929 i Makawao, 85 år gammel, mens den misnøyde Maren ble hundre år gammel og levde helt til 1958.

Sønnen John Maurice ble teknisk ingeniør, og oppfant et anlegg der sukkerrørene kunne spyles automatisk til de ble helt rene. Hver eneste sukkermølle på Hawaii bruker dette systemet i dag, men oppfinneren fikk aldri noen

økonomisk kompensasjon for dette.

Torbjørn Greipsland har i sin bok intervjuet flere av Johannes' etterkommere, og oldebarnet Brian Bourke er svært opptatt av slektsforskning. En dattersønn av Johannes var Oswald Andrew Bushnell (1913-2002), en framstående akademiker tilknyttet University of Hawaii. Han var også en respektert forfatter av historiske og skjønnlitterære bøker.

Johannes Hansen (John Johnson), f. 1844 22/11 på Kjølvveien under Store Hegernes, Eina, Vestre Toten, d. 1929 i Makawao, Hawaii

gift 1880 17/10 på Strømsø med Maren Helene Madsen, f. 1858 i Lier, d. 1958

Barn:

1. John Maurice Johnson, f. ca 1887, n. 1940 Wailuku, Maui, teknisk ingeniør - to barn

gift med Alma, f. ca 1893 Minnesota, n. 1940

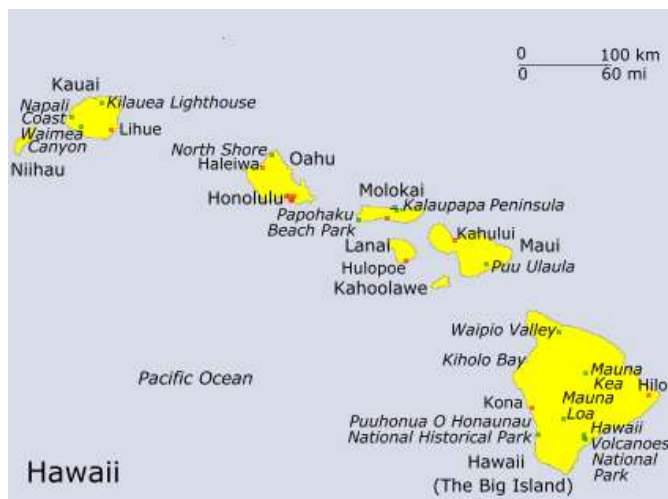
Kilde: Greipsland (intervju), Ancestry.com

2. Hulda Helen Johnson, f. 1889 Sprecklesville, Maui

gift med Andrew Louis Bushnell, f. 1887, n. 1940

Barn:

- 2.1 Oswald Andrew Bushnell, f. 1913 11/5 Honolulu, d. 2002 21/8
gift med Betty, tre barn
- 2.2 Muriel Bushnell, f. ca 1916, d. 1994
- 2.3 Helena Bushnell, f. ca 1923, d. for mange år siden

Nye funn

Torbjørn Greipsland har også i senere tid gjort undersøkelser om Hawaii-farerne. I en artikkel 10. august 2013 i Ringerikes Blad, «Berømte Augusta i Alaska var fra Ådal», forteller han om ekteparet Augusta og Martin Radovan som hele livet lette etter en kopperåre i Alaska. Deres liv er beskrevet i boken *Tunnel Vision* av Kathrine Ringsmuth. Augusta var bare noen måneder gammel da hun emigrerte til Hawaii med *Beta* sammen med foreldrene, Johan Alfred Iversen fra Lier og Thora Nørholm, som ifølge Greipsland hadde familie i Hole.

Thora hadde imidlertid ingen sterk tilknytning til Hole. Hennes far, Lars Nørholm, var riktignok født 17. mai 1834 på Borgen i Hole der foreldrene, snekkermester Peter Larsen Nørholm og hustru Torborg Augustinusdatter, den gang bodde. Han var født i Skien og hun i Kristiansand. De ble gift 16. mars 1828 på Bragernes, og 21. april 1832 ble sønnen Augustinus født på Borgen. Familien ble ikke lenge i Hole. Høsten 1838 flyttet de til Aker, og Lars Nørholm ble senere blikkenslager i Kristiania der Thora skal være født i 1859.

Vi vet ikke noe om Thoras liv på Hawaii, men i 1899 bodde hun og to barn i Seattle. Ektemannen Johan Alfred Iversen hadde da for lengst reist hjem til Norge. Thora døde 2. august 1939 i Seattle.

Johan Alfred Iversen kalte seg sjømann da han 28. januar 1887 giftet seg i Modum med

Karen Andrine Gulbrandsdatter Dignæs. Sønnen Gustav Eugen Tønnesen Dignæs stiftet i voksen alder familie i Ådal, og har etterkommere blant annet i Hole.

Spør i skjønnlitteraturen

Ole Hansen Bjerke fra Ask står i passasjerlisten for *Musca* oppført som *blacksmith*. Forfatteren Jon Moe har merket seg yrkesbetegnelsen, og framstilt Ole som en håndverksmessig foregangsmann i sin halvdokumentariske roman fra 1975 om den norske emigrasjonen, *Akamai*:

For bestefar er og blir høstekniven en lauvkniv, laget av smeden Ole Hansen Bjerke. Alle sammen har fått lauvkniver av norsk modell. De er annerledes og langt lettere enn den tunge macheten, som er laget for jungelen. Lauvkniven vår er lettere. Bladet er bedre avbalansert, og ytterst har det en oppadgående krok eller pigg, slik at en kan kleppe tak i og trekke til seg det røret en ellers ville ha vanskelig for å nå. Det modne, stive bladverket kan selv være knivskarpt og skjære høsterens armer og hender til blods. En lærer å beskytte seg. Noen bruker tykke og lange hansker. Du skal svette på hendene for å kunne tjene til ditt brød.

Oppsummering

Mange av nordmennene på Hawaii fulgte familien Bjerkes eksempel og flyttet til Amerika, men et stort antall valgte å slå seg ned på øy-

gruppen for godt. Ifølge folketellingen i 2000 har over 9 000 innbyggere på Hawaii norske røtter, men det norske blodet er for de flestes vedkommende kraftig uttynnet. Disse menneskene er ofte seg svært bevisst sin norske avstamning.

Jeg har i denne artikkelen konsentrert meg om ringerikinger som utvandret til disse øyene.

Den som søker mer utfyllende viten om Hawaii og de norske arbeiderne der, bør lese Torbjørn Greipslands bok. Denne er spekket med historiske fakta, og bringer en rekke intervjuer med etterkommere av de norske emigrantene. Fortsatt er den norske utvandringen til Hawaii lite kjent, men vi har noen gode veivisere.

Litteratur

Dokken, Einar Heimås: Breien. Litt om gården og slekta. *Ringerike* 1969, s. 21-24.

Elsrud, Ingeborg: Et brev fra Hawaii 1881. *Ringerike* 1989, s. 6-7.

Greipsland, Torbjørn: *Aloha fra glemte nordmenn på Hawaii*. Emigrantforlaget (Askim 2004).

Greipsland, Torbjørn: *Berømte Augusta i Alaska var fra Ådal*. Ringerikes Blad, lørdag 10. aug. 2013, s. 20-21.

Moe, Jon: *Akamai. Sagaen om den norske utvandringen til Hawaii*. Gyldendal Norsk Forlag (Oslo 1975).

Trimingham, William E.: *Hawaiian/Norwegian Recollections* (2000). Hefte, 32 sider.

Young, Benjamin B. C.: A tribute to O. A. Bushnell. *Pacific Health Dialog* Vol. 8 No. 2 2001.

Fra gulnede aviser

Bekjendtgjørelser - Efterlysning

Den Norske Rigstidende, lørdag 29. desember 1838

Efternævnte unge Mandskaber, som ei fremmødte ved senest afholdte Mandskabstegninger, nemlig:

Af Ringerigske Compagnie:

Lægds-No. 119/3 Ellef Guldbrandsen Skarpnæs;
6/8 Lars Nielsen Gunbjørud;
80/85 Johan Johnsen Houen;
7/8 Lage Guldbrandsen Fjøsviden;
85/91 John Sørensen Raae;
33/25 Hans Trulsen Støveren;
120/55 Poul Olsen Lundstad;
63/67 Johan Pedersen Sundødegarden.

Af det Hadelandske Compagnie:

99 Peder Christian Hansen;
101 Ole Olsen;
86 Ole Aslesen Aslaksrud
og Johan Olsen Skoug;

paalægges herved uopholdelig at fremmøde hos vedkommende Compagnie-Chefer, ligesom Enhver, som dertil maatte være istand, bedes om velvilligen at meddele Undertegnede om bemeldte Mandskaber fornøden Underretning.

Fallum den 17de December 1838.

Kahrs.

Steinkasting på Holtesetra i Ådal

På vestsiden av Ådal øverst i bygda lå en innhegnet setervoll som heller ned mot Spe-rillen. Vel 100 meter fra stranden ligger det ei seter og ei løe, og noe lenger innpå vollen ligger fjøset. Vi skal her høre en utrolig historie fra høsten 1839 som hendte på Holtesetra. Selve historien har vært publisert tidligere, men bak i artikkelen er en biografi over menneskene som var involvert.

Av Nils Elsrud

Illustrasjoner: Leif Hagen

På Brennasetra, eller Holtesetra som den også ble kalt, hendte noe helt spesielt mellom 24. september og 11. oktober 1839.

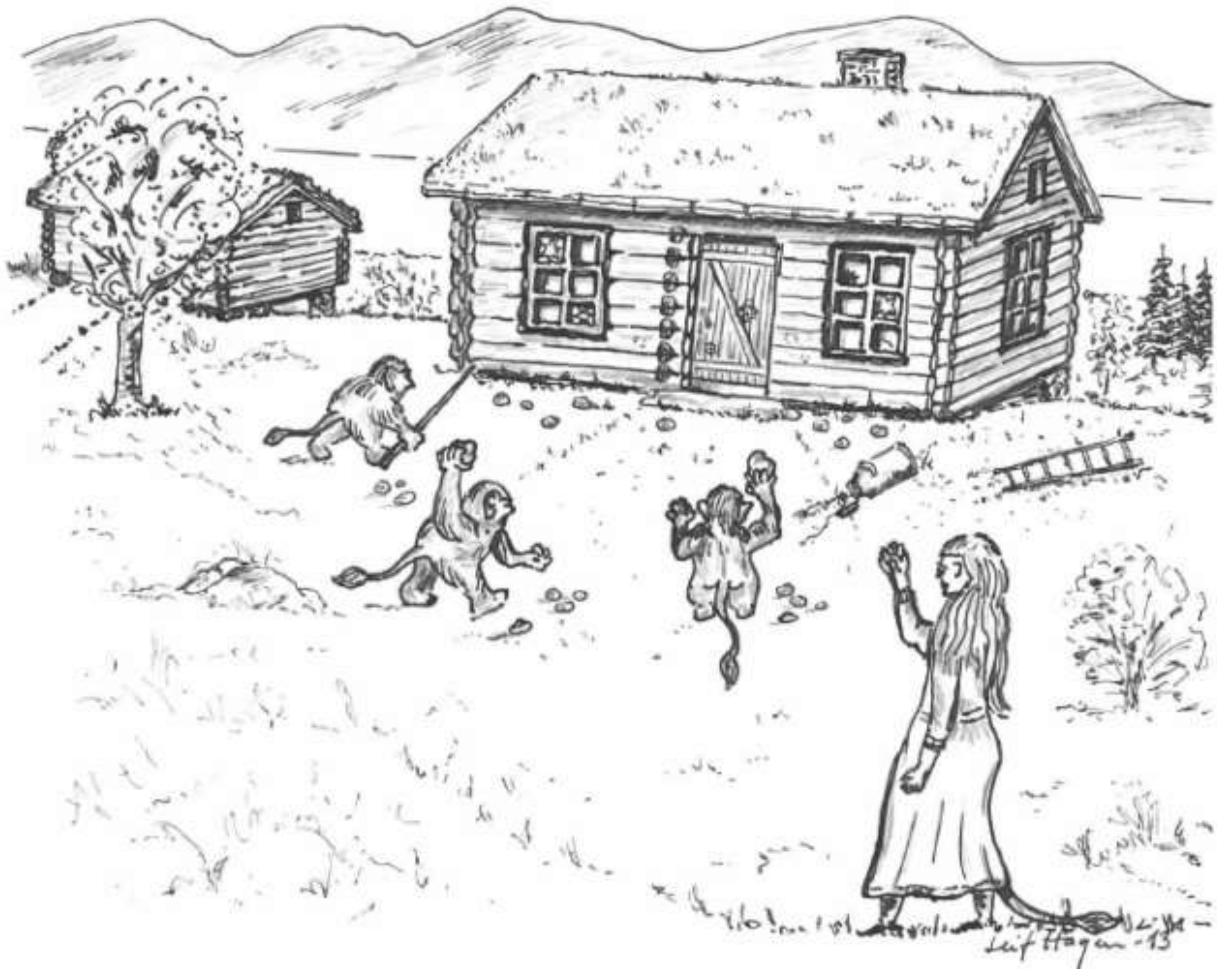
Seterboden var avdelt med to vegger, og inneholder derfor tre rom. To av rommene ble brukt som melkeboder, og den tredje ble be-

nyttet til ildbod, et oppholdsrom med ildsted. I ildboden var det innsatt et vindu som vendte ut mot fjorden med tolv glassruter og ni omvern høyt på veggen til nedre vinduskarm.

Erik Holte var eier av setra og hadde kyr der i det nevnte tidsrommet. På setra var det den 24 år gamle budeia Rønnaug Olsdatter og den 16 år gamle gjetergutten Ole Simensen Holte som voktet kyrne.

Det ble tatt opp vitneavhør av

- Erik Holte
- kirkesanger Gudbrand Buttingsrud
- Rønnaug Olsdatter
- Sigrid Torkildsdatter
- Ole Simensen Holte

24. september

Det hele starter ved avdagstid, ca. klokken åtte om kvelden. Da hører Rønnaug og Ole noe som smeller mot døra til boden, akkurat som noe blir kastet eller slått mot døra en gang. Deretter er det som om det blir rykket i døra to ganger, akkurat som om noen ville inn. Etter dette hører de noen som beveger seg ute på setervollen rundt seterboden, samtidig som det blir kastet i nedre buveggen. Etter ca. en time blir alt stille, og det siste de hører er som om det kommer noen flyende fra fjøset og ned mot seterboden.

25. og 26. september

De to neste dagene, omtrent til samme tid, hørte de på nytt kastingen og bevegelsene ute på setervollen. Den siste av disse to kveldene var lyden så voldsom at en skulle tro at noen hadde tatt den store steinsleden som sto utenfor buveggen og støtt den inn i veggen flere ganger. Morgenen etter tok Rønnaug sleden og prøvde dette, og da var lyden omtrent som kvelden i forveien.

27. september

Utpå kvelden var det nymåne, og Rønnaug hadde nettopp kommet inn døra med melka. Da hørtes det plutselig voldsomme slag mot veggen, og dette skremte henne så mye at hun glapp melkebøtta, så det rant utover gulvet. Rønnaug var ei ferm kvinne som ble rasende over at noen kunne våge å gjøre sånne narrestreker mot henne. Hun gikk ut uten å se noen, men da hun gikk inn igjen for å nøre opp varme i ildstedet, hørte hun en skarp lyd fra vinduet idet en liten stein kom farende inn på gulvet. Hun plukket opp steinen og gikk bort til vinduet, idet hun konstaterte at den nok hadde kommet gjennom et av de to hullene i glasset som et par guttunger hadde knust samme sommer. Idet hun sto der og funderte kom det nok en liten stein farende gjennom ett de to hullene. Også den var kastet med slik presisjon at den ikke ødela vindusglasset ytterligere, men kom gjennom hullet som var der fra før.

Det var blitt kveld ute. Da månen forsvant bak en sky ble det stummende mørkt, og det smalt slik i veggen at hele boden ristet. Dette skremte Ole og Rønnaug slik at de ikke turde å fyre opp varme.

28. september

Denne dagen var det samme rabalder, men det startet litt før denne kvelden. Om morgenen lå

det et snes store steiner på gulvet, og fire glassruter var knust.

29. september

Det ble denne dagen knust fem ruter. Kastingen pågikk i to lange timer, men med et lite mellomrom mellom hvert kast, og det ble slått i veggen mellom hvert kast. Det lå igjen mange steiner på gulvet. De var alle avrundede og glatte, og kom sannsynligvis fra bekken som lå 100 meter øst for seterboden.

Samme ettermiddag sendte Rønnaug bud etter hjelp. Ole dro hjem til Erik Holte med bønn om at han måtte komme til setra for å finne ut hvilke personer som drev gjøn med dem. De kunne ikke skjønne annet enn at det var folk på ferde.

30. september

Ved skumringstid var Ole og Rønnaug igjen på setra. Da startet kastingen igjen, og den siste ruten ble slått inn. Ved avdagstid kom Erik Holte roende sammen med kirkesanger Gudbrand Buttingsrud og tjenestegutten på Holte, Gudbrand Olsen, til seters. De ble der frem til omtrent klokken 23 uten at noe mer skjedde, og gikk da til båten og startet å ro hjemover.

De hadde ikke kommet langt ut på fjorden før Rønnaug kom løpende ut og ropte dem tilbake, da steinkastingen hadde startet ratt de hadde lagt ut på fjorden. De snudde og gikk inn i boden, og straks de var kommet inn ble det kastet en stor stein mot døra, som fløy opp. Det var klart måneskinn, og Rønnaug så at Erik var helt blek i ansiktet. Kirkesangeren foldet hendene og istemte sangen "Vår Gud han er så fast en borg". Så lenge han sang var det helt stille, men da han stoppet, hørtes en skingrende hånlatte så hul og kald at de fikk helt skjelven.

Ole Simensen Holte satt på benken til høyre for ildstedet og ba fadervår. Han hadde kommet til "Gi oss i dag vårt daglige brød" da det kom en stein så stor som en knyttneve farende inn gjennom vindusgluggen og traff veggen rett ved hodet hans. Så ble det helt stille.

1. og 2. oktober

Den 1. oktober startet steinkastingen igjen. Husmann Ole Larsen og tjenestefolkene fra Holte, Gudbrand Olsen og Ragnhild Trondsdatter, var på setra da dette skjedde. Kastingen foregikk i to runder med et opphold som tilsvarte omtrent den tiden det ville gå for å hente

nye steiner i bekken. Det var ikke steiner på setervollen, så der kunne de ikke komme fra.

Senere på kvelden kom Erik Holte tilbake til setra sammen med Torstein Kittelsen Høgfoss, John Størksen, Nub Nubsen og tjenestegutten Gudbrand Olsen, som hadde bevæpnet seg med skarpladde våpen og sabler. Alle andre hadde nå forlatt seterboden, og Erik gikk inn der mens de andre ble stående på post rundt setra. Det var styggvær denne kvelden med regn og liten storm. Det var stille, og de gikk inn for å varme seg over ilden som Erik hadde tent.

Da de hadde varmet seg, gikk de opp til fjøset med en tent lykt innhyllet i et forkle så lyset ikke skulle sees på avstand. Inne i fjøset fant de Rønnaug og Ole liggende i en bås sammen med krøttera, så redde at de ikke torde gå ut i mørket med melka. Alle syv gikk ned igjen til seterboden hvor Erik befant seg. Så snart de hadde kommet inn startet kastingen igjen, og dette kunne alle de åtte som var inne i hytta bevite.

Mens kastingen sto på, skjøt John Størksen et skudd mot stedet den kom fra. Idet skuddet gikk av, startet en voldsom kasting mot den øvre og vestre buveggen, og det virket som om hele seterboden rørte på seg. John ladet geværet igjen og skjøt ut gjennom gluggen i veggen der kastingen var som verst. Da ble ei helle kastet så hardt mot gluggen i veggen at treverket ble splintret. Hella var så tung at om hadde den truffet et ben eller lignende, ville det blitt knust.

3. oktober

Nå begynte kastingen allerede på ettermiddagen mens det fremdeles var lyst. Steiner traff veggen, og kom også inn gjennom veggen.

I skumringen kom også Gudbrand Olsen og Sigrid Torkildsdatter, tjenestefolkene fra Holte, dit. I tillegg kom søsknene Iver, Arne og Ole Torgersen Løken. Dessuten kom Gunder Ellensen, Nils Eriksen Nesmoen, Christopher Eriksen Heggerustad, Simen Hansen Velta (Volden) og Gudbrand Andersen Elsrud. Alle disse hørte og så steinkastingen, og skjøt i forskjellige retninger rundt omkring bodene mens kastingen pågikk.

Det var plassert ut vakter på nordsida og sørsida av setra. De som sto på nordsida hørte mye bråk og kasting på sørsida, mens de på sørsida hørte det ikke.

Alle som hadde kommet tidligere på dagen rodde hjem da kvelden kom. Utpå natten hørte

Rønnaug, Gudbrand Olsen og Ole Simensen Holte at steiner ble knust ute på tunet før de ble kastet inn gjennom vinduet. Den ene traff en hengelås som hang på veggen. Deretter ble det helt stille.

4. oktober

Også denne dagen startet kastingen før det ble mørkt. Til stede var tjenestepiken Sigrid Torkildsdatter, Torstein Kittelsen Høgfoss og Ole Simensen Holte. Steinene kom nå så hardt inn gjennom vinduet i seterboden at de føk over hele rommet inn i peisen så asken virvlet opp.

5. oktober

På ettermiddagen var Sven Volden, Rønnaug, Sigrid, Gudbrand og Ole Simensen Holte til stede. Det var fremdeles lyse dagen da kastingen startet, og det kom steiner gjennom vinduet. Da reiv Gudbrand opp døra og løp ut, men uten å se noe som helst. I skumringen sto Rønnaug og Sigrid ute ved seterveggen, like ved vindusgluggen og snakket. Da kom det et skrik innefra seterboden. De løp inn for å se hva som hadde skjedd, midt på gulvet sto Ole Simensen Holte med en sleiv i hånden. Han hadde stått og rørt i ei gryte da en stor stein kom farende rett mot gryta.

6. til 8. oktober

Det ble helt stille, og ingen ting skjedde de tre neste dagene.

9. oktober

Nå startet rabalderet igjen i skumringen, og da var Sigrid, Ragnhild, Gudbrand og Ole Simensen Holte til stede på setra. Med stor kraft ble det kastet steiner og glassbiter gjennom gluggen i veggen, men det ble plutselig like stille som før bråket hadde startet.

10. oktober

Denne dagen var Sigrid og Ole Simensen Holte alene på setra. Ole sto ute og hogde ved, og da ble det plutselig kastet en stor stein mot veggen på setra der han sto. Den kom så hardt og tungt mot veggen at den rullet tilbake ut på setervollen. Ole hørte nå et voldsomt bråk inne på setra, og så straks at gryta med breskelaug som hang på en knagg inne i peisen var knust, og en stor stein lå oppi gryta. Sigrid som hadde vært i fjøset kom nå tilbake til setra, der det nå ble kastet steiner så store at vindusgrindene ble fli-sett opp. Etter hvert lå det en hel liten haug med stein inne på gulvet.

Nå hadde Erik Holte bestemt seg for at de måtte prøve å gjøre noe, og rodde derfor over til setra med en del plankebord for å spikre igjen vinduslukene. Før han var kommet i land kom det flere store steiner inn gjennom gluggen, og den ene traff ei lita gryte som hang på veggen og knuste den. Da Erik kom inn på vollen ble det rett foran ham kastet en stein så stor at en normal voksen kar ville hatt problemer med å løfte den. Steinen traff spilen som sto midt i vindusramma, som dermed ble slått tvers av. Resten av vindusgrinda ble også slått løs og falt ned på gulvet.

11. oktober

Erik ble på setra over natten, men da var det så mye stein inne at det ikke var mulig å være der. Dermed flyttet de ut av setra og tok bukskapen med seg hjem til gården.

Var det spøkerier?

I slutten av august 1840 ble det holdt to rettsmøter etter hendelsene, som hadde opprørt hele bygda. Femten vitner ble avhørt, av disse mange av bygdens beste og mest troverdige menn, men ingen kunne gi en naturlig forklaring på fenomenet.

Av de mange spørsmål som reiste seg etter spøkeriene, var ett særlig uhyggelig og uforklarlig: Hvorfor ble det ikke merker i veggene etter steinene? Vinduer og innbo ble knust, mens veggene var uskadde. Under forsøk ble det kastet stein mot veggene, som da fikk merker der steinene traff.

Rettsavhørene ble ført til protokolls av sorenskriver Johan Ernst Mejdell. Det er trolig at en slik autoritet avtvang respekt, og det er vel lite sannsynlig at vitnene bevisst turde å lyve for ham. Og at alle femten vitner lyver uten at noen røper seg, er like utrolig som mysteriet er uforklarlig.

Bygdebokforfatteren Hans Hegna mener derimot at det var noen som begikk grove skøyerstreker, og at den største steinen som ble kastet ikke var tyngre enn at en eller to mann skjult av mørket kunne klart å håndtere den.

Denne steinen skal visstnok i dag befinne seg på et av stabburene på vakre Vestre Holte gård i Ådal.

Kilder:
Ådalsboka
A-Magasinet i Aftenposten mai 1927.

Folket på Holtesetra under steinkastingen

På de tre ukene steinkastinga sto på var det hele 21 personer innom Holtesetra. De fikk alle oppleve denne begivenheten som fant sted i Ådal.

Hvem var disse 21 personene? De fleste har latt seg identifisere:

Erik Torgrimsen Holte

var husbond på Vestre Holte og eier av Holtesetra. Han var født på Storruste i Hedalen 21. mars 1786. Foreldrene var **Torgrim Syversen Holte** (1750-1808) og **Olaug Eriksdatter Storruste** (1764-1861).

Han giftet seg 24. oktober 1825 i Viker kirke med **Mari Jespersdatter Hallingby** som var født i 1803. Hun var datter av **Jesper Olsen Hallingby** (1770-1827) og **Ingeborg Povelsdatter Oppegård** (1769-1848).

Erik og Mari bodde på Vestre Holte etter at faren til Erik ga dem gården. Erik var en meget begavet mann, og ble derfor mye benyttet i offentlig arbeid. Han ble på grunn av sin innsats tilbudt medlemskap i "Selskabet for Norges Vel". Han var formann i byggekomiteen da Nes kirke ble bygd, og prekenen innvielsesdagen 22. august 1860 var derfor tilegnet ham.

Erik kjøpte Søndre Lunde av Nils Aslesen Lunde i 1850. Ole Hansen Øya (1802-1856) og Erik kjøpte i 1840 Nordre Lunde av Gulbrand Aslesen Lunde. Ole Hansen Øya hadde i 1836 kjøpt halve Åset av Gulbrand Aslesen Lunde, og i 1847 kjøpte han også halve Væren. Erik døde 22. juli 1866 og Mari 14. april 1884, og begge ble gravlagt i Nes kirke. De hadde syv barn.

Rønnaug Olsdatter

var 24 år gammel og budeie på Holtesetra under steinkastingen. Vi kjenner ikke hennes opphav, men hun kan muligens være fra Sør-Aurdal. Det var ingen ådalsjenter av samme navn på den alderen i 1839. Kanskje noen av våre lesere vet hvem hun var?

Ole Simensen Holte

var 17 år og gjeter på setra under de dramatiske dagene. Han ble født 24. februar 1822 på Holteeie, sønn av **Simen Hansen Velta** som er nevnt nedenfor. Han giftet seg med **Gunhild Olsdatter**, født 1830 i Sør-Aurdal, datter av **Ole Narvesen Sørflatdalen** og **Siri Olsdatter Skaroeie**.

Ole var bruker og innerst på Djupedal, bruk nr. II, under Nordre Sørums i Begnadalen. I 1894, samme året Ole døde, fikk han kontrakt på å bo i kammerset på Søre Ruste. Det inngikk også en del potetjord i kontrakten. De som bodde på Søre Ruste var Josef Johansson fra Sverige og hustru Petrine Olsdatter.

Gunhild døde 1875 på Djupedal, og Ole 9. desember 1894 på Ruste i Begnadalen. De hadde ni barn.

Sigrid Torkildsdatter

var tjenestejente på Holte, og fulgte med til setra et par ganger. Hun var født 1808 på Neseie. Hennes foreldre var **Torkild Olsen Bjonviken** (1770-1844) og **Anne Nilsdatter Skagneseie** (1771-1851). Hun giftet seg 13. august 1843 med **Ole Andersen Skagnes Persokrud** som var født 1797 på Skagneseie. Han var sønn av **Anders Knutsen Skagnesodden** (f. 1762) og **Aaste Jonsdatter** (1767-1814).

Ole døde i 1871 på Gravlhaugen, og Sigrid 25. januar 1888 på Neseie. De hadde en sønn.

Gudbrand Olsen

Var tjenestegutt på Holte. Han var ved flere anledninger til stede på setra under kastingen, men hvem han var vites ikke. Det er minst syv personer i rett aldersgruppe født i Ådalen med dette navnet, og i tillegg mange mulige fra Sør-Aurdal.

Kirkesanger Gudbrand Buttingsrud

var født 1801 på Buttingsrud og døpt 22. februar 1801 i Viker kirke. Han var sønn av **Trond Tronsen Buttingsrud** (1766-1835) og **Marit Fingalsdatter Enger** (1778-1845), og bror til Ragnhild Trondsdatter som også var på Brennasetra.

Han giftet seg 8. september 1843 i Viker kirke med **Elie Aslesdatter Lunde** som var født 1. september 1817 på Lunde og døpt 11. oktober i Viker kirke. Hun var datter av **Asle Gudbrandsen Lunde** (1765-1824) og **Kari Olsdatter Hval** (1774-1842). Elie ble konfirmerert 16. september 1832 i Viker kirke.

Gudbrand Tronsen var kirkesanger ved Viker kirke, og jobbet også litt som lærer. Han kjøpte i 1844 Nordre Enger av sitt søskenbarn Elling Paulsen Enger for 950 spesiedaler og bosatte seg der. Skjøtet er datert 29/8 1844 og tinglyst 27/9 1844. Enger var hans mors slekts-

gård. I 1848 kjøpte han også halve Bersveinsrud for 100 spesiedaler.

Gudbrand døde 25. november 1849 på Buttingsrud, og ble gravlagt 8. desember i Viker kirke. Elie døde 21. mars 1908 på Nordre Enger av alderdomssvakhet, og ble gravlagt 3. april i Viker kirke. De hadde tre barn, blant annet **Fingal Gudbrandsen Enger** (se min artikkel «Fingal Enger, Nord-Dakotas største private grunneier (*Hringariki* nr 1/2011, s. 22-30).

Husmann Ole Larsen Øymoen

er ukjent. Han kan ha vært den Ole Larsen som ble døpt 20. januar 1776 i Viker kirke, og som var født på Øya, Nes i Ådal.

Ragnhild Trondsdatter

var tjenestejente på Holte under steinkastingen. Hun ble født 22. november 1817 på Buttingsrud, og døpt 10. januar 1818 i Viker kirke. Hun var søster til kirkesanger Gudbrand Buttingsrud. Hun ble konfirmert 31. august 1834 i Viker kirke, og i 1839 var hun budeie på Brennasetra.

Ragnhild giftet seg 12. september 1847 i Viker kirke med **Anders Olsen Lindelia**, født 27. februar 1820 på Lindelia og døpt 18. mars i Viker kirke. Han var sønn av **Ole Andersen Simensrud** og **Margit Olsdatter Lindelia**. Anders ble konfirmert 21. august 1836 i Viker kirke. Året før de giftet seg ble Anders eier av Midtre Lindelia etter faren. De bodde der hele sitt liv, og ved folketellingen i 1865 hadde de en hest, fem store kveg, seks sauer og 11 geiter. De dyrket rug, bygg, blandkorn, sukkererter og poteter. Blandkorn var en blanding av to eller flere arter såkorn som ble dyrket sammen til modning - vanligst var det en blanding av havre og bygg.

Ragnhild dør hjemme i Lindelia 7. november 1867 og blir gravlagt 21. november i Nes kirke. Anders dør 1870 på samme sted. De fikk seks barn, som alle utvandret til Amerika.

Torstein Kittelsen

ble født desember 1793 i Sigdal og døpt 1. januar 1794 i Eggedal kirke. Hans foreldre var **Kittel Siverson Kopsengeie** (1752-1810) og **Åse Torsteinsdatter** (f. 1765). Torstein hadde kommet til Ådal og bodde på Holte da han ble konfirmert 29. juni 1812 i Viker kirke.

Han giftet seg 26. oktober 1823 i Viker kirke med **Ingeborg Christensdatter Lunde** som var født 1797 på Rinna, Buttingsrud og døpt 24. juli i Viker kirke. Hun var datter av **Christen Gudbrandsen Lunde** (1772-1807)

og **Kari Gudbrandsdatter Hæl** (f. 1776). Ingeborg bodde på Blakstvedt da hun i 1814 ble konfirmert i Viker kirke.

De bodde på flere husmannsplasser i Ådal: 1824 i Gravlimoen, 1826-28 på Rustandeie, 1831 på Hælseie og 1835-1862 på Nesmoenie. De meldte utreise og emigrerte 8. april 1862 til Amerika. De hadde ni barn, men to døde små. Minst fire barn var med til Amerika.

John Størksen, Fosholm

ble født 1807 på Øvrevollseie og døpt 24. januar i Viker kirke. Han var sønn av **Størk Johnsen Fosholm** (1775-1858) og **Ingeborg Johnsdatter** (1777-1848).

Han giftet seg første gang 3. august 1835 i Norderhov kirke med **Anne Olsdatter Juvbråten**, som var født 1809 i Lindelia og døpt 14. oktober i Viker kirke. Hun var datter av **Ole Olsen Juvbråten** (1768-1827) og **Taran Andersdatter Simensrud** (1780-1840).

Familien bor flere steder, blant annet på Juvbråten, men på begynnelsen av 1840-tallet flytter de til en husmannsplass under Fjøsvika. Anne dør der 19. august 1852 og blir gravlagt 26. august ved Viker kirke.

John gifter seg som enkemann 22. oktober 1855 i Viker kirke med **Bergit Olsdatter Stenseth**, født 30. september 1821 på Blakstvedteie og døpt 27. oktober i Viker kirke. Hun var datter av **Ole Olsen Blakstvedt** (1774-1858) og **Ing-rid Ellingsdatter** (1778-1853). Bergit var skilt fattiglem og fiskegarnbinderske da hun døde 30. mars 1888 på Nordre Enger, og ble gravlagt 7. april ved Viker kirke. John kalles snekker da han 22. mai 1889 emigrerer til Grafton, Nord-Dakota.

Nub Nubsen Viker/Høgfoss

ble født på Jonsrud og døpt 14. januar 1809 i Viker kirke. Han var sønn av **Nub Thorsen Viker** (f. 1779) og **Barbro Torkildsdatter Jonsrud** (1783-1881).

Nub var bosatt på Hen og var soldat da han giftet seg 8. februar 1835 i Viker kirke med **Kari Størksdatter Fosholm**, født 1809 på Nesie og døpt 30. juli i Viker kirke. Hun var søster til ovennevnte John Størksen. Gamle Kari Høgfoss uttalte ved en anledning at hun som ung hadde tjent på Nesmoen i Langolas tid - dette var Ole Nilsen Nesmoen (1785-1842).

Nub og Kari bosatte seg først på Henseie før de rundt 1840 bodde på Holteeie. De flyttet så til Elsrudeie og var der mellom 1843 og 1846 før vi i 1851 finner dem på Skollerudeie.

De bosetter seg så på Høgfoss, og bor der resten av livet. Ved folketellingen i 1865 har de to kveg, seks får og åtte geiter, og dyrker bygg, blandkorn og poteter.

Nub dør 20. september 1888 på Høgfoss og gravlegges 27. september i Nes kirke. Kari dør 30. januar 1896 i Høgfoss av alderdomssvakhet, og gravlegges 7. februar i Nes kirke. De hadde seks barn.

Arne Torgersen Løken

ble født 1816 på Løken under Nesmoen og konfirmert 16. september 1832 i Viker kirke. Han er sønn av **Torger Olsen** (1780-1866) og **Jyri Arnesdatter** (f. 1780).

Arne giftet seg 7. oktober 1838 i Viker kirke med **Jørاند Gudbrandsdatter Auren**, født 1812 på Holteeie og døpt 12. januar 1839 i Viker kirke. Hun var datter av **Gudbrand Torsen Auren** (1772-1856) og **Siri Arnesdatter** (1767-1847).

DFamilien bosetter seg i Sætren under Nesmoen og bor der hele sitt liv. Ved folketellingen i 1865 har de to store kveg og to får. De dyrker blandkorn og poteter.

Jørان dør 21. februar 1903 av alderdomssvakhet og blir gravlagt 27. februar i Nes kirke. Arne dør 12. november 1910, også han av alderdomssvakhet, og gravlegges 22. november i Nes kirke. De hadde åtte barn.

Ole Torgersen Løken

ble født 22. mars 1819 på Løken og døpt 31. mai i Viker kirke. Han var bror av ovennevnte Arne Torgersen, og ble konfirmert 31. august 1834 i Viker kirke.

Ole giftet seg 6. oktober 1846 i Viker kirke med tjenestepiken **Ingeborg Olsdatter**, født 15. september i Jørانby i Hedalen og døpt 15. oktober i Hedalen kirke. Hun var datter av **Ole Johnsen Jørانby** (1781-1880) og **Sigråd Jørgensdatter Klemmetsrud** (f. 1785).

De bosetter seg som husmannsfolk i Stenbekken under Nesmoen. Ole jobber også som tømmerkjører. Ved folketellingen i 1865 har de en hest, ett stort kveg, tre får og to geiter. De dyrker blandekorn og poteter.

Ole dør 10. juni 1884 i Stenbekken og gravlegges 17. juni ved Nes kirke. Ingeborg dør 7. november 1901 i Stenbekken av alderdomssvakhet, og gravlegges 13. november ved Nes kirke. De hadde syv barn.

Iver Torgersen Løken

ble født 18. september 1827 på Løken og døpt 21. oktober 1827 i Viker kirke. Han var bror av Arne og Ole Torgerssønner på Løken, og ble konfirmert 7. august 1842 i Viker kirke.

Han giftet seg 15. oktober 1854 i Viker kirke med **Anne Olsdatter**, født 12. desember 1830 på Grimsrud i Begnadalen og døpt 1. januar 1831. Hun var datter av **Ole Eriksen** (1792-1840) og **Jørاند Andersdatter** (1795-1888). Iver og Anne bosetter seg på Løken som husmannsfolk, og Iver jobber også som tømmerkjører. Ved folketellingen i 1865 har de en hest, ett stort kveg, syv sauer og ei geit. De dyrker blandkorn og poteter.

Iver dør 5. mars 1900 av sukkersyke på Løken, og gravlegges 10. mars ved Nes kirke. Anne kalles jordbrukende husmannsenke da hun dør 24. mai 1904 på Løken av hjertelammelse. Hun blir gravlagt 31. mai ved Nes kirke. De hadde syv barn.

Gunder Ellensen

ble født 31. mai 1817 på Langbråten og døpt 5. juli i Viker kirke. Han var sønn av **Ellen Gundersen Langbråten** (1782-1843) og **Gunhild Gudbrandsdatter Blakstvedt** (1778-1824). Han ble konfirmert 16. september 1838 i Viker kirke.

Gunder kom til å bo på Nesmoen, Rustand, Ramberget, Vassenden og mange flere steder før han giftet seg. Han gikk under navnet "Børs-Gunder" da han var en flink børsesmed.

Gunder giftet seg 20. juli 1844 i Norderhov kirke med **Gunhild Olsdatter Blakstvedt**, født 8. november 1820 på Blakstvedt og døpt 14. januar 1821 i Viker kirke. Hun var datter av **Ole Gunvaldsen Blakstvedt** (1776-1847) og **Kjersti Monsdatter Myhre** (1789-1852), og ble konfirmert 21. august 1836 i Viker kirke.

Familien bodde på Rustand før de emigrerte 12. mai 1851 til Amerika.

Nils Eriksen Nesmoen

ble født 1820 i Åsen i Begnadalen. Han var sønn av **Erik Nilsen Nesmoen** (1777-1837) og **Guri Guttormsdatter Hæl** (1777-1845), og ble konfirmert 21. august 1836 i Viker kirke.

Nils giftet seg 28. mars 1848 i Viker kirke med **Olia Eriksdatter Holte**, født 30. august 1826 på Vestre Holte og døpt 17. september. Hun var datter av Erik Torgrimsen Holte.

Nils var gårdbruker og selveier på Nesmoen (gnr. 35 bnr. 10), skyldsatt til 18 mark og 82 øre. Ved folketellingen 1865 har de to hester,

ni store kveg, 14 sauer, 18 geiter og to griser. De dyrker rug, blandkorn, havre og poteter.

Nils dør 8. juli 1895 på Nesmoen av blodforgiftning, og blir gravlagt 16. juli ved Nes kirke. Orla dør 30. november 1914 på Nesmoen av alderdomssvakhet, og blir gravlagt 11. desember i Nes kirke.

Christopher Eriksen Heggerustad

ble født 23. oktober 1811 på Hurdal glassverk, sønn av **Erik Nilsen** (1771-1847) og **Marthe Knutsdatter** (1774-1856). Christopher kom til Ådal rundt 1815. I gårdshistorien om Heggerustad skriver Eigil Elsrud om hvorfor denne glassblåserfamilien fra Hurdal kom til Ådal.

Lars G. Modalen, Grand Meadow, Minnesota, forteller at i 1812 ble det oppført et glassverk på Nes i Ådalen. Hvem som lot bygge huset og drive glassproduksjon der visste han ikke, men en mann som hadde vært bestyrer ved Hadeland glassverk kom for å oppføre bygningen. Denne mannen het Erik, men ble alminnelig kalt Byggmesteren. Han kom til Nes med hustru og seks barn, samt to gutter - svenner i dette håndverket. Erik byggmester bosatte seg på Heggerustad. Hans hustru var utdannet jordmor og meget flink i sitt fag. Glassverket ble oppført ved Urulaelva i nærheten av Vestre Holte, og forskjellig redskap kjøpt til driften, men av en eller annen grunn ble det nedlagt før noe glass ble produsert.

Christopher ble konfirmert 14. september 1828 i Viker kirke. Han drev som møller, og giftet seg 30. mars 1842 i Viker kirke med **Guri Eriksdatter Åmsrud**, født 26. august 1820 og døpt 15. oktober i Sør-Aurdal. Hun var datter av **Erik Tidemannsen Åmsrud**

(1786-1856) og **Guri Helgesdatter Åsli** (f. 1794), og ble konfirmert 16. september 1838 i Viker kirke.

Familien bodde flere steder: på Holteeie, Heggerustad og Amundfoss før de flyttet til Modum. I 1861 emigrerte de til Minnesota. Guri døde 1915 i Mabel, Fillmore County, Minnesota. De hadde to barn.

Simen Hansen Velta (Volden)

ble født 1786 på Øya og døpt 21. januar 1786 i Viker kirke. Han var sønn av **Hans Olsen** (f. 1762) og **Gjertrud Nilsdatter** (1756-1801). Han giftet seg 31. oktober 1818 i Viker kirke med **Gudbjørg Johnsdatter Kjensrudeie**, født 1787 i Sør-Aurdal. Hun var datter av **John Olsen Tollevsrudeie** (1749-1832) og **Ragnhild Knutsdatter Landsend** (1753-1830).

Familien bosatte seg i Velta under Holte. Simen døde 16. november 1864 i Velta og ble gravlagt 21. november i Nes kirke, mens Gudbjørg døde 23. mai 1874 i Strømsbråten, Sør-Aurdal, og ble gravlagt 1. juni 1874 i Nes kirke. De hadde seks barn.

Gudbrand Andersen Elsrud

Vi vet ikke sikkert hvem denne Gudbrand Andersen er, men sannsynligvis er han sønn av **Anders Olsen Rødningsand** (f. 1772) og **Guri Olsdatter** (1776-1856), og døpt 30. mars 1811 i Viker kirke. Gudbrand var 19½ år gammel da han 19. september 1830 ble konfirmert i Viker kirke. Han tjente da på Elsrud.

Sven Volden

Denne Sven Volden er ukjent.

Fra gulnede aviser

Bekjendtgjørelser

Norske Intelligensedler, 27. desember 1787

Paa Ringeriget hos S: T: Hr. Capitaine Tandberg er tvende Huusmænd, navnlig Lars Helgesen og Hans Michelsen, som i Christiania have viist Prøver paa at de kand forfærdige Sprøiter til Springvand; De recommandere sig derfor til høje Herskaber og andre som til saadant behager at forlange deres Tieneste.

Slekt fra Nedre Halkinrud på 1800-tallet

Slekta som beskrives levde opprinnelig på Halkinrud i Lunder. På 1700-tallet ble garden delt, og fortsatte som øvre og nedre på 1800-tallet.

Av Gunnar Fagerås og Ragnvald Lien

Denne slekta stammet fra Nedre Halkinrud og spredde seg på flere gardar i Soknedalen. Noen flyttet også til Hønefossområdet og Hole, til Søgne i Vest-Agder og til USA.

Vi starter med **Erik Aslesen Halkinrud** (1759–1847) og **Gunhild Olsdatter Rognerud** (1766–1834). De var søskenbarn og ble gift 25.10.1787. Familien bodde på Nedre Halkinrud under folketellingen i 1801, sammen med øvrig familie og gardsfolk. Eriks foreldre var Asle Helgesen Halkinrud (Haukedalen) og Ingeborg Povelsdatter Haukedalen.

Gunhilds foreldre var Ole Helgesen Halkinrud (Rognerud) og Anne Marie Jonsdatter Rognerud. Mer om disse slektene i Bjørke (udat.1) og Lien (2012b).

Erik og Gunhild hadde sju barn, deriblant tre jenter som ble gift:

A1: **Ingeborg Eriksdatter** (1788–1878) gift 1814 med Anders Eriksen **Flaskerud**

B1: **Ole Eriksen Halkinrud** (1791–1834) gift 1816 med Anne Ellingsdatter Nøkleby. Anne ble gift på nytt med Kristen Knutsen Tranby i 1836. Kristen var gårdmann på Nedre Halkinrud. Han skjøtet fjellskogen (427c) til Anders Oppen, Ole og Elling Lundesgarden i 1842 og garden (427a) til stesønnen Erik Olsen i 1843

C1: **Rønnaug Eriksdatter** (1794–1833) gift 1813 med Helge Toresen **Sørsdal** (Bjørnerud)

D1: **Asle Eriksen Evjua** (1798–1877) gift med Gunhild Kristensdatter (f. 1802) Røsbyeie hadde ikke barn.
Se også Lien (2012b)

E1: **Anne Eriksdatter** (1802–1876) gift 1824 med Anders Tronsen født 1799 Sesserud Veme/**Fonkalsrud** (Lagesen 1935:109, Bjørke udat.2)

F1: **Guri Eriksdatter** født 1806, ellers ingen opplysninger

G1: **Helge Eriksen** (1807–1831) ugift

FLASKERUD

A1) Ingeborg Eriksdatter og Anders Eriksen **Flaskerud** hadde følgende barn:

Ekteparet er oppført som føderådsfolk under Flaskerud, nr. 493 a og aa og 494 a ved folketellingen 1865, han 76 og hun 78 år gammel. Ingeborg er livøresenke på Flaskerud i 1878 og døde der.

A2.1: **Erik** (1817–1841) gift 1840 med Eli Helgesdatter Veme

A2.2: **Anne** født 1821, gift 1840 med Ole Pedersen Sandaker, til Amerika 1851

A2.3: **Elling** (1824–1896) gift 1849 med Anne Thomasdatter Skotland (1822–1896)

A2.4: **Ole** (1827–1827)

A2.5: **Ole** født 1829, emigrerte i 1853 til Amerika

A2.1) **Erik Andersen** og Eli Helgesdatter **Flaskerud/Bårnås** hadde følgende barn:

A3.1.1: **Else** (1841–1904) gift 1862 med Mikkel Østensen Sætra (1826–1899)

A3.1.1) **Else Eriksdatter** og Mikkel Østensen **Sætra** (Korsdalen) hadde følgende barn:

Familien er oppført under Sæter (Korsdala 189c) ved folketellingen i 1865. Under folketellingen i 1875 bor familien fortsatt i Sæter, Mikkel Østensen er husfar, gardbruker, selveier og tømmerhogger, født 1828 i Nes, Flå.

A4.1.1.1: **Karoline** (1863–1863) Sætereie

A4.1.1.2: **Else** (1865–1936) gift 1886 med Gabriel Andersen Flaten (1856–1946) Nøklebyeie

A4.1.1.3: **Erik** født 1867 gift 1900 med Maren Johanne Gabrielsdatter Elsrud

A4.1.1.4: **Karoline** født 1870, konfirmert 1884, fadder i 1886, 1894, 1897, 1899, 1901. Bodde i Hønefoss, registrert ugift i 1916

A4.1.1.5: **Hans Johan** født 1874, fadder i 1894

A4.1.1.8: **Ragna Emilie** født 1886

A4.1.1.6: **Inga Østine** (1876–1876)

A4.1.1.9: **Martin** født 1890

A4.1.1.7: **Inga Østine** (1882–1883)

A4.1.1.2) Else Mikkelsdatter og Gabriel Andersen **Flaten** under Nøkleby hadde barna:

Familien ble registrert under Nøkleby 59/1 (Flaten, bygslet stykke) ved folketellingen i 1900.

Han var oppført som gråsteinsmurer og tømmerhogger, født i 1857, Hole, Frøshaug.

A5.1.1.2.1: Karen Mathea født 1886, Sæter	A5.1.1.2.7: Gustav født 1898, Flaten (reiste til sjøs, eide Åsen/Støveren)
A5.1.1.2.2: Anna Elise (1888–1899), Solum	A5.1.1.2.8: Anton f. 1901, Flaten (Karlsplassen)
A5.1.1.2.3: Emma Johanne født 1890, Nøkleby	A5.1.1.2.9: Thora født 1903, Flaten
A5.1.1.2.4: Gina Elida født 1892, Solum	A5.1.1.2.10: Ragnhild
A5.1.1.2.5: Anders født 1894, Solum	A5.1.1.2.11: Ellef (1908–1990), gift med Tora Haaheim (1909–1976)
A5.1.1.2.6: Elida Mathilde f. 1897, Sætereie Solum	

A4.1.1.3) Erik Mikkelsen og Maren Johanne Gabrielsdatter **Korsdalen** under Sætra, hadde barna:

Erik ble registrert under Sæteren-Korsdalen, 72/5, ved folketellingen i 1900 med kona Maren J. Gabrielsdatter, født i Ådalen med barnet Martha Torsdatter, enka Else Eriksdatter og søsteren Ragna Mikkelsdatter.

A5.1.1.3.1: Kristi født 1901	A5.1.1.3.3: Johanne født 1904
A5.1.1.3.2: Gudrun (1902–1908)	Har nok flere barn, blant annet: Martin E. (1905–1908)

A2.2) Anne Andersdatter og Ole Pedersen Sandaker hadde følgende barn:

Familien bodde på Haugen i Brekkebygda i perioden 1842–1851 (Lien 1999). I følge Lagesen (1935: 331), eide Ole Pedersen Skotland i 1851. Familien emigrerte deretter til Amerika og tok navnet Haugen der.

- A3.2.1: **Peder** (1841–1866) født i Haugen, Krødsherad
- A3.2.2: **Gjertrud** (1844–1915) født i Brekkeie, Krødsherad. Gift med Ingebret Dyrland
- A3.2.3: **Inger** (1848–1872). Født på Skotland, gift med Thorbjørn Anderson
- A3.2.4: **Andrine** (1850–1880). Født på Skotland, gift med Andrew Finrow

A2.3) Elling Andersen og Anne Thomasdatter **Kjella** (kjøpt i 1853) hadde følgende barn:

Familien ble oppført under Kjella (160a) ved folketellingen i 1865, da var også ytterligere et barn, Hans Andreas, nevnt 6 år gammel. Under folketellingen i 1875 bor familien fortsatt i Kjella, der bor sønnen Anders, født 1851, skredder og Hans Andreasen Haug, losjerende, ugift arbeider ved Veme Tresliberi, født 1859.

- A3.3.1: **Anders** (1851–1917) gift i 1883 med Annette Olava Madsdatter Gagnum

A3.3.1) Anders Ellingsen og Annette Olava Madsdatter **Kjella** hadde følgende barn:

Familien er registrert under Kjella (60/12) ved folketellingen i 1900.

- A4.3.1.1: **Edvard** født 1878 Kjella, konfirmert 1893, fadder i 1894
- A4.3.1.2: **Martin** født 1883 Kjella, døde trolig før 1892
- A4.3.1.3: **Gunhild Marie** født 1884 Evjua, fadder i 1899, i tjeneste på Nøkleby (59/1) i 1900
- A4.3.1.4: **Ole Andreas** (1887–1963) Kjella (vegvokter og far til postmannen), gift i 1912 med Gunda M. Gustavsens (1887–1966)
- A4.3.1.5: **Anton** født 1890. Døde trolig før 1894
- A4.3.1.6: **Martin** (1892–1953). Ugift, eier av Kjella (60/12) fra 1924 til 1953
- A4.3.1.7: **Anton** født 1894 Kjella (senere Ramsrud)

H A L K I N R U D

B1) Ole Eriksen og Anne Ellingsdatter Nøkleby hadde følgende barn:

- B2.1: **Gunhild** født 1817 i Halkinrudeie, gift 1836 med Anders Knutsen Tranby
- B2.2: **Kirsti** født 1820, gift 1840 med Syver Syversen Haukedalen født 1813
- B2.3: **Erik** (1823–1879), født på Halkinrud, gift 1844 med Olea Kristiansdatter Heieren født 1821
- B2.4: **Elling** født 1825 på Halkinrud, gift med Maria Helgesdatter Veme
- B2.5: **Anne Marie** (1828–1831)
- B2.6: **Helge** (1831–1832)
- B2.7: **Helge** (1833–1834)

B2.1) Gunhild Olsdatter og Anders Knutsen **Tranby** hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Tveita ved folketellingen i 1865. Anders kjøpte Tveita i 1860 av Kristian Kristoffersen og var eier til 1873, da han solgte videre til sønnen Ole A. Tveten som satt med garden til utgangen av

1880-årene (Lagesen 1935:396). Under folketellingen i 1875 bodde Ole (ugift) på Tveita sammen med foreldrene Gunhild og Anders.

B3.1.1: **Knut** født 1839, gift i 1864 med Kristine Olsdatter Nøkleby, født 1840

B3.1.2: **Anne** (1845–1873), gift 1868 med Petter Ellingsen Hanserudbråten

B3.1.3: **Kristine** født 1850, gift 1. gang 1873 med Anders Kristiansen Breieneie, gift 2. gang 1897 med Torger Engebretsen Skretteberg

B3.1.4: **Ole** født 1856, gift 1886 med Rønnaug Ellingsdatter Evjua født 1860

B3.1.1) Knut Andersen og Kristine Olsdatter **Tranby/Tveitbråten** hadde følgende barn:

Ble ved folketellingen i 1865 registrert under Tranby (499 og 500) og i 1875 under Tveitbråten.

B4.1.1.1: **Ole Anton** født 1866, gift 1886 med Randine Mikkalsen Stubberud

B4.1.1.2: **Anders** født 1868, gift 1. gang 1890 med Karen Andreassen, Hen, gift 2. gang 1902 med Anna Ovidia Olsen

B4.1.1.3: **Gustav** født 1869 Tranbyeie, konfirmert i 1884

B4.1.1.4: **Christian** (1872–1876) Setrangeie

B4.1.1.5: **Andreas** født 1875 Tveteneie, konfirmert i 1890 Tveitbråten

B4.1.1.6: **Anne Christine** født 1877, gift med Gudbrand Gudbrandsen

B4.1.1.7: **Inger Kirstine** født 1879 Tveteneie

B4.1.1.8: **Elling** født 1885, gift i 1919 med Anne Kristine Olsdatter

B4.1.1.1) Ole Anton Knutsen og Randine Mikalsen **Veme brug**, hadde trolig ingen barn

B4.1.1.2) Anders Knutsen og (1) Karen Andreassen, **Hofsfos brug**, hadde barna:

Under folketellingen i 1900 bodde familien i Hofsfos arbeiderbolig, og Knut var pakker.

B5.1.1.2.1: **Knut** født 1890

B5.1.1.2.2: **Gustav Adolf** født 1893 Glederud, Follumeie

B5.1.1.2.3: **Karl Trygve** født 1895 Hofsfos arbeiderbolig

B5.1.1.2.4: **Arnt Kristofer** født 1897 Hofsfos arbeiderbolig

B5.1.1.2.5: **Olga Amalia** født 1900

Anders Knutsen og (2) Anna Ovidia Olsen, **Hofsfos brug**, hadde barna:

B5.1.1.2.6: **Aksel** født 1903 Hofsfos arbeiderbolig

B5.1.1.2.7: **Alma Ovidia** født 1904 Hofsfos arbeiderbolig

B4.1.1.6) Anne Kristine Knutsdatter og Gudbrand Gudbrandsen, **Hofsfos brug**, hadde barna:

B5.1.1.6.1: **Kirsten Marie** (1900–1900)

B5.1.1.6.2: **Kirsten Marie** født 1901

B4.1.1.8) Elling Knutsen og Anne Kristine Olsdatter **Moholt** i Trygstad

Under folketellingen i 1900 bor Elling hos sin bror Anders i Hofsfos arbeiderbolig, født i 1885 og som arbeider ved tresliperi. Han er også oppført som sliperiarbeider ved vielsen i 1919.

B3.1.2) Anne Andersdatter og Petter Ellingsen **Hanserudbråten** (Tveteneie), hadde barna:

Anne døde i 1873 og ved folketellingen i 1875 er sønnen Anders registrert under Tveten/Smedjen (159c) sammen med faren og hans andre kone Kirsti Andersdatter Hjelmerudeie og deres sønn Elling Pettersen.

B4.1.2.1: **Elling** (1868–1875) Hanserudbråten/Tveteneie

B4.1.2.2: **Anders** født 1871, konfirmert Østvemeeie 1885, utflyttet 1892

B3.1.3) Kristine Andersdatter og Anders Kristiansen **Tvetenengen**, hadde barna:

Ble ved folketellingen i 1875 registrert under Tvetengen (158a)

B4.1.3.1: **Kristian** født 1876

B4.1.3.2: **Gunda Annette** født 1879

B2.2) Kirsti Olsdatter og Syver Syversen **Haukedalen** hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Bjerke øvre i 1865, her synes det som om husfaderen feilaktig ble kalt Syver Olsen og ikke Syver Syversen, hvis Kirsti ikke ble oppgiftet. Datteren Sigrid Syversdatter ble oppført som tjenestepike under Haukedalen (484aa), ugift 19 år.

Olava Halkinrud (B4.3.2.4), gift Grøndal. Bildet er utlånt av Erik Halkinrud.

- B3.2.1: **Mari** født 1840, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.2: **Ole** født 1843, emigrerte til Amerika i 1866
- B3.2.3: **Anne** født 1846, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.4: **Sigrid** født 1848, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.5: **Kirstine** (1851-1857)
- B3.2.6: **Kristian** født 1854, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.7: **Andreas** født 1856, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.8: **Edvard** født 1860, emigrerte til Amerika (nord) i 1867
- B3.2.9: **Knud** født 1866, emigrerte til Amerika (nord) i 1867

B2.3) Erik Olsen og Olea Kristiansdatter Halkinrud/Gardhammer hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Gardhammer søndre (171) ved folketellingen i 1865. Sønnen Kristian Eriksen ble oppført som handelsbetjent i Hønefoss, der hos slektningen Helge Chr. Heieren. Erik Olsen solgte Nedre Halkinrud i 1871 og kjøpte Nordre Sesserud i 1873.

- B3.3.1: **Ole** (1845–1872) ugift, døde 27 år gammel
- B3.3.2: **Kristian** (1847–1935) gift 1872 med Gunhild Narvesdatter Hjelmerud født 1838
- B3.3.3: **Anne Kristine** født 1850, gift 1876 med Elling Helgesen Krogsrud født 1848. De fikk en sønn Helge uekte i 1871. I 1900 var Helge forpakter på Krogsrud. Foreldrene var livøresfolk og bodde sammen med Helge, hans søster Gustava og pleiedatter Aslaug født 1892 som Edvard Halkinruds datter
- B3.3.4: **Edvard** (1852–1914). Bodde på Birkeland (163/2) i 1900 som hønserieier sammen med Augusta Wilhelmisdatter Langfeldt. Flyttet til Ny Hellesund (Halkinrud 2011)
- B3.3.5: **Andreas** født 1855, flyttet til Amerika i 1880
- B3.3.6: **Annette** født 1858, gift 1887 med Hans Andreas Ellingsen Evjua, født 1857 på Bårnås. De bodde i 1900 i Bergerud med pleiesønn Asbjørn Halkinrud født 1894
- B3.3.7: **Knut** (1862–1863)

B3.3.2) Kristian Eriksen Halkinrud og Gunhild Narvesdatter på Gardhammer/Sesserud hadde barna:

De bodde på Sesserud (175/1) i 1900 og 1910 der Kristian var oppført som gardbruker og landhandler.

- B4.3.2.1: **Erik** (1872–1874). Døde av strupehoste 6.2.1874.
- B4.3.2.2: **Narve** (1873–1874). Døde av strupehoste 13.2.1874. Faren var forpakter på Nedre Halkinrud
- B4.3.2.3: **Erik** (1875–1881). Faren var forpakter på Gardhammer ved Eriks død
- B4.3.2.4: **Olava** født 1876, konfirmert 1890. Ved fødselen er faren frihandler på Gardhammer. Ble gift Grøndal
- B4.3.2.5: **Anne** (1877–1881)
- B4.3.2.6: **Maren** født 1879. Faren var frihandler på Gardhammer ved fødselen
- B4.3.2.7: **Karoline** født 1880. I 1880 og 1882 var faren frihandler og forpakter på Gardhammer og i 1884 gårdmann på Gardhammer og frihandler. I 1900 er Karoline hjemmeværende på Nordre Sesserud og butikkmølle
- B4.3.2.8: **Erik Halkinrud på Sesserud** født 1882 og gift 1904 med Hanna Alvilde (1881–1935) datter av møller Syver Anton Olsen Veme (Kvernvolden)/Lundesgård (Kråka). De hadde barna Kristian født 1904, Einar født 1906, Berte født 1910 og Gunnar født 1917
- B4.3.2.9: **Anna** (1884–1936) gift 1935 med Gudbrand Engebretsen Wexhal på Narverud. Se Lien (2005)

Erik Kristiansen Halkinrud (B. 4.3.2.8) og sønnene Gunnar og Kristian.
Sesserud 25. august 1835 ved Hanna Halkinruds begravelse. Bildet er utlånt av Erik Halkinrud.

B2.4) Elling Olsen og Maria Helgesdatter Heggen/Bårnås hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Bårnås (420b) ved folketellingen i 1865.

B3.4.1: **Anne** født 1850

B3.4.4: **Rønnaug** født 1860

B3.4.2: **Oline** født 1854

B3.4.5: **Kristine** født 1864

B3.4.3: **Hans Andreas** født 1857

S Ø R S D A L

C1) Rønnaug Eriksdatter og Helge Toresen Sørsdal (Bjørnerud) hadde følgende barn:

C2.1: **Tore** født 1816, gift 1834 med Rønnaug Helgesdatter Halkinrud øvre

C2.1) Tore Helgesen og Rønnaug Helgesdatter Bjørnerud hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Bjørnerud (421b) ved folketellingen i 1865. Brekke tre, Sørsdal nedre i 1875.

C3.1.1: **Rønnaug** født 1835, gift 1857 med Hans Andreas Hansen, Hønefoss (23 år)

C3.1.2: **Else** født 1836, gift 1860 med Tron Narvesen Hjelmerud (25 år)

C3.1.3: **Helle** født 1839, gift 1863 med Andreas Olsen Halsteinrudeie (26 år)

C3.1.4: **Inger Marie** født 1841

C3.1.5: **Gunhild** født 1843, døde som barn

C3.1.6: **Elise** født 1845, gift 1868 med Anders Pedersen Sætereie (22 år)

C3.1.7: **Gunhild** født 1847, gift 1874 med Ole Nilsen Tangen født 1845 (Lien 2012 a)

C3.1.8: **Thorine** født 1849, gift 1873 med Michael Eriksen Eker, født 1857, Velo i Jevnaker

C3.1.9: **Helene** født 1852, gift 1875 med Hans Hansen Finsrud, Odalen. Hun var enke fra 1881 og gift på nytt

1882 med Knud Gulbrandsen Andenrud, født 1835

C3.1.10: **Helge** født 1855, gift 1882 med Torine Olsdatter Land døpt 13.2.1857. På Land (163/1) i 1900

C3.1.11: **Maren Oline** født 1858, fadder 1882 for Arnt Torgersbråten (C.4.1.6.7)

C3.1.1) Rønnaug Toresdatter og Hans Andreas Hansen Mælingen Hønefoss hadde barna:

Familien ble registrert under Hønefoss nordre (nr 94) ved folketellingen i 1865.

Hans Andreas Hansen døde i 1874, bare 40½ år, ”etterlader konen Rønnaug Olsdatter? og 6 barn.”

C4.1.1.1: **Hans Kristian** (1858–1880), skomakersvenn, Hønefoss, ugift

C4.1.1.2: **Thea Randine** født 1860

C4.1.1.6: **Helene Margrethe** (1868–1886) Hønefoss, ugift

C4.1.1.3: **Olaf Didrik** 1862

C4.1.1.4: **Helene Margrethe** (1864–1865)

C4.1.1.7: **Anna** født 1870

C4.1.1.5: **Anton** (1866–1867)

C4.1.1.8: **Anton** født 1873

C3.1.2) Else Toresdatter og Tron Narvesen Lundesgårdeie/Oppegårdeie hadde barna:

Familien ble registrert under Sørsdal (425aa) ved folketellingen i 1865, da som selveiere.

C4.1.2.1: **Narve** født 1860, Hjelmerud
C4.1.2.2: **Thorvald** født 1862, Vaker
C4.1.2.3: **Annette** født 1864, Sørsdal
C4.1.2.4: **Edvard** født 1866, Sørsdal
C4.1.2.5: **Rønnaug** født 1869, Oppegårdeie

C4.1.2.6: **Anton** født 1873, Oppegårdeie
C4.1.2.7: **Martin** (1875–1875) 5 måneder,
Lundesgårdeie
C4.1.2.8: **Martin** født 1877, Lundesgårdeie
C4.1.2.9: **Anton** født 1880, Lundesgårdeie

C3.1.3) Helle Toresdatter og Andreas Olsen **Halsteinrudeie** hadde følgende barn:

Familien ble registrert under Granum ved folketellingen i 1865 (husmann med jord).

C4.1.3.1: **Olava** født 1863
C4.1.3.2: **Torine** født 1865
C4.1.3.3: **Thorvald** født 1867
C4.1.3.4: **Johan** født 1870
C4.1.3.5: **Bollette Randine** født 1871

C4.1.3.6: **Helene** født 1875
C4.1.3.7: **Mathilde** født 1878
C4.1.3.8: **Gunda Marie** født 1881
C4.1.3.9: **Ragna Beate** født 1885

C3.1.6) Elise Toresdatter og Andreas Pedersen **Vemeie** (Jordestua)/**Drolshammereie** (Torgersbråten), fikk barna:

Familien ble registrert under Jordestua 164k (Øst-Veme) ved folketellingen i 1875.

C4.1.6.1: **Petter** født 1868, gift 1891 med Maren Elise Bjørnsdatter Haukedalen
C4.1.6.2: **Rønnaug** født 1870 (Bleikeplassen)
C4.1.6.3: **Gulbrand** (1873–1961), gift 1897 med Gunhild Torine Tronsdatter Lerfaldet
C4.1.6.4: **Anton** født 1875, gift 1906 med Gunhild Fossrud, Nes i Hallingdal
C4.1.6.5: **Thorvald** (1877–1938), gift 1906 med Andrea Andreasdatter Sætra, Heggen. Gift påny med Karoline Heggelia
C4.1.6.6: **Elida Mathilde** født 1880, gift med Oskar Østby
C4.1.6.7: **Arnt** (1882–1965), gift med Ingrid Fossrud, Nes i Hallingdal. Flyttet til Amerika og giftet seg igjen
C4.1.6.8: **Anna Emilie** født 1884, ugift? Emigrerte til Amerika?
C4.1.6.9: **Inga** født 1889, ugift? Emigrerte til Amerika?

C3.1.7) Gunhild Toresdatter og Ole Nilsen **Evjua/Sømoen** hadde følgende barn:

De bodde en kort periode på Øvre Evjua (Lien 2006)

C4.1.7.1: **Nils** født 1874, Evjua
C4.1.7.2: **Thorvald** født 1876, Evjua
C4.1.7.3: **Thea Randine** født 1877, Evjeeie
C4.1.7.4: **Anton** født 1879, Hovlandseie
C4.1.7.5: **Elise** født 1882, Hovlandseie (Sømoen)
C4.1.7.6: **Ole** født 1884, Hovlandseie
C4.1.7.7: **Gudbrand** født 1886, Hovlandseie
C4.1.7.8: **Helge** født 1888, Hovlandseie

C3.1.9) Helene Toresdatter og Hans Hansen Finsrud, Odalen, hadde sønnen:

C4.1.9.1: **Hans** født 1876, Evjeeie

C3.1.9) Helene Toresdatter og Knut Gulbrandsen **Andenrud**, hadde datteren:

C4.1.9.2: **Gunda Bolette** født 1882, Røsby

F O N K A L S R U D

E1) Anne Eriksdatter og Anders Tronsen **Veme/Fonkalsrud** (Fonkalsrud fra 1827 til 1848, Lagesen 1935: 109) hadde følgende barn (Bjørke udat.2):

E2.1: **Tron** (1825–1911) gift 1861 med Kristi Trulsdatter Bjørneplassen (1822–1904)
E2.2: **Erik** (1827–1897) gift 1854 med Inger Marie Pedersdatter Weme (1822–1892)
E2.3: **Inger** (1831–1879) gift 1855 med Lars Olsen (Klekkeneie) Sundvollen født 1820
E2.4: **Rønnaug** (1834–1907) gift med Kristian Kristoffersen Tveten på Tronrud død 1893
E2.5: **Helge** (1837–1912). Eide Vemetangen noen år før han flyttet fra Ringerike
E2.6: **Gunhild** (1841–1908) gift 1868 med Thorvald Olsen, senere Vemetangen
E2.7: **Ole** (1846–1925) utvandret ca 1864 til Amerika, ble gift med Mina Kristiansdatter Hanserud u. Nøkleby

E2.1) Tron Andersen og Kristi Trulsdatter **Vemehagen** hadde følgende barn:

Ifølge Lagesen (1935: 452) fikk Tron Andersen hjemmel til Hagen i 1857. Familien ble registrert her (nr 164 aa) i 1875, sammen med hans mor Anne Eriksdatter. Han var selveier/gardbruker og tømmerkjører. Familien bodde også her (Veme-Hagen 62/5 og 61/9) under tellingen i 1900.

- E3.1.1: **Anders** (1862–1918), gift i 1901 med Lina Nikoline Ellingsdatter Veme (62/12)
E3.1.2: **Randine** (1864–1908), ugift, drev en kafeteria i Hønefoss

E2.2) Erik Andersen og Inger Marie Pedersdatter **Fonkalsrud** hadde følgende barn:

- E3.2.1: **Andreas** (1855–1912) gift 1885 med Marie Gudbrandsdatter Støveren
E3.2.2: **Maren** født 1858, gift med Iver Hunstad i Hole
E3.2.3: **Anne** født 1859, gift med kjøpmann Kristen Halvorseth, Eiker
E3.2.4: **Elise** (1864–1868)
E3.2.5: **Inger** født 1865, gift med Thor Hansen Holeødegaard død 1936
E3.2.6: **Petra** (1868–1871)

E2.3) Inger Andersdatter og Lars Olsen **Sundvollen** bodde i Hole og hadde følgende barn:

Familien er registrert under Sundvollen, 168 a, ved folketellingen i 1865. Lars er selveier og skomaker. Se også Bakke (2009: 142f).

- E3.3.1: **Anne Marie** født 1856 i Norderhov, Klekkeneie (skriver seg senere Hagen)
E3.3.2: **Anders** (1861–1895) gift 1892 med Karen Elise Hansdatter født 1861, Nystua under Stein
E3.3.3: **Helene** født 1868
E3.3.4: **Ole** født 1873, gift i Kristiania 1898

E2.4) Rønnaug Andersdatter og Kristian Kristoffersen **Tveita/Tangen/Tronrud** hadde barna:

Familien er registrert under Vemetangen, nr 164 aa, ved folketellingen i 1865. Kristian er selveier og gardbruker. Han kjøpte Tangen i 1860 og solgte den etter konkurs i 1868 til Rønnaugs bror, Helge Andersen Fonkalsrud. Ved folketellingen i 1875 er familien oppført under Tangen og Gunbjørudbråten, som han forpaktet av Ole Kristian Oppen. Familien flyttet senere til nordre Tronrud som Kristian kjøpte i begynnelsen av 1880-årene. Kristian døde i 1893 og sønnen Anders overtok garden.

- E3.4.1: **Marie** født 1860, gift Abelgård. Barn: Karl og Gudrun
E3.4.2: **Anne** født 1862, emigrerte til Amerika
E3.4.3: **Mathea** født 1864, gift Jensen, Holmestrand?
E3.4.4: **Karen** født 1866, emigrerte til Amerika, gift Johnson
E3.4.5: **Anders** født 1868, gift med meierske Klara O. Bru, Våler i Solør. Flere barn
E3.4.6: **Inger** født 1871, emigrerte til Amerika, gift Danielson
E3.4.7: **Fredrik** født 1873. Fadder i 1894
E3.4.8: **Edvard** (1875–1950), gift med Anne Marie Amundsatter (1875–1945)

E2.5) Helge Andersen (fadder i 1858, 1859 og 1875) **Fonkalsrud** har barna:

Flyttet fra Ringerike, og ble ved folketellingen 1865 registrert under Vestre Sinsen i Østre Aker, han er da kusk hos fabrikkieier Halvor Schau, ugift og 29 år. Siden kom han til Mellby i Skedsmo og Lunder ved Frogner st., var gift 2 ganger. Døde i 1912 hos svigersønnen på Lille Stensrud, Ø. Aker.

- E3.5.1: **Anna** gift med Thorvald Hjelderud, barn: Helene Hagen.
E3.5.2: **Julius** har barna Leif og Alf Andersen

E2.6) Gunhild Andersdatter og Thorvald Olsen **Tangen** hadde følgende barn:

Thorvald kjøpte Tangen (Vemetangen) gnr/bnr 62/2 i 1877, og hadde garden til 1915. Familien bodde på Tangen under folketellingen i 1900, med to av barna, Ole og Anne.

- E3.6.1: **Olava** født 1870, født i Hallingbyeiet, Nøklebye. Gift med Elling Heggebakken, barn: Anna
E3.6.2: **Anne**, ugift?
E3.6.3: **Anders** født 1874, født i Vestre Aker, konfirmert Vemetangen. Har stor etterslekt på Ringerike
E3.6.4: **Ole** født 1878, Tangen
E3.6.5: **Bertha Marie** født 1880. Gift Karlsen, barn: Karsten Karlsen
E3.6.6: **Inga** født 1885, ugift?

E2.7) Ole Andersen og Mina **Fonkalsrud**, Amerika

- E3.7.1: **Anton**
E3.7.2: **Alfred** gift med Anna Nerby
E3.7.3: **Emil**
E3.7.4: **Marie** gift med Peter Jacobsen

EIENDOMSFORHOLD PÅ NEDRE HALKINRUD PÅ 1800-TALLET

Skjøte fra Erik Aslesen til Ole Eriksen (B1) er datert 17.12.1821 og tinglyst 25.1.1822. Skifte etter Ole Eriksen sluttet 8. april og tinglyst 14. august 1837. Garden har nummer 427 med skyld 2 daler, 3 ort og 7 skilling og tilhører Ole Eriksens enkes nye mann Kristen Knudsen Tranby. Skjøte fra Kristen Knudsen for Fjellskogen (427c) til Anders Oppen, Ole og Elling Lundesgarden 1 ort og 5 skilling er datert 26. mai og tinglyst 13. juli 1842. Resten av Nedre Halkinrud får nummer 427 a og ny skyld 2 daler, 2 ort og 2 skilling.

Skjøte fra Kristen Knudsen til Erik Olsen (B.2.3) for 800 spesiedaler, datert og tinglyst 7. april 1843. Skjøte fra Erik Olsen til Ellef Olsen Berg for to skogstykker (427f), datert og tinglyst 5. juli 1865. Nedre Halkinrud (427a) får ny skyld 2 daler, 1 ort og 8 skilling. Skjøte fra Erik Olsen Halkinrud til Sogndalens Fattigvesen, tinglyst 15. september 1871. Skjøte fra Olaus O. Færden som ordfører i Norderhov herred til lensmann Anders Mokastet, Anders Pedersen Oppegaard, Ellef Olsen Berg og Ellef Knudsen Berg for 4 000 spesiedaler, tinglest 16. desember 1874.

Auksjonsskjøte fra skifteforvalteren i Ellef O. Bergs bo på 3/8 part av 427a til Anders E. Uggen for kr 5 500, datert og tinglyst 1. novem-

ber 1886. Skjøte fra sakfører Schirmer som fullmektig for Elling K. Berg for ¼ part av løpenummer 427a, tinglyst 8. november 1886 til landhandler A. E. Uggen for kr 5 250. Skjøte fra sakfører Schirmer som *executor testamenti* i avdøde lensmann A. Mokastets bo til landhandler A. E. Uggen for ¼ part av løpenummer 427a for kr 4 200, tinglyst 8. november 1886. Skjøte fra skifteforvalteren i Anders Pedersen Oppegårds konkurs til Anders Evensen Uggen i 1/8 part av løpenummer 427a for kr 2 625, tinglyst 8. november 1886.

Ved matrikkelrevisjonen får Nedre Halkinrud gardsnummer 142 bruksnummer 4 og skyld 5 mark og 34 øre. Skjøte fra Ringerike skifterett på Anders Evensen Uggens konkursbos vegne til Nils Nilsen Skinnes, datert og tinglyst 17. juli 1900. Skylddelingsforretning tinglyst 24. september 1901 der Helge E. Kihle og Helge A. Braaten får Nedre Halkinrud seterskog av skyld 1 mark og 78 øre. Dette stykket får bruksnummer 10 og bruksnummer 4 står tilbake med skyld 3 mark og 56 øre. Endelig kjøte fra Nils Nilsen Skinnes til Johan Andersen Tuft kr 24 000 tinglyst 16. oktober 1901.

Om dagens slekt på Nedre Halkinrud:
Se Lien (2013).

LITTERATUR

- Bakke, G., 2009: *Hole bygdebok bind V*. Hole Kommune. 1016 s.
- Bjørke, E. udat.1: *Rognerud og Rognerud-ætten i Ådalen på Ringerike*. 12 s.
- Bjørke, E. udat.2: *Slektshistorie for Erik Andreassen Fonkalsrud*. 5 s.
- Halkinrud, B., 2011: Soknedøl som hummerfisker på Sørlandet. - *Dalen vår. Medlemsblad for Soknedalen lokalhistoriske forening* 59: 12–16.
- Lagesen, A., 1935: *Ringerikske slekter. Opplysninger om slekter og slektsgaarder. III. Slekter fra Norderhov hovedsogn*. I kommission hos Joh. E. Bye, Hønefoss. Thronsen & Co.'s Boktrykkeri, Oslo. 559 s.
- Lien, R., 1999: Slekta på Hallinghaugen i Lunder. G. nr. 169 - b. nr. 6. - *Hringariki. Medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag* 9 (1): 54–60.
- Lien, R., 2005: Litt om folk og plasser under Narverud. - *Dalen vår. Medlemsblad for Soknedalen lokalhistoriske forening* 40: 7–21.
- Lien, R., 2006: Øvre Evjua. - *Dalen vår. Medlemsblad for Soknedalen lokalhistoriske forening* 45: 14–21.
- Lien, R., 2012a: Klemetstangen = Pukerudtangen i Lunder. - *Hringariki. Medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag* 22 (1): 14–17.
- Lien, R., 2012b: Halkinrudslekta på Nedre Evjua og Tangen i Lunder. - *Hringariki. Medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag* 22 (2): 40–43. Her er Anne Marie Jonsdatter Rognerud feilaktig kalt Olsdatter (s. 42 spalte 2).
- Lien, R., 2013: Øvre Halkinrud og Tangen i Lunder på 1800- og 1900-tallet. - *Hringariki. Medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag* 23 (1): 45–49. Den siste beboeren på Tangen, Edvard Stigsrud, skrev Stigsrud med g.

På vei til slaveriet

Dette dokumentet fra 1832 er hentet fra domsaken til den 25-årige Torger Olsen Bergseie fra Ringerike. Året før ble han tiltalt for overfall og røveri av Anders Jahr fra Østre Bærum.

av Tom Larsen

Også Anders Olsen Skøyen (50 år) ble tiltalt for medvirkning i forbrytelsen. Rettssaken begynner 1. august 1831 i Akershus stiftsoverrett,

der Torger er tilfunden at have sit liv forbrudt til steile og hjul.

Saken går videre til høyesterett, der dommen av 22. november 1831 stadfester tidligere dom: halshugging med øks og deretter steile og hjul. I fangeprotokoll 10 for Akershus festnings slaveri kan vi lese at straffen ifølge kongelig resolusjon er *naadigst formildet derhen at angjeldende kagstryges og hensettes til fæstningsarbeide paa livstid.*

Aaben Ordre

Da Torger Olsen Bergs-Eie, overensstemmende med Kongelig Resolution af 1te December f. A.; skal kagstryges og indsættes til Fæstnings-Arbeide for Livstid, saa bliver hermed Kagstrygningsstraffens Execution berammet til imorgen Formiddag Klokken 9 slet, til hvilken Tid Vagtmester Berger beordres at aflevere Angjældende paa det til saadanne Executiones almindelige Sted ved Prindsestalden. Nærværende Berammelse forevises for hr.

Christiania den 23 Januar 1832 (sign.)

Politimester Richter med tjenstligst Anmodning om at lade beordre det fornødne Antal Vægtene til at indfinde den paa Executionsstedet til Berammelsestiden for at slaae Kreds om Kagen. Det anmærkes at Skarprætteren allerede har modtaget Ordre i denne Ordre i denne Anledning. Naar Executionen er skedt afleveres Delinquenten og medlagte Følgebreve med Bilage til Agershuus Fæstnings Kommandantskab.

Torger Olsen har unngått dødsstraff, men myndighetene forlanger likevel at hans blod skal flyte. Umiddelbart etter at skarprætteren har foretatt kakstrykingen, blir Torger satt inn på Akershus festnings slaveri. Året etter blir han

overført til Fredriksten festning, der han sitter i over tolv år før han i 1845 kommanderes tilbake til Akershus. Han dør der julaften 1846.

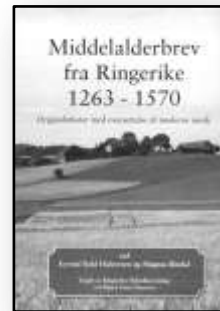
Domsaken er på vel 200 sider, og saken vil bli omtalt i et senere nummer av bladet.

Eyvind Fjeld Halvorsen og Ringerike

Eyvind Fjeld Halvorsen, som døde 19. mars i år, var i en årrekke professor i norrøn filologi ved Universitetet i Oslo. Gjennom et halvt århundre har han hatt en stor kulturhistorisk produksjon med vekt på middelalderen, men også mange artikler om Ringerike fram til midten av 1600-tallet. Ettersom gamle årganger av *Ringerike* nå ligger på nettet, vil man raskt kunne få tilgang til det meste av hans lokale produksjon.

Eyvind Fjeld Halvorsen var selv fra Ringerike, og hadde et godt forhold til Ringerike Slektshistorielag. Praktboken *Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570* - som han sammen med sin professorkollega Magnus Rindal oversatte til moderne norsk - ble da også i 2009 utgitt i lagets regi. Disse oversettelsene hadde han arbeidet med i lang tid før utgivelsen. Han skrev også flere ganger i *Hringariki*, og det er særlig én bearbejdet kildeutgivelse som peker seg ut som verdifull: Sogneprestenes manntall

1664 og 1666 for Norderhov og Hole. De originale manntallene er konstruert på usedvanlig klønete vis, selv etter 1600-tallets målestokk. Hans bearbejdede oversikter har spart mye tid for oss som arbejder med eldre kildemateriale!

Her gis en oversikt over Eyvind Fjeld Halvorsens artikler om Ringerike:

- Litt om den store mannedauden på Ringerike. *Ringerike* 1954-55.
- Personnavnene på Ringerike fra mellomalderen til 1666. *Maal og Minne* (1955).
- Det offentlige godset på Ringerike før reformasjonen. *Ringerike* 1955/56.
- Litt om noen Ringeriksgårder i mellomalderen. *Ringerike* 1956/57.
- Odelsbønder og leilendinger på Ringerike i 1624. *Ringerike* 1957/58, 1958/59, 1959/60, 1960/61.
- De første husmenn på Ringerike. *Ringerike* 1961/62.
- Litt om styre og stell på Ringerike i gamle dager. *Ringerike* 1962/63.
- Mellomalderdokumenter fra Ringerike. *Ringerike* 1963/64.
- Litt om ættegranskning på Ringerike. *Ringerike* 1964/65.
- Skatter og andre avgifter på Ringerike i gammel tid. *Ringerike* 1965/66.
- Litt om Tanberg og Tanbergsmennene i middelalderen. *Ringerike* 1967/68.
- Om en runestein og to falske diplomer. I: *Nordiske Studier. Festskrift til Chr. Westergård-Nielsen på 65-årsdagen den 24. november 1975*. Rosenkilde og Bagger. København 1975.
- Nyrydding av gårder i Ådalen. *Ringerike* 1980.
- Nyrydding av gårder i Soknedalen fra 1500. *Ringerike* 1982.
- Skattemanntallet fra 1528 på Ringerike. *Ringerike* 1983.
- Ringerikes historie i middelalderen. *Ringerike* 1984.
- Diplomer som kilder til Ringerikes historie i middelalderen. *Ringerike* 1985.
- Manntallene fra 1664-66. *Ringerike* 1987.
- Skattebetalere på Ringerike i 1612 og 1624. *Hringariki* 1/1999.
- Matrikkel for Norderhov Tinglag i 1827. *Hringariki* 1/1999.
- Hringariki/Ringerike. *Hringariki* 1/2004.
- Manntallene 1664-66 for Norderhov og Hole. *Hringariki* 1/2005.
- Litt om Ringerike i den tidlige norgeshistorien. *Heftet Ringerike* 2005.
- Om Hønen og Hønefossen. *Hringariki* 2/2006.
- Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570*. Originaltekster med oversettelse til moderne norsk i samarbeid med Magnus Rindal. Utgitt av Ringerike Slektshistorielag ved Bjørn Geirr Harsson (2009).

Straffanger i Hønefoss distriktsfengsel (1870)

Vi er nå kommet fram til 1870 i listene over fanger i Hønefoss distriktsfengsel. Om vi sammenlikner med listene for tidligere år, finner vi mange gjengangere.

av Tom Larsen

Mest husvarm i fengselet er Anders Johnsen Bråten fra Norderhov, som i årene 1866-69 har vært på besøk hele seks ganger, i samtlige tilfelle for drukkenskap og gateuorden. Han er riktignok bare registrert én gang i 1870, men her har man samlet opp til en bot på 12 daler for seks tilfelle av drukkenskap, derav fem ganger bare i løpet av en høstmåned.

Peder Andersen og Karen Rolfsdatter Høne-eie har latt sine barn gå og betle, og dømmes til tre dager hver på vann og brød. Jens Helgesen fra Hønefossen er bare 14½ år gammel, men har fått dom for tyveri. Han er for ung til å sone, men slipper likevel ikke ut før han er blitt tildelt åtte slag ris.

Fangelistene for 1869 og 1870 skiller seg på ett punkt vesentlig fra årene før - det er så godt som bare lokalt bosatte fanger, mens klientellet tidligere år for en stor del har bestått av folk utenbysfra. Årsaken til dette er at det er slutt på jernbaneutbyggingen, og Hønefoss er nok blitt en roligere by.

Løbe-No. 1. Jacob Knudsen Kjoseie.

(See Varetægtsjournal N° 44 for 1869). *Forbrydelse:* Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes

Underrett. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Torsdag den 13de Januar 1870 Kl 8½ Efterm.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Sorenkriveren i Ringerike af 8de Januar 1870.

Straffen. Vand og Brød: 20, tyve, Dage. *Mellemfristdage:* 4 - fire Dage.

Løsladt: Søndag den 6te Februar 1870 Kl 8½ Efterm.

Omkostningerne og af hvem betalte:

Forpleining i 18 Dage a 30 s	Spd 4	60 s
Vask		4 s
6 Dage a 10 s		60 s
Vask		2 s
Til hjemreisen		12 s

Løbe-No. 2. Anne Lovise Halvorsdatter Hvelven af Norderhov.

Alder: 45 Aar. *Høide:* over mid. *Statur:* kraftig. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Ulovlig Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ved Retsforlig under Ringerikes Jurisdiktion den 16de Dec. 1869 vedtaget Mulkt stor 12 - tolv - Speciedaler.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Tirsdag den 18^d Januar 1870 Kl 12½ Efterm. Fogden i Ringerike den 29de December 1869. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 27de Decemb. 1869.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Søndag den 23de Januar 1870 Kl 12½ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte:

Forpleining i 5 Dage a 30 s	Spd 1	30 s
-----------------------------	-------	------

Løbe-No. 3. Karen Mathea Andersdatter Bakken af Lunder.

Alder: 15 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* spæd. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt. *Forbrydelse:* Tyveri.

Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerikes Underret. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Onsdag den 16de Februar 1870 Kl 4½ Eftermid. Fogden i Ringerike af 12te næst før.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Sorenkriveren i Ringerike af 29de Januar 1870.

Straffen. Fangekost: 16, sexten, Dage. *Løsladt:* Fredag den 4de Marts 1870 Kl 4½ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte:

Forpleining i 12 Dage a 30 s	Spd 3	
Vask		4 s
Hjemreisen		12 s
Forpleining 4 Dage 30 s		1

Rettelse: Fangeprotokollen for Hønefoss distriktsfengsel er ikke alltid like lett å tyde. Dette har i tidligere avskrifter av fangelistene særlig gått ut over stedsnavnet Hvelven, som flere ganger er angitt som Hadom. Dette berører Anders Paulsen (fange nr 17 i 1866 og nr 4 i 1869), Paul Christiansen (fange nr 2 i 1869) og Nils Andersen (fange nr 3 i 1869).

Løbe-No. 4. Lars Nilsen Frøshaugaasen af Hole.

Alder: 57 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* d^o. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 11te Juni 1869 stor 15 - femten Spdlr. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Søndag den 27de Februar 1870 Kl 5¾ Efterm. Fogden i Ringerike af 6te Nov. 1869.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskerud Amts Resolution af 9de Nov. 1869.

Straffen. Vand og Brød: 6 -sex - Dage. *Mellemfrisdage:* 1 - een - Dag.

Løsladt: Søndag den 6te Marts 1870 Kl 5¾ Efterm.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 1 Dag	30 s
Forpleining 6 Dage a 30 s	1 60 s
Vask	2 s

Løbe-No. 5. Thorvald Syversen af Hønefos.

(See N° 29 for 1869). *Forbrydelse:* Drukkenskab etc.

Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos den 15^d November 1869 stor 1 - een - Spdr.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 9de Marts 1870 Kl 9 Form. Fogden i Ringerike af 28de Februar 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 23de Februar 1870.

Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. *Løsladt:* Fredag den 11te Marts 1870 Kl 9 Form.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 2 Dage a 30 s	Spd 60 s
---	----------

Løbe-No. 6. Anne Marie Hafnøreie af Hole.

Alder: 44 Aar. *Høide:* under middels. *Statur:* før. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 15de Juli 1869 stor 12 - tolv - Spdlr. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Tirsdag den 15de Marts 1870 Kl 12¼ Efterm. Fogden i Ringerike af 26de October 1869.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 23de October 1869.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Søndag den 20de Marts 1870 Kl 12¼ Efterm.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 5 Dage a 30 s	Spd 1 30 s
---	------------

Løbe-No. 7. Anne Lovise Halvorsdatter Hvelven

(See N° 2 for 1870). *Forbrydelse:* Betleri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes Underret. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Mandag den 21de Marts 1870 Kl 8 Efterm. Fogden i Ringerike af 11te Marts 1870.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Høiesteretsdom af 15de Februar 1870, Stiftsretsdom af 1ste Nov 1869.

Straffen. Vand og Brød: 4 - fire Dage. *Løsladt:* Fredag den 25de Marts 1870 Kl 8 Efterm.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 4 Dage a 30 s	Spd 1
---	-------

Løbe-No. 8. Karen Rolfsdatter Høneneie af Norderhov.

Alder: 45 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* d^o. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Børnens Betleri.

Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerikes Underret.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Mandag den 21de Marts 1870 Kl 8 Eftermid. Fogden i Ringerike af 11te Marts 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Høiesteretsdom af 16de Februar 1870. Stiftsretsdom af 10de Januar 1870. Underretsdom af 20de Nov. 1869.

Straffen. Vand og Brød: 3 - tre - Dage. *Løsladt:* Torsdag den 24de Marts 1870 Kl 8 Eftermid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 3 Dage 30 s	Spd 90 s
---	----------

Løbe-No. 9. Peter Andersen Høneneie af Norderhov.

Alder: 44 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* middels. *Øine:* graablaa. *Haar:* rødt.

Forbrydelse: Børnens Betleri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes Underret. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Lørdag den 26de Marts 1870 Kl. 8 Eftermid. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Som No 8.

Straffen. Vand og Brød: 3 - tre Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 29de Marts 1870 Kl 8 Eftermiddag.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i> Forpleining 3 Dage a 30 s	Spd 90 s
---	----------

Løbe-No. 10. Alfred Andersen af Modum.

(See Varetægtsjournal N° 2 for 1870). *Forbrydelse:* Tyveri og Betleri.

Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerike Underret.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 6te April 1870 Kl 9¼ Formid. Fogden i Ringerike af 6te April 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Sorenskriveren i Ringerike af 31te Marts 1870.

Straffen. Vand og brød: 11 - elleve - Dage. *Mellemfrisdage:* 2 - to - Dage.

Løsladt: Tirsdag den 19de April 1870 Kl 9¼ Formid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	1 Par Sko	Spd	4
	1 ” Beenklæder		1
	1 ” Strømper		1 - 20
	Hjemreisen		1
	Forpleining 13 Dage a 30 s	3	1 - 6
	Vask		4

Løbe-No.11. Amund Johannesen Ripper af Hønefos.

(See Varetægtsjournal N° 17 for 1866). *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underrett tiltalt:* Fogden i Ringerike den 29de Marts, vedtaget den 5te April 1870, stor - 12 - tolv - Spd.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 14de Mai 1870 Kl 8½ Form. Fogden i Ringerike af 9de næstfø. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 7de Mai 1870.
Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Torsdag den 19de Mai 1870 Kl 8½ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 5 Dage Spd 1

Løbe-No. 12. Hanna Larsdatter af Hønefos.

Alder: 38 Aar. *Forbrydelse:* Ladet sig besvangre af 4 forskellige Mandspersoner.
Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerikes Underret.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 25de Juni 1870 Kl 9¼ Form. Politimesteren i Hønefos af 18^d Juni 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Sorenskriveren i Ringerike den 26de Februar 1870.
Straffen. Vand og Brød: 15 - femten - Dage. *Mellemfristedage:* 2 - to - Dage.
Løsladt: Tirsdag den 12te Juli 1870 Kl 9¼ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 5 Dage Spd 1
Do. i 12 Dage 2 48 s
Vask 4 s

Løbe-No. 13. Otter Larsen Tveter af Houg.

Alder: 46 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* kraftig. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 23de April, vedtaget den 3de Juni 1870 stor 15 - femten - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 25de Juni 1870 Kl 11 ¼ Efterm. Fogden i Ringerike af 20de Juni 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 18^d Juni 1870.
Straffen. Vand og Brød: 6, sex - Dage. *Mellemfristedage:* 1 - een - Dag.
Løsladt: Lørdag den 2^{den} Juli 1870 Kl 11¼ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage Spd 1
do. 2 Dage 48 s
Vask 2 s

Løbe-No. 14. Knud Gundersen Treangen af Norderhov.

Alder: 36 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* kraftig. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt.
Forbrydelse: Ulovligt Brændevinssalg.
Ved hvilken Underret tiltalt: Fogden i Ringerike den 22^d Juni 1870, vedtaget s. D. stor -15 - femten Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 14de Juli 1870 Kl 4¾ Efterm. Fogden i Ringerike den 12te Juli 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 11te Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 6 - sex - Dage. *Mellemfristedage:* 1 - een - Dag.
Løsladt: Torsdag den 21de Juli 1870 Kl 4¾ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 7 Dage Spd 1 48 s
Vask 2 s

Løbe-No. 15. Anders Johnsen Braaten af Norderhov.

Forbrydelse: Drukkenskab, Gadeuorden etc. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politimesteren i Hønefos den 2^{den} April og 2^{den} Juli 1870 stor tilsammen 4 - fire - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Tirsdag den 19de Juli 1870 Kl 9 formiddag, Politimesteren i Hønefos af 9de Juli 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 7de Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 12 - tolv Dage. *Løsladt:* Søndag den 31te Juli 1870 Kl 9 Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 12 Dage 2 48 s
Vask 2 s

Løbe-No. 16. Hans Andersen Damstuen.

(See No. 22 for 1869). *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg.

Ved hvilken Underret tiltalt: Fogden i Ringerike den 22^d Juni 1870, indtaget s. d. stor 50 - femti - Spd.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 4de August 1870 Kl 10 Form. Fogden i Ringerike af 12te Juli 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 11te Juli 1870.

Straffen. Vand og Brød: 10, ti - Dage. *Mellemfristidage:* 1 - een -Dag.

Løsladt: Mandag den 15de August 1870 Kl 10 Form.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 11 Dage 2 24 s
Vask 2 s

Løbe-No. 17. Otter Larsen Tveten af Houg.

(See N° 13 for d. A.). *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ved Politiretsdom af 3^{die} August 1870, afsagt af Sorenskr: i Ringer: idømt Mulkt stor 80 - otteti - Spdler.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Mandag den 22de August 1870 Kl 7½ Efterm. Fogden i Ringerike af 10de August 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 9de August 1870.

Straffen. Vand og Brød: 13 - tretten - Dage. *Mellemfristidage:* 2 - to - Dage.

Løsladt: Tirsdag den 6te Sept. 1870 Kl 7 ½ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 9 Dage 1 36 s
Vask 2 s
6 Dage 1 24 s
Vask 2 s

Løbe-No. 18. Ole Engebretsen Knæstangseie af Norderhov.

Alder: 23 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* d^o. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt.

Forbrydelse: Udeblivelse fra Lodtrækningsmøde. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Buskeruds Amts den 23de October 1869 stor 1 - een - Spdler. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Tirsdag den 13de Sept 1870 Kl 6½ Efterm. Fogden i Ringerike af 29de Marts 1870.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 26de Marts 1870.

Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. *Løsladt:* Torsdag den 15de Sept. 1870 Kl 6½ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 Dage 48 s

Løbe-No. 19. Engebret Thoresen af Hønefos.

(See N° 9 for 1869). *Forbrydelse:* Slagsmaal etc. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politimesteren i Hønefos den 20de Juli 1870 stor 1 - een - Spdler. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Onsdag den 14de Sept 1870 Kl 9½ Form. Politimesteren i Hønefos af 1st Sept. 1870.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 31te August 1870.

Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. *Løsladt:* Fredag den 16de Sept. 1870 Kl 9½ Form.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 Dage 48 s

Løbe-No. 20. Elling Hansen Winter af Norderhov.

Alder: 31 Aar. *Høide:* und. middels. *Statur:* middels. *Øine:* blaa. *Haar:* lyst. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 20de Juli 1870 stor 12 - tolv - Spdler.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 22de Sept. 1870 Kl 1 Efterm. Fogden i Ringerike af 5te Sept. 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 2de Sept. 1870.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 27de Sept. 1870 Kl 1 Eftermid.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage Spd 1

Løbe-No. 21. Anne Hansdatter af Houg.

Alder: 45 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* stærkbyg. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 10de August 1870 stor 10 - ti - Spdler.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 22de Sept. 1870 Kl 8¼ Efterm. Fogden i Ringerike af 17de Sept. 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 14de Sept. 1870.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 27de Sept. 1870 Kl 8 ¼ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage Spd 1

Løbe-No. 22. Elling Christiansen Sandum af Lunder.

Alder: 25 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* d^o. *Øine:* brune. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 22de Juli 1870 stor 15 - femten - Spdler.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Mandag den 3^{die} October 1870 Kl 11¾ Form. Fogden i Ringerike af 27de Sept. 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 23de Sept. 1870.
Straffen. Vand og Brød: 6 - sex - Dage. *Mellemfristdage:* 1 - een - Dag.
Løsladt: Mandag den 10de October 1870 Kl 11¾ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 7 Dage 30 s Spd 1 90 s
 Vask 2

Løbe-No. 23. Anders Mikkelsen Tyttebærmoen af Lunder.

(See N° 12 for 1868). *Forbrydelse:* Et Barns Skoleforsømmelse. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politiretsdom ved Sorenskriveren i Ringerike af 10de Sept. 1870. Mulkt stor 5 - fem - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 13de October 1870 Kl 2¼ Efterm. Fogden i Ringerike af 5te Octob. 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 30te Sept. 1870.
Straffen. Vand og Brød: 3 - tre - Dage. *Løsladt:* Søndag den 16de October 1870 Kl 2¼ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Til Hjemstavnen 12
 Forpleining 3 Dage a 30s 90

Løbe-No. 24. Gulbrand Larsen af Norderhov.

(See N° 2 for 1868). *Forbrydelse:* Drukkenkab etc. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politimesteren i Lillehammer den 9de Juni 1870 stor 1 - een - Spd 60 - sexti - Skilling.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 19de October 1870 Kl 9¾ Form. Fogden i Ringerike af 11te August 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 9de August 1870.
Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. *Løsladt:* Fredag den 21de October 1870 Kl 9¾ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 dage a 30 s Spd 60 s

Løbe-No. 25. Anders Johnsen Braaten af Norderhov.

Forbrydelse: Drukkenkab, Gadeuorden etc. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politimesteren i Hønefos den 19^d Juli, 25^d Sept, 27^d Sept, 6te, 24^d og 25^d October 1870 stor tilsammen 12 - tolv - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Søndag den 6te Novemb. 1870 Kl 1¾ Efterm. Politimesteren i Hønefos af 3^{die} Nov 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 1st Nov. 1870.
Straffen. Fangekost: 20 - tyve - Dage. *Løsladt:* Lørdag den 26de Nov. 1870 Kl 1¾ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 20 Dage a 30 s Spd 5
 Vask 6 s

Løbe-No. 26. Hans Torgersen Pjaakerudeie af Hole.

Alder: 42 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* d^o. *Øine:* graablaa. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brændevinssalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 20de Juni 1870 stor 15 - femten - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Mandag den 7de Nov. 1870 Kl 12½ Efterm. Fogden i Ringerike af 23de Juli 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 22de Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 6 - sex - Dage. *Mellemfristdage:* 1 - een - Dag.
Løsladt: Mandag den 14de Nov. 1870 Kl 12½ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 7 Dage Spd 1 90
 Vask 2

Løbe-No. 27. Elling Johannesen Setters af Hole.

Alder: 27 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* middels. *Øine:* blaa. *Haar:* lyst.
Forbrydelse: Ulovligt Brændevinssalg og Helligbrøde.
Ved hvilken Underret tiltalt: Fogden i Ringerike den 8de Juli 1870 stor 16 - sexten - Spdler 60 - sexti - Skilling.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 19de Nov. 1870 Kl 11¾ Form. Fogden i Ringerike af 1st August 1870. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 26de Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 6 - sex - Dage. *Mellemfristdage:* 1 - een - Dag.
Løsladt: Lørdag den 26de Novemb. 1870 Kl 11¾ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 7 Dage 1 90
 Vask 2

Løbe-No. 28. Thor Hansen af Hønefos.

Alder: 24 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* middels. *Øine:* brune. *Haar:* mørkt.
Forbrydelse: Legemsfornærmelse mod sagesløs Mand. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Tirsdag den 22de Nov. 1870 Kl 2¾ Efterm. Politimesteren i Hønefos af s. D. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Sorenskriveren i Ringerike af 14^d Nov. 1870.

*Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. Løsladt: Søndag den 27^d Nov 1870 Kl 2¾ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage 30 s Spd 1 30 s*

Løbe-No. 29. Jens Helgesen af Hønefos.

*Alder: 14½ Aar gl. Forbrydelse: Tyveri. Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerikes Underret.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 24^d Nov 1870. Politimesteren i Hønefos af s. D.
Efter hvilken Dom eller Resolution: Sorenskriveren i Ringerike af 26^d Sept 1870.
Løsladt: Torsdag den 24^d Nov. 1870 efter tildelt 8 - otte - Slag Riis.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 1 Dag 30 s*

Løbe-No. 30. Engebret Thoresen af Hønefos.

*(See N° 9 for 1869). Forbrydelse: Rolighedsforstyrrende Forhold. Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos og Fogden i Ringerike den 30te August og 28^d September 1870 stor tils. 4 - fire - Spd.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 17^d December 1870 Kl 8¾ Form. Politimesteren i Hønefos af 10^d December 1870. Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 9^d Decemb 1870.
Straffen. Vand og Brød: 3 - tre - Dage. Løsladt: Torsdag den 20^d Decemb. 1870 Kl 8¾ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 3 Dage 90 s*

Løbe-No. 31. Anders Paulsen Hvelven af Norderhov.

*(See N° 17 for 1866). Forbrydelse: Slagsmaal etc.
Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos den 26de April 1870 stor 1 - en - Spdler.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 28de December 1870 Kl 9 Form. Politimesteren i Hønefos den 9^d Juli 1870. Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 7de Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. Løsladt: Fredag den 30te Decemb. 1870 Kl 9 Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 Dage 60 s*

Løbe-No. 32. Johan Bastiansen af Hønefos.

*(See N° 4 for 1867). Forbrydelse: Fredsforstyrrende Forhold paa Skjænkestid.
Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos den 9^d Marts 1870 stor 60 - sexti - Skilling.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 29^d Decemb. 1870 Kl 9½ Form. Politimesteren i Hønefos af 9^d Juli 1870. Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 7^d Juli 1870.
Straffen. Vand og Brød: 2 - to - Dage. Løsladt: Lørdag den 31te December 1870 Kl 9½ Form.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 Dage 60 s*

Etterlysning av fotografi - Anne Tollefsdatter Grønvoldsmoen

Anne Tollefsdatter Grønvoldsmoen (Moen) var født 28. november 1837 i Sør-Aurdal/Etnedal og døde 10. april 1921 på Pålerud i Ådal hos sønnen Torval Syversen. Anne ble gift i 1861 med Syver Olsen Grønvoldsmoen, født 16. juni 1839 og død 15. november 1892.

Siden Anne døde så sent som i 1821, er det sannsynlig at det finnes fotografier av henne, muligens sammen med andre på Pålerud eller hos eventuelle naboer.

Har du et bilde, ta kontakt med Tom Larsen, tlf 913 45 594, e-post: lars77tsen@gmail.com

Sagmester Ole Vernersen ved Hønefossen og hans etterkommere

Vi møter Ole Vernersen første gang i sogneprestens manntall for 1666 som husmann, 30 år gammel. Han var nok allerede da knyttet til sagbrukene ved Hønefossen, men først i 1682 finner vi lister med navn på sagbruksfolkene der. Ole står da som sagmester ved Nedresaga, eid av borgeren Guttorm Truls søns enke på Bragernes.¹

av Sten Høyendahl

Av tilsvarende liste for 1683 ser vi at Oles kone het Marte Aagesdatter.² Sagbruksarbeiderne var stort sett innflyttere og har vært vanskelige å følge, da de færreste hadde et slektsnavn. For Ole og Marte kan vi derimot påvise etterkommere i flere generasjoner, og mange av dagens ringerikinger stammer utvilsomt fra dem.

Navnet Verner er nesten ukjent på Ringerike,³ og Ole Vernersen var trolig innflytter. I 1668 ga han sammen med en Tomas og Knut sagmester tiende med en kvart tønne blandkorn samt en kvart tønne og en setting rug.⁴

Konflikt ved fossen og i skogen

I 1672 kom Sindel Olsen Aalborg på tinget og ville føre vitner på at han var blitt overfalt av Ole Vernersen og Knut Aagesen, begge boende ved Hønefossen. Blant vitnene var Jesper Gregerssøn, senere en lokal størrrelse, men ingen av dem møtte - det tyder på at de ikke ønsket å bli blandet inn i noe som ikke angikk dem. Saken ble utsatt til neste ting, men ikke gjenopptatt.⁵ Knut Aagesen hadde et sjeldent farsnavn, og kan ha vært bror til Marte Aagesdatter.⁶ Ifølge prestemanntallet 1666 var han 25 år gammel. I 1677 var han sagfogd for Jørgen Philipssøn.⁷

¹ Riksarkivet (NRA), Rentekammeret (RK), Ringerike og Hallingdal (RH) fogderi, fogderegnskap 1682, konsumpsjonsskatt, dat. 13. juli 1682. Alle opptegnelser i denne artikkelen om sagfolk stammer fra fogderegnskapene.

² *ibid.*, fogderegnskap 1683, manntall på kopp- og kvegskatt, dat. 31. des. 1683.

³ Vi har riktignok Svend Vernersen i Vikar nord i Ådalen, som i 1707 giftet seg med Guro Hansdatter. Han døde i 1713, 53 år gammel, og det er ikke noe som tyder på at han var i slekt med Ole Vernersen ved Hønefossen.

⁴ NRA, RK, RH fogderi, tiendemanntall 1668.

⁵ Statsarkivet på Kongsberg (SAKO), RH sorenskriveri (sskr), tingbok I-10, fol. 93a.

⁶ En Aage bodde på Sonerud i Hole fra 1636 til rundt 1650.

⁷ SAKO, RH sskr, tingbok I-13, fol. 45b.

Ole Vernersen er siste gang omtalt i 1685 som sagmester ved Nedresaga, der romsdølingen Knut var sagdreng. Året etter var Anders Engbretsen Morrabøen fra Haug sagmester her. Det kan bety at Ole allerede da var død - i alle fall var han det i 1696, da en del bønder ble tiltalt for ulovlig tømmerhogst i Dypendals skog på Krokskogen. Også Oles enke og hennes sønner måtte møte på tinget.⁸ Dypendal var det gamle navnet på Storflåtan, og sønnene kalles i denne forbindelse Verner og Aage på Flåtan. Om de virkelig hadde flyttet opp på Krokskogen, må det ha vært for svært kort tid. I en rulle over ungt mannskap i Norderhov året etter finner vi Aage Olsen Frok, 18 år gammel og husmannssønn, i et legg som omfattet Gile, Bråk og Frok.⁹ Det med husmannssønn treffer vel ikke helt presist, men det er ingen annen Aage rundt Hønefossen på denne tiden.

I samme rulle ser vi Verner Olsen Sundet, 28 år gammel og husmann under Hønen. Sundet er kortversjonen av Kvernbergsundet.

Verner Olsen

Verner Olsen var i 1696 sagdreng ved en av Anders Pederssøns sager, og i 1697 og 1699 på Niels Bentssøns nedre sag. I 1699 ble han bøtelagt for å ha tatt ekteskapets gleder på forskudd. Han hadde tredjedag jul året før feiret bryllup med Olaug Toresdatter, men barnet kom allerede åtte dager etter kyndelsmess, altså 10. februar.¹⁰ Verner konsentrerte seg etter dette om ferdsele over sundet - arbeidet ved sagbrukene ga ikke tilstrekkelig utkomme for en familie. De fikk etter hvert fem barn.

Olaug Toresdatter døde en gang etter 1713, men vi finner henne ikke oppført blant begravede i kirkeboken. Verner giftet seg på nytt i 1721 med Johanne Nilsdatter, og fikk sønnen Ole sommeren etter. Han ble ingen gammel mann og døde trolig i slutten av 1725, men vi leter forgjeves etter hans dødsfall i kirkeboken - det gjelder også for sønnen Ole, som døde som barn. Det ble imidlertid skiftet etter Verner 25. januar 1726, der vi ser at husene på plassen

⁸ *ibid.*, tingbok I-23, fol. 33b.

⁹ Krigskollegiet (KG I), Opplandske infanteriregiment, rulle 1697, ungt mannskap i Norderhov prestegjeld.

¹⁰ SAKO, RH sskr, tb I-23, fol. 179b.

som han eide ble taksert til 7 riksdaler, men at gjelden oversteg verdiene.¹¹ Han etterlot seg tre døtre i første ekteskap, men Helle, den eldste, døde ugift. Marte giftet seg med skomaker Anders Hansen Pay og levde i fattige forhold på Bragernes, trolig uten livsarvinger. Ole Vernersens etterslekt kan derfor bare spores gjennom yngstedatteren Margrete, som kort etter farens død giftet seg med Østen Paalsen og slo seg ned i Sundet. Datteren Marte har etterslekt,¹² trolig også sønnen Verner.¹³

Verner Østensen var ellers fra 1754 innrullert i Ringerikske livkompani, i legg for Holeødegården. I likhet med faren og morfaren livnærte også han seg av trafikken ved sundstedet.¹⁴

Når fattigfolk ikke registreres

Noen av de eldste kirkebøkene for Norderhov er svært mangelfulle, særlig ved dødsfall der mange navn savnes og trolig er funnet uinteressante, i hovedsak fattigfolk. Det var ikke alle det ble begjært likpreken for, og vi ser ofte merknader der de begravdes navn ikke ble innført¹⁵ - vel fordi sognepresten da ikke mottok noen form for betaling. Slikt ser vi ikke i den eldste kirkeboken (1704-16), ført i pennen av Jonas Ramus, Anna Colbjørnsdatters ektemann. På den annen side er hans håndskrift til tider et katastrofeområde. Jonas Ramus var kanskje litt vel opptatt med sin norgeshistorie som ble utgitt i 1719 etter hans død, og hans daglige prestegjering i Norderhov fikk vel med tiden et slitasjens preg.

Mindre sympati får man for sønnen og etterfølgeren Daniel Ramus, som hadde presteembetet fram til sin død i 1727, og Hans Rosing som virket til 1742. Skall man dømme etter kirkebøkene i disse herrenes tid, måtte det i denne tiden ha vært usedvanlig lav dødelighet i Norderhov, noe det er liten grunn til å anta.

¹¹ SAKO, RH sskr, skifteprotokoll 8, fol. 373a-b.

¹² Skifte etter Marte Østensdatter ble holdt 1764 19/11 på Hønefossmoen, jf SAKO, RH sskr, skifteprotokoll 18, fol. 89b. Marte etterlot seg ektefellen Per Rolvsen, opprinnelig fra Støvern, samt barna Rolv (14), Ole (11), Anne (18), Guri (9) og Johanne (7). Boet gikk i minus. Sønnen Rolv Persen var i 1801 møller og innerst ved Sørgefoss.

¹³ Verner Østensen hadde datteren Berte, født 1765. Hun er etter all sannsynlighet identisk med Berte Vernersdatter som i 1792 giftet seg i Eiker med Per Nilsen og fikk mange barn på en plass under Kverk (i 1801 var hun 35 år gammel), men slektskapet har ikke latt seg fastslå med full sikkerhet.

¹⁴ KG I, 2. Opplandske infanteriregiment, Ringerikske livregiment, rulle 1758.

¹⁵ For eksempel kan man 21. mai 1730 lese i kirkeboken: *Ellers til dato begr: uden Lig:dicken 25 Liig.*

Aage Olsen

Aage fulgte i faren og brorens fotspor, og begynte tidlig som sagdreng. Allerede i 1697 var han på Niels Bentssøns øvre sag ved Kvernsund-ødegården, eid av Gerhard Treschow. I 1699 var han dreng ved en av Gregers Mortenssøns sager ved Heieren, og året etter på en av sagene til Anders Pederssøn. I svært ung alder ble han i 1701 sagmester ved Hans Eggertssøns sag nr 16. Året etter hadde han overtatt skuren på Jens Pederssøns nedre sag, og i 1704 på Hans Eggertssøns sag nr 15. Senere lister over sagfolk viser at han fortsatt drev som sagmester, i årene 1734-37 på Hans Eggertssøns sag nr 16.¹⁶

Aage ble 20. april 1713 dratt for retten av Engebret Hesleberg, som forlangte at han skulle fraflytte plassen Kvernbergsundet til faredag. Engebret klaget også over at Aage ikke gjorde arbeidet han som husmann hadde plikt til. Aage innrømmet at han skyldte nærmere 15 riksdaler, men hevdet at han burde få bo på plassen siden *hand den af Raae Rod har opröd og biugt derpaa*. Han ble likevel dømt,¹⁷ men bodde stadig ved Kvernbergsundet da han døde i 1748, nærmere sytti år gammel.

Aages første kone, Johanne Jensdatter, var søster av kløkkeren Simen Jensen Tinding ved Kvernbergsundet, noe som framgår av dennes skifte av 31. oktober 1722.¹⁸ Sønnen Ole Aagesen var også sagmester - han var i 1734-44 og 1747 på Hans Eggertssøns sag nr 15, 1748-49 ved Øvre Leirfallsaga og 1750-58 ved Sinklarsaga.¹⁹ Ole holdt til på Sundplassen under Tanberg, men døde barnløs i 1759 etter to ekteskap.

Aage Olsens slektslinje stopper derfor her, ettersom hans andre barn, datteren Marte, bare ble syv år gammel. Skiftet etter Ole Aagesen ble holdt 10. august 1759, og boet ga et pent overskudd på nærmere 30 riksdaler.²⁰ Her ble alle utarvinger listet opp, noe som gir klar oversikt over broren Verners etterkommere.

Litteratur

Ropeid, Andreas: *Hønefoss. Sagbruk og sagarbeidere 1600-1800*. Første bind. Utgitt av Hønefoss kommune (1952).

¹⁶ Ropeid (1952), s. 380.

¹⁷ SAKO, RH sskr, tingbok I-26, fol. 159b, 160a.

¹⁸ *ibid.*, skifteprotokoll 9, fol. 155b.

¹⁹ Ropeid (1952), s. 378.

²⁰ SAKO, RH sskr, skifteprotokoll 17, fol. 286b.

Verner Olsen Sundet, sundmann, f. ca 1669, skifte 1726 25/1, Kvernbergsundet

g1 (1698 27/12) Olaug Toresdatter

g2 (1721 26/12) Johanne Nilsdatter

Barn:

1. Helle Vernersdatter, trolig f. 1697 10/2, bgr 1753 18/11, Sundet, ugift 1728 4/7 besøvet av soldat Svend Olsen

2. Margrete Vernersdatter, f. ca 1700, bgr 1740 14/2

g. (1726 3/3) Østen Paalsen Sundet, f. ca 1692, bgr 1774 28/10

Barn:

1. Marte Østensdatter, dp 1727 16/2, bgr 1764 1/4

g. (1747 29/12) Per Rolvsen Hønefossmoen, dp 1722 16/5, bgr 1793 27/10, Hønefossen

Barn:

1. Anne Persdatter, f. ca 1748, n. 1764

2. Rolv Persen, dp 1750 18/2 Sørumsøie, møller ved Sørgefoss

g. (1770 14/11) Inger Rasmusdatter, f. ca 1751

Barn:

1. Marte Rolvsdatter, dp 1770 2/12, Askeie

2. Rasmus Rolvsen, dp 1772 28/6

3. Ole Rolvsen, dp 1776 1/9, Bjørkeie (fadder: Verner Østensen)

4. Marte Rolvsdatter, dp 1779 11/4, Bjørkeie

5. Maria Rolvsdatter, dp 1782 17/2, Bjørkeie

6. Berte Rolvsdatter, dp 1787 21/10, Bjørkeie

7. Else Rolvsdatter, dp 1790 19/12, Lerbergeie, trolig d. som barn

8. Maria Rolvsdatter, dp 1795 22/11, Sørgefoss

3. Ole Persen, dp 1753 15/4, Sørumsøie, n. 1764

4. Guri Persdatter, dp 1755 27/7, n. 1764

5. Johanne Persdatter, dp 1758 18/3, Sørumsøie, n. 1764

2. Paal Østensen, dp 1729 20/3, Sundet, d. som barn

3. Verner Østensen, dp 1731 22/4, d. som barn

4. Verner Østensen, dp 1733 22/11 Sundet, bgr 1782 30/6, Sundet

g. (1757 27/1) Ambjørg Knutsdatter, f. ca 1723, bgr 1773 2/10

Barn:

1. Paal Vernersen, dp 1757 11/4, Sundet

2. Ole Vernersen, dp 1760 7/4, Kvernbergsundet, bgr 1774 24/4

3. Berte Vernersdatter, dp 1765 27/1

trolig g. (1792 26/12 Eiker) Per Nilsen Kverkeie, f. ca 1751, husmann, Øvre Eiker

4. Marte Vernersdatter, dp 1765 27/1, bgr 1765 5/4

5. Dorte Østensdatter, dp 1736 19/2, d. ung

6. Ole Østensen, dp 1739 13/9 Sundet, d. ung

3. Søren Vernersen, dp 1705 7/10, Sundet, d. som barn

4. Ole Vernersen, dp 1706 21/11, bgr 1710 10/8

5. Ingeborg Vernersdatter, dp 1709 10/10, bgr 1711 31/5

6. Marte Vernersdatter, dp 1713 5/6, bgr 1767 9/5, Bragernes

g. (1744 21/8 Lier) Anders Hansen Pay, dp 1716 2/2 Bragernes, bgr 1775 24/11, Bragernes, skomaker

Barn i annet ekteskap:

7. Ole Vernersen, dp 1722 7/6, d. ung

Aage Olsen Sundet, f. ca 1681, bgr 1748 8/9, sagmester, Kvernbergsundet ved Hønefossen

g1 Johanne Jensdatter, f. ca 1670, bgr 1740 28/5

g2 (1740 28/12) Marte Alvsdatter, bgr 1746 20/10

Barn:

1. Ole Aagesen, f. ca 1700, bgr 1759 22/7, sagmester, Sundplassen under Tanberg

2. Marte Aagesdatter, dp 1707 3/4, bgr 1714 30/9

Slik fikk Holmestua sitt navn

Holmestua ligger like ved Haug kirke, og anvendes i dag som prestekontor - en staselig bygning fra 1800-tallet der det ble holdt skole fram til 1917. Navnet Holmestua er imidlertid langt eldre. Man har trodd det var en forvrengning av «Allmuestua», men navnet spiller på en uhyggelig hendelse våren 1679, da den aldrende, ugifte kvinnen Holme Paalsdatter ble myrdet i sitt hus ved kirken. Grove voldsforbrytelser gjorde dypt inntrykk også for over tre hundre år siden, og huset ved Haug kirke ble etter dette kjent som Holmestua.

av Sten Høyendahl

Først sommeren 1680 ble den unge Hans Tjøstelsen arrestert i forbindelse med ugjerningen. I over ett år etter drapet hadde han vandret rundt i Haug sammen med et pikebarn, datter av Knut i Koven ved Hønefossen. Han var ennå ikke fylt tyve år, men hadde alltid gjort seg bemerket med *galne ord*. Holmes drapsmann het Ole Johansen og kom ovenfra landet, hadde han sagt til Hellaug Fjell like før arrestasjonen, og selv het han også Ole Johansen, født på gården Sørums i Sørums prestegjeld. Senere oppga han sitt riktige navn, og at han var født på gården Ringerike i Sørkedalen. Han hadde vandret rundt og sittet i jern vestpå for å ha stjålet noe strie - etter det han selv fortalte.

«Och som kierlingen hafde lagt Sig, gich Ambrus hen til hende»

Første forhør ble holdt 11. august 1680 på Tanberg. Hans Tjøstelsen sa nå at han hadde vært vitne til drapet på Holme Paalsdatter året før, da han hadde stått like utenfor på vollen og hørt det hele. Det var tre omstreifere som hadde tatt livet av henne mens hun lå til sengs. Nils Hansen hadde stått vakt ved døren, mens Torsten Johansen fra Telemarken og en høy kar som het Ambros var inne i huset. Morgenen etter hadde Nils Hansen vist ham en del penger som de hadde tatt hos Holme. De antatte drapsmennene kan neppe ha hatt hastverk med å komme seg ut av bygda, ettersom Hans sa han hadde snakket med dem nok en dag senere.

Hans gjorde et forvirret inntrykk i retten, og endret stadig forklaring. Snart sa han at han hadde stått utenfor vinduet da ugjerningen

skjedde, og senere hevdet han at han hadde vært inne hos Holme og varmet seg ved peisen før de tre slo til. Da han gikk ut, hadde han hørt at Torsten og Ambros begynte å slå den gamle kvinnen, både i hodet og på kroppen.

«Der henger hand i Wær og Wind»

Eli Nilsdatter, som var gift med Ole Knestang, vitnet om at Hans og pikebarnet hadde vært inne på Knestang kort tid etter drapet. Eli hadde nok hatt sine klare mistanker, og gått hardt ut mot Hans med provoserende spørsmål. Gutten hadde da svart henne på en så brutal og avstumpet måte at hun ikke kunne være i tvil om hva han hadde foretatt seg.

Ut på høsten 1679 hadde Hans og jentungen kommet inn til Eli Andersdatter på Ton for å be om mat. Det fikk de, men Hans ville ikke gå igjen til stor ergrelse for Eli. Hans hadde da sagt at slike djevler skulle man komme til om natten og slå dem i hjel, bryte opp kistene og ta pengene deres. Så hadde han begynt å messe om tyver, kanskje en populær regle i tiden som ord for ord ble innført i tingboken:

De tar dem fatt, fører dem til lensmannen,
slår dem fast i en vegg, fører dem til tinget,
tar dom over dem, henger dem opp,
der henger han i vær og vind
- men de får ikke pengene deres igjen likevel.

«Beder Jeg fanden saa hielper hand mig»

Bersvend Andersen Setrang hadde holdt vakt over Hans i arresten, og hans vitnemål talte ikke til guttens fordel. Bersvend hadde sittet der og sunget fra en bok, og Hans hadde spurt hvorfor han leste så mye. Det er ikke noe som er tyngre for mennesket enn å lese og frykte Gud, hadde Bersvend sagt, og ikke noe er lettere enn å synde og forse seg. Derfor er det ikke for mye å lese og frykte Gud og be ham bevare seg - og hadde du det gjort, hadde du kanskje ikke kommet i denne onde gjerningen, la han til.

Hans ble svært provosert av Bersvends gudsfrykt. Gid fanden be ham, utbrøt han, han gjør meg ikke noe godt, men ber jeg fanden så hjelper han meg - gid fanden ta meg og føre meg ut mellom disse to menn ned i helvete, og ned i kjelen som står der år og dag. I kjelen som står i helvete er det plass til syv mann!

Ragnhild Christoffersdatter, Søren Hårums kvinne, hadde snakket med Hans noen dager før han ble satt fast, og Ole Christoffersen, sønnen til Mari Hungerholt, hadde også vært tilstede. Ragnhild lurte på om jentungen som fulgte Hans var hans datter, noe han benektet samtidig som han truet barnet på livet. Gud bevare deg, hadde Ragnhild sagt. Fanden bevare meg, svarte Hans, ham tjener jeg.

«Wederstyggelige og bespottelige ord Imod Gud och hans hellige ord»

Her må vi stoppe opp et øyeblikk - det er mye som skurrer her. For det første må vi spørre oss om hvorfor ikke Hans Tjøstelsen var blitt arrestert, eller i det minste tatt inn til forhør tidligere. Allerede kort tid etter drapet hadde han gått rundt på gårdene i Haug og kommet med underlige utsagn. Likevel skulle det ta over ett år før han ble innbragt.

Under forhørene fikk han forklare seg om tre navngitte omstreifere som skulle ha begått et rovmord - uten at han ble fulgt opp med kritiske spørsmål. Tre fremmedkarer kunne neppe ha oppholdt seg i bygda i flere dager uten at noen hadde sett dem, men ingen ble ført som vitner om dette. Det virker som om retten allerede hadde gjort seg opp en mening om at Hans var morderen - men folk som ikke var *ved sin fulde fornufft och forstand* kunne ikke gjøres ansvarlige for sine gjerninger.

Domsmennene hadde åpenbart en vanskelig oppgave i en tid hvor de kunne gjøres ansvarlig for avsagte kjennelser i strid med loven. Om omstendighetene ved drapet var uklare, var det hevet over enhver tvil at Hans hadde kommet med blasfemiske ytringer. Problemet var at han ikke kunne sies å være ved sin fulle fornufft. Saken ble derfor henvist til geistlig rett.

«.. lide och straffis paa hans Lijff och fræed»

De geistlige var nok lite lystne på overta saken, som med biskopens påtegnelse av 29. november 1681 ble returnert til hjemtinget. Nok ett år var gått uten dom i saken, og Hans Tjøstelsen satt fortsatt fengslet.

Fogden Henrik Peterssøn ønsket nå å få avklart den mistenktes mentale status. Hadde lensmannen og vaktene hørt noe som kunne tyde på at han var forstyrret på sitt sinn? Nei, de hadde egentlig ikke hørt noe som kunne tolkes som galskap, men de kunne ikke få ham til å lese uten å lokke eller true ham til det.

Ut fra at Hans hadde vært i følge med røvere og mordere da ugjerningen skjedde, og skjult

dette ett år, fant retten at han burde lide og straffes på sitt liv og fred etter Christian III's resess, 22. kapittel. Sagt i moderne språk gikk retten ganske langt i å friskmelde Hans.

Når det gjaldt *de græsselige bespottelser* fant retten øyensynlig et halmstrå ettersom biskopen hadde uttalt at dette ikke var omtalt i lovverket, og det ble derfor ikke tatt stilling til dette punktet. Høyere dommere og øvrighet måtte således avgjøre hvordan det her skulle forholdes med straff og refselse.

I Christiania

Tidlig på våren 1682 ble Hans Tjøstelsen ført til Christiania lagtinghus, og han fikk da heller ingen lemfeldig behandling - det skulle gå tre rettsmøter før lagretten i april avsa endelig dom. Han ble grundig eksaminert, men nektet for at han hadde vært med de tre omstreiferne inn i Holmes hus. Nå hadde han jo bekjent dette for sorenskriveren, men han svarte at *hand Siger saameget Galendt*. Og på spørsmålet om han var gal: *Dett maae Gud viide*.

Hans bekreftet å ha brukt de gudsbespottende ordene som Bersvend Setrang hadde vitnet om, og han angret ikke på noe. Han hadde heller aldri oppsøkt kirken eller vært ved Guds bord. Foreldrene var døde, og han hadde aldri vært i tjeneste hos noen.

Lagmannen uttalte i sin kjennelse at Hans ikke kunne anses som normal. Det ble også uttrykt skepsis til etterforskningen - den døde var ikke blitt besiktiget slik det skulle være, og ingen av de tre omstreiferne hadde latt seg oppspore. En vanvittig persons ord kunne ikke legges til grunn, hevdet lagmannen, og dødsdommen på hjemtinget ble følgelig opphevet.

Når det gjaldt *de Mange og forskrechelige Guds bespottelser*, stilte saken seg annerledes. Hans fortjente å lide døden for dette, men det måtte tas hensyn til at han ikke var ved sin fulle fornufft og var blottet for kunnskap om Gud og det hellige ord. Da var det håp om at han med tiden kunne komme på bedre tanker, og han skulle derfor sendes til Bremerholm for å arbeide der sin livstid i jern.

Holmestua i 1680-årene

Den drepte Holme Paalsdatter var opprinnelig fra Gullerud, og hadde mange slektninger, de fleste i Haug. Navnet Holme er svært uvanlig, og ved tidligere utgitte tingbokavskrifter er det feilaktig tolket som Helene. I de første tingbokreferatene etter drapet blir huset hennes ikke navngitt, bare at det lå ved Haug kirke.

Holmestua sees første gang nevnt i november 1683, da sogneprest Otte Jacobssøn hadde anlagt sak mot Povel Jenssøn. Tjøstel Larsen møtte på herr Ottes vegne, og et vitne kunne fortelle at Povel i begynnelsen av året hadde oppsøkt presten nede ved Holmestua.

Det var Tjøstel Larsen, herr Ottes fullmektig, som på denne tiden bodde i Holmestua. Kort før jul samme år ble Haaken Svendsen sersjant stevnet av herr Otte, som hevdet at han ulovlig hadde tatt seg inn i Holme Paalsdatters hus og jaget ut Tjøstel. Presten sto hardt på at huset tilhørte Norderhov prestebol. Haaken hadde imidlertid et skjøte av 9. september samme år, hvor det framgikk at Søren Andersen Hårum i Hole og hans to brødre på Klekken hadde gitt huset til ham. Den ugifte Holme var brødrenes moster, og de hadde arvet huset etter henne. Det var riktignok ikke skiftet ennå, men de hevdet å ha støtte fra de andre arvingene, og Alv Hval og Jens klokker hadde nå påtatt seg å holde skifte.

Det viser seg at Harald Persen Vaker, som var gift med en av Søren Hårums søstre, og Paal Hansen, sønn av Holmes søster Gudbjørg Paalsdatter, så sent som dagen i forveien hadde overdratt sine rettigheter i huset til herr Otte. Presten var kjent for å ha et særdeles godt øye til livets materielle goder. Retten la til grunn at Haaken sersjant hadde tilegnet seg huset ulovlig, og han ble dømt til å flytte ut straks til fordel for den utdrevne Tjøstel Larsen.

Så skal vi fram til desember 1690, da Haaken sersjant våkner til live igjen. Han stevner nå Harald Andersen Vaker for tinget, og hevder at denne har bemektiget seg hans hus som kalles Holmestua ved Haug kirke. At sersjanten tar opp saken akkurat da, kan skyldes at herr Otte er avgått ved døden dette året, men saken blir ikke behandlet på tinget, og blir heller ikke gjenopptatt. Slik sett er det et slag i luften fra sersjantens side, men med dette gir han et sikkert bevis for at drapet i 1679 fant sted i huset som noen år senere fikk navnet Holmestua.

Kilder fra Statsarkivet i Oslo

Christiania lagtingsprotokoll A8 (1680-89), fol. 53b-54a, 56a-57a.

Ringerike og Hallingdal sorenskriveri, tingbok I-15 (1680), fol. 75a, 77b-80a, 80b og 104a-105a; I-16 (1682), fol. 33a-b og 42b-43b; I-17 (1683), fol. 65b og 67b-68a; I-18 (1684), fol. 19a-b; I-21 (1690-95), fol. 97b.

Litteratur

Bakke, Gudmund: Holmestua - fra husmannsplass til «allmuestue» og menighetskontor. *Kirkebladet for Haug menighet*, nr 3 (2010).

Knut i Koven og hans datter

Det er enda ett tankekors i denne saken. Hans Tjøstelsen hadde over et lengre tidsrom hatt følge med et pikebarn, datter til Knut i Koven. Ragnhild Hårum hadde spurt Hans om hun var hans datter, men ettersom Hans ikke var fylt tyve år, må spørsmålet ha vært stilt i sporsk hensikt. Trolig var jentungen ti-tolv år gammel.

Knut Eriksen Koven var i 1685 og 1686 sagdreng ved Hønefossen for lagmann Jørgen Philipssøn. Utover i 1690-årene ser vi ham nevnt hyppig som sagdreng på ulike sager, men han avanserer aldri til sagmester. Hans datter Lisbet Koven får i 1694 barn utenfor ekteskap med Anders Tollevsen møller, om det nå var hun som tidligere vandret rundt sammen med Hans. I 1706 vies Lisbet til Erik Olsen.

Hva slags far var egentlig Knut i Koven som over lang tid lot sin mindreårige datter streife rundt sammen med en gutt som ikke var helt klar i hodet? De færreste fastboende ved Hønefossen tok seg arbeid som sagdreng - det kastet for lite av seg. Var Knut i Koven i ferd med å miste grepet om sin livssituasjon?

Til Bremerholm

Hans Tjøstelsen ble altså dømt til å tilbringe resten av livet på Bremerholm utenfor København. Man må mistenke lagmannen i Christiania for å ha hogd over den berømte gordiske knuten. En vanvittig kunne ikke dømmes til døden, men kunne heller ikke gå fri omkring - alternativet var å lenke Hans fast til en vegg for alltid. Med lagtingets domskjennelse ble problemet eksportert til Danmark, der man bedre visste å oppbevare vanartede mennesker.

Holmestua har altså i 340 år hatt sitt navn etter den ulykkelige Holme Paalsdatter, men opprinnelsen til navnet er for lengst glemt. Her har vi nok et eksempel på at rettsprotokoller kan fungere som lokalsamfunnets forlengede hukommelse - men vi ser også at detaljene som kommer for dagen slett ikke alltid er behagelig lesning.

Heim og folk i Ådal

Ole Gudbrandsen og hans 21 barn i to ekteskap

Ole Gudbrandsen var sønn av Gudbrand Olsen Kjerstistua (1796-1874) og Inger Maria Pedersdatter (1811-1904) i Ådal. Han var gift to ganger og fikk hele 21 barn, og 19 av disse oppnådde voksenalder. Vi skal lese litt om ham og hans barn.

Av Nils Elsrud

OLE GUDBRANSEN var født 1. oktober 1838 i Kjerstistua og døpt 7. oktober i Vikar kirke, der han også ble konfirmert 28. september 1856. I 1859 bodde han hjemme på Bergsundeie. Ole ble gift 14. august 1859 i Vikar kirke med GUNHILD GUDBRANSDATTER ERIKSPLASSEN, som var født 4. juni 1838 på Skollerudeie og døpt 7. oktober i Vikar kirke. Hun var datter av GUDBRAND OLSEN ERIKSPLASSEN (1814-1900) og MARI MICHELSDATTER (1804-1883).

Ole og Gunhild var bosatt i Sydenga under Somdalen, og hadde sammen 14 barn som var født mellom 1859 og 1881. Alle vokste opp unntatt eldstesønnen Martin, som døde like før fylte tre år, og en annen sønn som også het Martin og døde 16 år gammel i 1879.

Gunhild døde 27. desember 1882 på Sydenga, og ble gravlagt 5. januar 1883 i Hval kirke. Ole giftet seg igjen 15. mars 1888 i Hval kirke med KAREN MARTINSDATTER MYHRE, født 14. desember 1861 på Bergsundeie og døpt 16. mars 1862 i Vikar kirke, datter av MARTIN KLEMETSEN MYHRE (1836-1925) og HELLE OLSDATTER BERGSUNDLIA (1842-1896). I 1865 var Karen i Dypedalen i Sør-Aurdal. De bosatte seg på Nordre Røste.

Seks av barna fra første ekteskap emigrerte i svært ung alder til Amerika: Kristian (20) og Magnus (18) i 1889, Petter (20) og søstrene Berthe Marie (18) og Elise (16) i 1893, og endelig Martin (21) i 1903.

Ole var gårdbruker både i Sydenga og Røste, og drev også med tømmerkjøring. Han døde av hjerneslag 16. november 1906 på Røste, og var da blitt undersøkt av lege. Han ble gravlagt i Hval kirke 24. november.

Barn av Ole og Gunhild:

1. MARTIN OLSEN, født 7. mars 1859 på Skollerudeie, døpt 4. september i Vikar kirke. Han døde 6. februar 1862 på Bergsundeie, og ble gravlagt 12. februar i Vikar kirke.
2. INGER OLSDATTER, født 28. september 1860 på Bergsundeie og døpt 26. mai 1861 i Vikar kirke. I 1875 var hun hjemme og hjalp foreldrene.
3. GUDBRAND OLSEN, født 19. juli 1862 på Somdalseie og døpt 26. oktober i Hval kirke. Han er hjemme i Sydenga i 1875.
4. MARTIN OLSEN, født 4. februar 1863 på Somdalseie og døpt 22. april i Hval kirke. Ved folketellingen 1875 er han gjetergutt på Midtre Somdalen. Han døde 11. desember 1879 i Sydenga og ble gravlagt 27. desember i Hval kirke.
5. GUSTAV OLSEN, født 9. november 1865 i Sydenga og døpt 3. desember i Hval kirke. Han er hjemme i Sydenga hos foreldrene ved folketellingen i 1875.
6. OLE OLSEN RØSTE, født 18. juni 1867 på Somdalseie og døpt 14. juli i Hval kirke. Han er hjemme i Sydenga hos foreldrene ved folketellingen 1875. Han ble gift 24. juni 1899 i Hval kirke med KAROLINE CHRISTIANSDATTER RØSTBY, født 23. februar 1876 i Odda og døpt 13. april i Hval kirke. Hun var datter av CHRISTIAN KLEMETSEN RØSTBY (1830-1912) og MARIT GUDBRANSDATTER AASTERUD (1833-1913).
Familien bosatte seg på Skollerud, Røste og Røsholt. Ole jobbet som skogsarbeider og elvarbeider.
7. KRISTIAN OLSEN, født 3. mars 1869 på Somdalseie og døpt 18. april i Hval kirke. Han er hjemme i Sydenga ved folketellingen 1875. Emigrerte 25. april 1889 til New York, og reiste sammen med broren Magnus med skipet *Rollo*.
8. MAGNUS OLSEN var født 20. januar 1871 i Somdalen og døpt 7. april i Hval kirke. Emigrerte 25. april 1889 til New Richmond i Amerika, og reiste sammen med broren Kristian med *Rollo*.

9. PETTER OLSEN, født 3. januar 1873 på Somdalseie og døpt 6. april i Hval kirke. Han emigrerte 30. mai 1893 sammen med søstrene Berthe Marie og Elise til Amerika.
10. BERTHE MARIE OLSDATTER, født 15. september 1874 på Somdalseie og døpt 26. oktober i Hval kirke. Hun emigrerte 30. mai 1893 til Amerika.
11. ELISE OLSDATTER, født 31. juli 1876 i Sydenga, døpt 10. september i Hval kirke. Emigrerte 30. mai 1893 til Amerika.
12. THORVALD OLSEN, født 28. april 1878 i Sydenga og døpt 7. juli i Hval kirke. Han døde 29. september 1878 i Sydenga og ble gravlagt 9. oktober i Hval kirke.
13. THORINE OLSDATTER, født 12. september 1879 i Sydenga og døpt 2. november i Hval kirke. Ved folketellingen 1900 bodde hun i Nordgarden Semmen som husholderske og budeie. Hun fikk en sønn utenfor ekteskap i 1899 med OSCAR ALBERTSEN, som var født i 1877.
14. MARTIN OLSEN RØSTE, født 29. desember 1881 i Sydenga og døpt 5. mars 1882 i Hval kirke. Ved folketellingen i 1900 er han på Røste og jobber som skogsarbeider. Han emigrerte 7. mai 1903 til Wisconsin.
18. KRISTIAN OLSEN RØSTE, født 2. januar 1895 på Røste og døpt 24. mars i Hval kirke. Han ble gift 15. februar 1941 i Norderhov med KAREN ARNESEN, født 21. mars 1893 i Grue, Solør. Hun var datter av ARNE OLSEN og OLEA GUDBRANDSDATTER. I 1941 var hun sanitetssøster og bosatt i Sletteemoen.
19. ELLING OLSEN RØSTE, født 9. juni 1897 på Røste og døpt 25. juli i Hval kirke. Gift 24. november 1917 i Hval kirke med KAREN OLAVA EDVARTSDATTER HVITMYR, født 13. februar 1898 i Øvre Hvitmyr og døpt 6. mai i Hval kirke, datter av EDVARD KNUTSEN HVITMYR (1861-1925) og THEA JOHNSDATTER HVITMYR (f. 1860). Hun var tjenestepike i 1917, døde av tæring 5. april 1927 i Ringbråten, og ble gravlagt 13. april i Hval kirke. I 1918 var de bosatt på Garntangen, Skollerud, i 1920 på Heen og fra 1922 til 1928 i Ringbråten, Fjøsвика. Elling var skogsarbeider.
Elling ble gift igjen 1. februar 1930 i Viker kirke med MARTE MATHILDE OLSEN, født 1908 i Norderhov. Hun var datter av KRISTIAN OLSEN, og jobbet som husholderske i 1929.

Barn av Ole og Karen:

15. GUNHILD MARIE OLSDATTER RØSTE, født 6. januar 1889 på Røste og døpt 7. april i Hval kirke. Får en sønn i 1908 med ANTON OPSAHL, født 1884. Hans yrke er da jordarbeider, og de bor på Røste.
16. HANNA OLSDATTER RØSTE, født 9. juli 1890 i Røste og døpt 7. september i Hval kirke. Gift 30. januar 1910 i Hval kirke med ERIK ERIKSEN KVERNSTUA, født 4. mars 1883 i Kvernstua og døpt 22. april i Hval kirke. Han var sønn av ERIK TORSTENSEN KVERNSTUA (1839-1914) og INGRID TORKILDSDATTER (1841-1917), som i 1912 bodde i Strømmen i Hval sogn. Erik var handelsbetjent i 1910 og skogsarbeider i 1912.
17. OTTO OLSEN RØSTE, født 13. oktober 1891 på Røste og døpt 1. november i Hval kirke. Han ble gift 10. juni 1922 i Hønefoss kirke med INGA KAROLINE STEINGRIMSEN, født 26. mai 1895 i Oppenhagen, datter av KRISTIAN STEINGRIMSEN (1873-1936) og ANNE BOLETTE HENRIKSEN (1868-1935).
20. KRISTINE OLSDATTER RØSTE, født 8. mars 1898 i Røste og døpt 14. mai 1899 i Hval kirke. Hun ble gift 18. september 1920 i Hval kirke med SIGURD BJARNE STEINGRIMSEN, født 27. september 1896 i Oppenboligen. Han var sønn av Kristian Steingrimsen og Anne Bolette Henriksen, og var bror av Inga Karoline, som var gift med Otto, Kristines bror. De var en tid eier av Østre Berg (103/10) i Haug, og hadde tre barn. Sigurd døde i 1988, og Kristine i 1979.
21. INGVALD OLSEN RØSTE, født 10. september 1902 i Røste og døpt 5. oktober i Hval kirke. Gift 5. november 1927 i Hval kirke med THORA ANDERSDATTER VATNINGEN, født 30. desember 1899 på Røste og døpt 11. mars 1900 i Hval kirke, datter av ANDERS ØSTENSEN VATNINGEN (f. 1857) og TORINE CHRISTIANSDATTER (f. 1859).
Familien bodde i 1928 i Vatningen. Ingvald jobbet som skogsarbeider og elvearbeider.

Født på Ringerike, død i Kristiania 1901-1924

Oversikten over de mange ringerikingene som flyttet til Kristiania ble påbegynt i *Hringariki* nr 2/ 2012 med tidsrommet 1879-1900, og er nå ført fram til 1924. Som tidligere tas utgangspunkt i oppgitt fødested ved dødsfallet i kirkebøkene for byens menigheter. Vi finner totalt 353 menn og 345 kvinner i denne oversikten.

av Sten Høyendahl

Nedenstående oversikt er basert på kirkebøker som er lagt ut i Digitalarkivet, og for enkelte menigheters vedkommende foreligger ikke begravelseslister fram til 1924. Som tidligere er mange utenbys bosatte personer innført i listene for Oslo Domkirke, Garnisonsmenigheten og Gamle Aker (med Rikshospitalet). Noen av disse personene vil dermed være innført også i kirkebøkene for Ringerike.

Kildeanalyse

Det er vanskelig å unngå mangler og feilføringer i oversikten - navn kan ha blitt oversatt under gjennomgåelsen av listene, og bostedsadressene er ofte ført med gnidrete skrift som kan mistolkes. Heller ikke er det uvanlig at feil forekommer i selve kildematerialet, særlig når det gjelder den avdødes fødselsår, og vi ser at prestene flere ganger har notert et spørsmålstegn etter de avdødes fødested. Om man finner et interessant navn i oversikten, bør dødsfallet kontrolleres i kirkeboken, og folketellingene for 1900 og 1910 er også godt egnet til kvalitetskontroll.

Dødsårsakene gjengis gjerne i latinske termer i kirkebøkene, men i oversikten tas dette bare med i spesielle tilfelle, som ulykkeshendelser. Noen ulykkelige sjeler har i kirkeboken fått påtegningen *suicidum*, selvmord. Slike opplysninger medtas ikke her.

Tidligere var stavemåten av personnavn tilfeldig, og ble oftest overlatt til den aktuelle skriveren. I den første oversikten (1879-1900) ble det derfor gjennomført standardisering av fornavnene: Kristian for Christian, Petter for Peter etc. Etter 1900 ble langt flere bevisst på hvordan fornavn og etternavn skulle skrives - vi ser noe slikt i kirkeboken 1924 for Petrus da de stumme h'ene understrekes i malermester

Thron Thronsens navn. Også i denne oversikten er det fortsatt en standardisering, men ikke så konsekvent som tidligere. En viss vurdering er gjort i hvert enkelt tilfelle.

En pionér fra Soknedalen

En av de første døde i det nye århundret var soknedølingen Elling Kristoffersen, som gikk bort 10. januar 1901. Han hadde i sine yngre dager vært den første redaktøren i Aftenposten - eller *Christiania Adresseblad*, som det het den gang. Avisen startet opp i 1860, og Elling Kristoffersen var her i fire år. Han var fra små kår, født 5. juli 1836 på Jonsrud som sønn av husmann Kristoffer Ellingsen og hustru Jøran Jonsdatter. I folketellingen 1900 finner vi ham som journalist i *Vort Land*.

Elling Kristoffersen
Aftenposten, 20. april 1935

Fattig og rik

Fortsatt er alle samfunnsklasser representert blant de utflyttede ringerikingene. Else Sofie Hofgaard fra Skollerud i Ådalen ble standsmessig gift med kammerherre og kaptein Niels Rosenberg Arentz, og døde i 1917 i Holtegaten på Briskeby, 69 år gammel. I motsatt ende av samfunnspyramiden har vi den ugifte klutesamlersken Anna Karine Hansen, født i Norderhov og bosatt i Fjerdingen ved Akerselvas brune vann, død i 1902, 55 år gammel.

Mange kondisjonerte i Kristiania hadde imponerende navn, men få kunne konkurrere med snekkeren Napoleon Julius Cæsar Olsen på

Rodeløkka, som døde i 1914. Av folketellingene ser vi at han brukte Berggraff som etternavn, og at han til daglig nøyde seg med Julius. Hans mor, piken Karen Oline Olsdatter ved Søndre Hønefoss, må ha hatt høye ambisjoner for sønnen da hun 1. juli 1840 fikk ham utenfor ekteskap med kontorist Jørgen Berggraff. Hun kan ha levd i konkubinatsforhold med kontoristen ettersom hun hadde ytterligere tre barn med ham, det siste i 1842, da han var avgått ved døden. Denne gangen fikk hennes nyfødte sønn det korte og anvendelige navn Jørgen. Også Jørgen Berggraff den yngre flyttet til Kristiania, der han arbeidet som bakersvenn. Han bodde på Vålerenga da han døde i 1916, to år etter sin bror.

Tidligere gårdbrukere er det flere av - som Anders Olsen Fjulrud, tidligere venstreordfører i Hole. Han holdt til i Munkedamsveien da han i 1920 gikk bort, 80 år gammel. To år senere døde den 86-årige Ole Ellingsen Havikbakken, nå bosatt i Kristian Augusts gate.

Av kjøpmenn finner vi Lars Bjerke på Fagerborg, død 1911, 77 år gammel, og året etter den ti år yngre Peter Tandberg på Grünerløkka, som hadde drevet manufakturforretning. Han var sønn av gårdbruker Engebret Syversen Tandberg i Norderhov.

Et medlem av slekten Ridder finner vi også: Charlotte Karoline Erdmann, ugift og død 1908 som syerske på Grünerløkka, nærmere 70 år gammel. Hennes foreldre var bakermester Carl Ferdinand Erdmann fra Königsberg i Preussen og hans hustru Maren Lorentze, datter av tømmerhandler Ole Ridder ved Hønefossen.

Sjøfolk

Flere sjøfolk med adresse i Kristiania var født på Ringerike. Jacob Bull (død 1912) var sønn av gjestgiveren på Kleivstua og som sådan langt unna havet da han ble født i 1853, men han endte likevel som skipsfører. Vi har også

forhenværende dampskipsfører Nils Johannesen fra Hole som døde i 1903, 69 år gammel.

Sjøen var en lunefull arbeidsplass. Oskar Pedersen, født 1878 i Sundvollen, omkom sommeren 1904 da barken *Prince Eugene* forliste i Atlanterhavet. Sjømann Johan Arnt Olsen fra Hønefoss døde i 1914, bare 30 år gammel. Også kvinner søkte seg til sjøen, men dampskipspiken Inga Karoline Johansen fra Eikelibråten var bare 28 år gammel da hun døde i 1908.

Også Anders Pettersen fra Hønefoss ble betegnet som forhenværende sjømann da han i 1909 døde under tragiske omstendigheter ved Filipstad, men her vet vi at tilknytningen til havet var av kort varighet. Anders tilbragte det meste av sitt liv i fengsel, og Tom Larsen har en artikkel om ham i *Hringariki* nr 2/2010.

Annet

Serveringsdamen Esther Sofie Schrøder fra Riperbakken i Hønefoss var bare 21 år gammel ved sin død i 1919. Hennes foreldre var svenske. Hun arbeidet ved Vippetangen avholdskafé - en forløper til det senere så ofte besungne Vippetangen konditori?

Løsarbeideren Normann Larsen fra Tvetter i Norderhov syntes det nok var morsomt å flytte inn i Normanns gate på Kampen. Gleden varte ikke lenge. Han druknet i 1914 ved Ljan, og ble bare 29 år gammel.

Og for dem som har drevet arkivundersøkelser må vi nevne Karl Tandberg på Grünerløkka, som døde i 1903, bare 42 år gammel. Han var assistent ved Riksarkivet, som den gang lå fasjonabelt til ved Bankplassen.

Til orientering

Kirkebøkene frigis etter 80 år og kan nå leses på nettet fram til og med 1932. Denne serien om utflyttede ringerikinger vil i et kommende nummer av bladet bli avsluttet med en oversikt over dødsfall fra 1925 og framover.

Forkortelser

Afs	- Akershus festnings slaveri	Hg	- Hauges menighet (fra 1917)	Pa	- Paulus
Bo	- Botsfengslet	Ja	- Jakob	Pe	- Petrus
Elf-ø	- Evangelisk-lutherske frikirke, østre menighet	Jo	- Johannes	Pi	- Piperviken (fra 1911)
Fa	- Fagerborg	Ka	- Kampen (til 1920)	Sg	- Sagene
Fg	- Frogner	Kat	- Katolsk-apostoliske menighet	Tf	- Trefoldighet
Fm	- Første metodistkirke	Kg	- Krohgstøtten sykehus	Tø	- Tøyen (fra 1907)
GA	- Gamle Aker	Mt	- Matteus (fra 1917)	Ur	- Uranienborg
Gm	- Garnisonsmenigheten	OD	- Oslo Domkirke	Va	- Vaterland (fra 1907)
Gr	- Grønland	OH	- Oslo Hospital	Vå	- Vålerenga

Menn

- Abraham Hesselberg Warloe 1919 16/3, gift, gård-eier, f. 1850 *Norderhov* - Niels Juelsgt. 2 (Fg)
- Abraham Wilhelm Støren 1910 17/4, enkemann, fhv sogneprest, f. 1829 *Norderhov* - Nordstrand, utensoogs (OD)
- Adolph Marius Wold 1904 1/12 (gift med Inger W.), grosserer, f. 1842 *Hønefoss* - Parkvn. 33b (Tf)
- Anders Ellingsen 1901 13/1, ugift, fhv snekker, fattiglem, f. 1824 *Hole* - Nils Huusgt. 19 (Sg)
- Anders Ellingsen 1913 3/1, gift, rørlegger, f. 1865 *Norderhov* - Kristiansandsgt. 17 (Sg)
- Anders Ellingsen Havik 1914 16/2, ugift, smed ved jernbaneverksted, f. 1870 *Lunder, Norderhov* - Motzfeldtsgt. 16 (Gr)
- Anders Fjeld 1909 26/3, enkemann, fhv. gårdbruker, f. 1828 *Hole* - Brochmannsgt. 2 (Sg)
- Anders Gabrielsen Bønsnes 1907 29/7, enkemann, møbelsnekker, f. 1850 *Hole* - Thv. Meyers gt. 21 (Pa)
- Anders Hansen 1901 26/5, gift, korkskjærer, f. 1837 *Hole* - Bekkegt. 8 (Gr)
- Anders Havik 1919 18/3, gift, arbeider ved kommunal brenselcentral, f. 1890 22/8 *Hønefoss* - Grünersgt. 6^{III} (Hg)
- Anders Helgesen 1914 23/8, gift, fhv bryggeriarbeider, f. 1833 4/12 *Hole* - Rostedsgt. 13 (Ja)
- Anders Johansen 1909 3/3, gift, arbeidsmann, f. 1833 *Ringerike* - Opplandsgt. 15 (Vå)
- Anders Johnsen Schøien 1906 17/9 (gift med Marte Karine S.), møbelsnekker, f. 1852 *Hole* - Kr. Augustsgt. 2 (Tf)
- Anders Kristoffersen Moe 1922 21/7, ugift, gårdsbestyrer, f. 1842 29/3 *Hole* - Østre Kjeller, Lillestrøm (OD)
- Anders Lagesen 1912 31/10, gift, infanterikaptein, f. 1864 *Hønefoss* - Eckersberggt. 2 (Gm)
- Anders Nilsen 1911 15/12, gift, mekaniker, f. 1854 15/5 *Hole* - Revierstredet 3 (OD)
- Anders Olsen, arbeider 1901 11/11, f. 1822 *Ringerike* - Majorstuvn. 17 (Ur)
- Anders Olsen Fjulsrud 1920 26/9, enkemann, fhv gårdbruker, f. 1840 9/10 *Hole* - Munkedamsvn. 47 (Jo)
- Anders Olsen Færden 1914 3/4, enkemann, fhv artillerikaptein, f. 1824 24/8 *Haug, Norderhov* - bosatt *Haug* (Gm)
- Anders Pettersen 1909 21/6, ugift, fhv. sjømann, f. 1859 *Hønefoss* - bopel kjennes ikke, død ved Filipstad (Fg)
- Andreas Ellingsen 1902 25/12, gift, bakermester, f. 1841 *Norderhov* - Fjellgt. 2b(?) (Pe)
- Andreas Jensen Dæhli 1905 6/4 (enkemann, var gift med Elisabeth Auensen), oppsynsmann ved Nasjonalgalleriet, f. 1831 18/4 *Hole* - død i Rakkestad hos sin sønn (Tf)
- Andreas Kristiansen 1910 7/8, gift, fhv skipstømmermann, f. 1841 *Ringerike* - Kjølberggt. 17 (Ka)
- Andreas Lien 1914 8/11, gift, malermester, f. 1877 *Norderhov* - Helgesensgt. 38 (Pa)
- Andreas Olsen 1918 21/2, gift, fhv kontorbud, f. 1852 *Norderhov* - Kirkegårdsgt. 8 (Mt)
- Andreas Olsen Berg 1906 17/1, gift, fhv konstabel, f. 1874 6/7 *Ringerike* - Conradsgt. 6 (Pe)
- Andreas Opsahl 1915 8/5, enkemann, proprietær, f. 1830 22/8 *Ringerike* - Solvang, Østre Aker (OD)
- Andreas Pettersen Braaten 1916 24/10, enkemann, fhv dampskipsekspeditor og oppsynsmann, f. 1852 *Hole* - bosatt Rana i Helgeland, død i Fauchaldsgt. 9 der han 23/10 flyttet inn (Fa)
- Andreas Simensen 1914 9/7, enkemann, fhv slakter, f. 1841 *Norderhov* - Herslebggt. 11^{II} (Gr)
- Andreas Sørum 1905 23/11, gift, kjører, f. 1853 *Norderhov* - Schweigaardsgt. 95^{II} (Vå)
- Andreas Toresen Hoff 1915 21/12, gift, lagermann, f. 1880 17/7 *Hønefoss* - Lerbaldsgt. 9 (Ja)
- Andreas Torsen Tandberg 1910 20/5, gift, kjøpmann, f. 1846 *Norderhov* - Erling Skjalgssøns-gt. 21 (Fg)
- Andreas Vegger Alme 1909 16/2 (gift med Inga Othilie A., f. Gjersøe), inspektør i Christiania Indremisjon, f. 1846 6/6 *Haug, Norderhov* - Pilestredet 47^I (Tf)
- Anton Alfsen 1908 17/12, gift, løsarbeider, f. 1837 *Norderhov* - Fjellgt. 21 (Pe)
- Anton Kristiansen Foss 1904 8/7 (gift med Karoline Olava F., foreldre: Kristian Hansen, dagarbeider, og h. Anne Engebretsdatter), postbud, f. 1870 1/4 *Norderhov*, konf. 1885 12/4 *ds* - Pilestr. 25 (Tf)
- Anton Lauritz Bentzen 1920 10/6, gift, fhv stasjonsmester, f. 1862 23/8 *Ådalen* - bosatt Stabekk, Østre Bærum (OD)
- Anton Olsen 1902 20/1, enkemann, bryggearbeider, f. 1844 *Hole*, druknet, falt fra bryggekanalen - Toftegt. 57 (Pa)
- Anton Olsen Berg 1911 10/7, enkemann, kjøpmann, f. 1839 23/10 *Hole* - Brogt. 3a (Ja)
- Anton Ødegaard 1910 8/7, ugift, fhv gårdbruker, f. 1862 *Norderhov* - bosatt Slagen i Sem (GA)
- Arvid Henry Olsen 1912 30/8 (far: Ole Axel O., jernbanearbeider), f. 1912 9/7 *Hønefoss* - Sverigesgt. 4 (Vå)
- Asle Hansen 1901 29/11, ugift, tjener, f. 1811 5/10 *Norderhov* - Damstredet 4 (GA)
- Augustinus Nørholm 1916 10/10, enkemann, typograf, f. 1829 14/4 *Hole* - Verksgt. 14 (Pe)
- (Berggraff) Napoleon Julius Cæsar Olsen 1914 28/9, gift, snekker, f. 1840 *Ringerike* - Fjeldgt. 18 (Pe)
- Bernhard Olsen 1922 16/6, gift, tømmermann, f. 1854 6/9 *Hole* - Wdm. Thranesgt. 65 (GA)
- Bernt Johan Gjerdrum Hygen 1911 8/9, gift, byråsjef, f. 1851 3/7 *Ringerike* - Oscarsgt. 34 (Tf)
- Birger Olsen 1908 11/3 (far: Otto O., arbeider), f. 1907 *Haug, Ringerike* - bosatt *Haug*, død på Rikshospitalet, innlagt av fattigvesenet (GA)
- Bjarne Hansen 1913 12/10, ugift, lagerarbeider, f. 1891 *Hole* - Kirkevn. 129 (Fa)

- Bjarne Aas 1910 6/2 (foreldre: Karl Aas, lærhandler, og h. Ragnhild f. Abrahamsen), f. 1894 19/9 *Hønefoss* - Dalsbergstien 8 (GA)
- Carl Arnt Fougner 1901 13/8, gårdbruker, f. 1839 *Hole* (Ur)
- Carl Morten Hverven 1917 19/4, typograf, f. 1851 15/3 *Norderhov* - Welhavensgt. 22 (Tf)
- Christian Gulbrandsen 1901 30/4, gift, stadsveier, f. 1834 *Ringerike* - Urtegt. 26b (Gr)
- Christian Hansen 1913 2/3 (gift med Mathea, f. Abrahamsen), kassefabrikant, f. 1832 1/10 *Hole* - Hegdehaugsvn. 14 (Tf)
- David Dietrichson 1921 12/12, gift., fhv løytnant og ingenjør, f. 1856 23/11 *Hole* - bosatt Ski (Jo)
- David Syversen 1914 29/3, gift, maskinist, f. 1868 10/3 *Hole* - Sverdrupsgt. 17 (Pe)
- Edvard Andersen 1923 10/9, enkemann, malersvenn, f. 1848 22/3 *Norderhov* - Reichweinsgt. 1⁴ (Jo)
- Edvard Antonsen 1914 6/12, gift, kullarbeider, f. 1864 *Norderhov* - Nordbygt. 4 (Gr)
- Edvard Blyberg 1924 16/8, gift, fhv møbelhandler, f. 1864 23/6 *Hønefoss* - Holbergsgt. 30^{III} (Tf)
- Edvard Bønsnes 1916 17/8, gift, handelsborger, f. 1864 21/2 *Hole* - Wesselsgt. 8 (GA)
- Edvard Halvorsen 1910 29/6, enkemann, fhv formann (skipsbygger), f. 1838 *Norderhov* - Skolegt. 10 (Jo)
- Edvard Halvorsen 1913 20/12, gift, snekker, f. 1838 *Norderhov* - Ruseløkkv. 60^{1. oppg.} (Jo)
- Edvard Hansen 1916 22/2, enkemann, snekker, f. 1851 5/6 *Hole* - Bakkegt. 11^{VI} (Pi)
- Edvard Johannes Andersen 1924 28/1, enkemann, stallmester ved bryggen, f. 1845 31/8 «*Norderhov Hole*» - Brennerivn. 2 (Ja)
- Edvard Kristensen 1920 20/10, gift, høvleriarbeider, f. 1850 *Norderhov* - Kjølberggt. 13 (Ka)
- Edvard Torvaldsen 1913 18/7, ugift, kjørekar, f. 1886 23/12 *Norderhov*, druknet i Akerselva - Grünersgt. 16 (Pa)
- Einar Berg 1903 1/4 (far: Petter Hansen B., gård-eier), f. 1889 *Norderhov* - Marcellusgt. 29 (Pa)
- Ellend Petersen 1912 12/12, enkemann, fhv smedmester (fanemed), f. 1816 16/5 *Norderhov* - Bogstadvn. 11 (Gm)
- Elling Andersen 1906 21/10, enkemann, farver, f. 1840 *Norderhov* - Hesselberggt. 13 (Pa)
- Elling Arnesen 1908 7/5, enkemann, maskinmester Aftenposten, f. 1831 *Norderhov* - Dopsgt. 4 (GA)
- Elling Ellingsen 1910 24/11, enkemann, fhv tomteformann, f. 1829 28/10 *Norderhov* - Kirkegårds-gt. 11 (Pe)
- Elling Haakonsen 1910 21/10, gift, kjørekar, f. 1844 *Hole* - Langl.gt. 1 (Gr)
- Elling Kristoffersen 1901 10/1, gift, redaktør, f. 1836 *Norderhov* - Bygdø allé 24 (Fg)
- Elling Nilsen 1906 25/3, gift, gårdeier, f. 1825 *Norderhov* - Schultzgt. 8 (Fa)
- Elling Skamarken 1915 9/12, enkemann, brukseier, f. 1840 22/7 *Ringerike* - Drammensvn. 40 (Tf)
- Emil Breien 1916 5/8, gift, disponent, f. 1874 *Norderhov* - Oscarsgt. 15 (Fa)
- Emil Pedersen 1902 18/7 (far: P., arbeider), f. 1901 mars *Riperbakken*, *Norderhov* - bosatt *Norderhov*/Rikshospitalet (GA)
- Engebret Eriksen 1916 1/5, gift, sporveisarbeider, f. 1845 11/9 *Hole* - Cort Adellers gt. 15^I (Jo)
- Engebret Hansen 1911 9/10, gift, murer, f. 1842 *Norderhov* - Gøteborggt. 3 (Pe)
- Engebret Simensen Tandberg 1901 7/5, gift, gartnerarbeider, f. 1828 *Norderhov* - Chr. Kroghs gt. 50 (Ja)
- Erik Frogner 1904 18/7 (gift med Anne M. F.), fhv gårdbruker, f. 1820 *Norderhov* - Bethesda (GA)
- Fredrik Kristiansen 1902 5/5, ugift, kjørekar, overkjørt av et lass på 2½ tonn, f. 1874 1/3 *Norderhov*, konf. *Hønefoss* - Rønulvs(?)gt. 16 (Pe)
- Gabriel Andersen 1910 24/6, gift, vaktmann, f. 1857 *Hole* - Danmarksgt. 21 (Vå)
- Georg Frogh 1918 6/5, ugift, snekker ved jernbanen, støttet av familien, f. 1880 5/7 *Hole* - Ruseløkkv. 59^{II} (Jo)
- Gulbrand Gulbrandsen 1901 17/11, snekker, f. 1821 *Ringerike* (Ur)
- Gulbrand Hansen 1909 24/5, enkemann, fhv politibetjent, f. 1832 *Hole* - bosatt *Ringerike* (Kg)
- Gulbrand Helgesen 1915 13/7, gift, lagerarbeider, f. 1849 4/4 *Norderhov* - Grønlandsleret 59 (Gr)
- Gulbrand Jensen 1920 2/3, gift, platearbeider, f. 1852 17/6 *Hole* - Huitfeldtsgt. 36b (Jo)
- Gulbrand Tandberg 1904 6/3, gift, fhv agent, f. 1843 *Norderhov* - Helgesensgt. 24 (Pa)
- Gustav Jørgensen 1911 11/1, gift, snekker, konen er i Amerika, f. 1859 12/1 *Ringerike* - Osterhausgt. 8 (Ja)
- Gustav Wehme 1908 15/2, gift, agent, f. 1852 *Norderhov* - Ruseløkkv. 6^I (Jo)
- Halvor Andersen Bjerke 1910 27/1, gift, bankbud, f. 1842 *Norderhov* - Øvre Vollgt. 14b (Jo)
- Hans Andersen 1903 5/11, gift, maskinstiller, f. 1858 *Ringerike* - Mossegt. 8 (Sg)
- Hans Andersen 1911 19/12, gift, pensjonert fanejunker, f. 1841 12/9 *Ringerike* - Tollbodgt. 7 (Gm)
- Hans Andersen 1915 5/8, gift, dagarbeider, f. 1861 *Norderhov* - Maridalsvn. 180 (Sg)
- Hans Andreas Johansen 1919 8/5, enkemann, skomaker, f. 1835 *Ringerike* - Schæffersgt. 3 (Mt)
- Hans Andreas Larsen 1918 11/9, fhv mek. arbeider (Nyland), f. 1844 15/12 *Norderhov* - Indremisjonens gamle hjem, Maridalsvn 33 (GA)
- Hans Andreas Olsen 1904 12/9, gift, kreaturholder, f. 1824 *Norderhov* - Maridalsvn. 78 (Sg)
- Hans Andreas Olsen 1916 13/8, gift, verksmester (mek. verksted), f. 1839 14/4 *Hole* - Nordstrand (OD)
- Hans Engebretsen 1911 16/8, gift, skomakersvenn, f. 1872 *Norderhov* - Baldersgt. 5 (Fg)
- Hans Fjeld 1921 22/12, ugift, skomaker, f. 1852 9/5 *Hole* - Inkognito terr. 15 (OD)

- Hans Jensen 1909 19/8, gift, kjøpmann, f. 1874 14/1 *Norderhov* - Fredensborgvn. 35 (Ja)
- Hans Johan Hansen 1922 23/4, gift, sjåfør, druknet, f. 1863 16/5 *Norderhov* - Schjelderupsgt. 15 (Pe)
- Hans Johannessen 1915 16/11, gift, sporvognsfører, f. 1862 *Hole* - Valkyriegt. 21^I (Fa)
- Hans Kristian Ødegaard 1902 18/2, gift, handelskontorist (foreldre: Hans Madsen, bryggeriarbeider, og h. Kirsti), f. 1875 *Norderhov* - Thv. Meyers gt. 78 (Ja)
- Hans Leganger Reusch Falk 1923 4/11, ugift, fengselsvaktmester, f. 1859 4/7 *Norderhov* - bosatt *Hønefoss* (OD)
- Hans Martin Fosheim 1914 28/12, ugift, skredder, f. 1867 *Norderhov* - Odinsgt. 13 (Fg)
- Hans Martin Toresen 1917 19/2, ugift, løsarbeider, f. 1896 9/9 *Norderhov (Haug)* - Bakkegt. 3^{II} (Pi)
- Hans Nilsen 1910 19/11, ugift, kjørekar (foreldre: Nils Fjeld, dagarbeider, og Marie Larsen), f. 1885 5/1 *Hole*, konf. 1900 *ds* - bosatt Holte, Nannestad (GA)
- Hans Nilsen 1920 27/12, enkemann, fhv lagerarbeider, f. 1840 17/10 *Ådalen* - Gruengt. 18^{III} (Ka)
- Hans Nilsen Wiig 1902 3/12, gift, smedmester, f. 1857 *Hole* - Deichmansgt. 11 (Tf)
- Hans Pettersen 1908 22/1, gift, fhv handelsborger, f. 1829 25/6 *Hole* - Chr. Krohgs. 58 (Va)
- Hans Sigvart Fougner 1912 4/11, enkemann, fhv gårdbruker - f. 1828 6/1 *Hole* - bosatt Rotnes i Nittedal, utensogns (OD)
- Harald Haglund 1914 11/3, ugift, kjørekar, f. 1883 *Hole* - Bergsliensgt. 11^I (Fa)
- Harald Øistein Andresen 1924 23/4 (far: Georg A., løsarbeider). f. 1917 15/6 *Hønefoss* - Simensbråten, Nordstrand (OD)
- Helge Abrahamsen 1909 6/4, enkemann, fhv farmasøyt, flere legater, f. 1818 22/2 *Norderhov* - Pilestredet 84 (Fa)
- Helge Olsen Land 1918 29/10, gift, jernbanearbeider, f. 1888 21/7 *Lunder, Norderhov* - Vestre Elvebakke 19 (Ja)
- Helge Vaagaard Næs 1906 24/1, ugift (far: Ole N., gårdbruker), handlegymnasiast, f. 1884 20/8 *Ådalen* - Akersgt. 73 (Tf)
- Herman Wager 1920 30/12, gift, pakkemester, f. 1859 17/12 *Norderhov* - Sofienberggt. 31 (Mt)
- Hilmar Karsten Rosendal 1915 31/12, matros, f. 1896 21/7 *Norderhov* - Tidemandsgt. 22, død ved drukning i Hennebout, Frankrike (not. 1916 4/3) (Fg)
- Hjalmar Jensen 1913 23/8, gift, smedarbeider, f. 1879 *Hole* - Lakkegt. 73^{1/2} (Tø)
- Inge Thoresen Wiull 1921 20/6, gift, direktør for Bjørkåsen gruver, f. 1868 *Hønefoss*, død på Bjørkåsen i Evenes - Leiv Eirikssøns. 9 (Fg)
- Ivar Alme Helgesen 1907 4/11 (gift med Louise H., f. Christoffersen), artillerikaptein, f. 1856 26/12 *Norderhov*, død i Antwerpen - Kr. IVs gt. 15 (Tf)
- Iver Olsen 1907 29/6, enkemann, fhv bud, f. 1829 *Norderhov* - Rostedgt. 1 (Ja)
- Jacob Bull 1912 27/8, gift, skipsfører, f. 1853 4/12 *Hole* - Ullevålsvn. 49 (GA)
- Jacob Michael Thams Breien 1910 21/7, enkemann, grosserer, f. 1829 *Norderhov* - Ormøya, utensogns (OD)
- Jens Andersen Forsberg 1909 1/12, ugift, slakter (foreldre: Ernst Andersen F., murer, og h. Anne Kristensdatter), f. 1888 8/6 *Norderhov*, konf. 1903 Petrus - hjemløs (Kg)
- Jens Jensen 1920 10/2, gift, fhv korkskjærer, komm. pensjon, f. 1848 *Hole* - Vibesgt. 13^{II 1. oppg.} (Fa)
- Jens Ruud 1915 26/4, ugift, snekkermester, f. 1836 26/4 *Sognedalen, Norderhov* - Fredensborgvn. 7^{II} (Tf)
- Joachim Godske Holmboe 1923 7/10, skilt, direktør ved Havnens teglverk, f. 1869 20/4 *Hønefoss* - Vallegt. 21 (GA)
- Johan Alfred Rosendal 1919 22/6, gift, kjørekar, f. 1893 18/7 *Norderhov* - Gruengt. 9 (Ka)
- Johan Andersen 1911 10/3, gift, lagermann, f. 1873 *Hen, Ringerike* - Urtegt. 48 (Gr)
- Johan Andresen 1908 1/4, gift, murer, f. 1859 *Norderhov* - Tøyengt. 38^{II/2} (Tø)
- Johan Anton Bye 1915 30/9, gift, lokomotivfører, f. 1849 *Hole* - Cort Adellers gt. 25 (Jo)
- Johan Arnt Johnsen 1904 29/5 (foreldre Kristian J., hotellvert, og h. Gina f. Andresen), f. 1888 12/5 *Hønefoss*, konf. 1902 Drammen - Rådhusgt. 32 (Jo)
- Johan Arnt Olsen 1914 22/4, ugift, sjømann, f. 1884 *Hønefoss* - Trondhjems. 24, dissenter (Fm)
- Johan Borgen 1905 29/10, gift, skomaker, f. 1881 *Ringerike*, konf. *Ringerike* - Lakkegt. 73 (Pe)
- Johan Christian Hedegaard Hoffmann 1923 25/2, fhv distriktslege, pensjonist, f. 1831 19/10 *Norderhov* - St. Olavsgt. 7 (Tf)
- Johan Emil Olsen Sten 1907 30/12, ugift (foreldre: Johannes O., skomaker, og h. Elida f. Eriksen), kontorist i kolonialforretning, f. 1885 15/7 *Hole*, konf. 1900 Vaterland - Snekkergangen 2 (Tf)
- Johan Eriksen 1916 21/9 (sep. fra Julie E.), frukthandler, f. 1853 19/12 *Norderhov* - Teatergt. 9 (Tf)
- Johan Fjulsrud 1922 16/2 (gift med Marte F.), fhv forvalter, pensjonist, f. 1850 11/6 *Hole* - bosatt *Fjulsrud, Hole* (Tf)
- Johan Gustav Johansen 1923 20/8, gift, murerarbeider, f. 1873 *Hole*, druknet ved påseiling av dampbåt, liket er ikke funnet - Strandgt. 22 (Pi)
- Johan Hansen 1904 25/4, gift, fhv murersvenn, f. 1825 *Ringerike* - Tromsøgt. 25 (Pe)
- Johan Hansen 1916 19/8, ugift, jerndreier, f. 1871 24/1 *Norderhov* - Schweigaardsgt. 78^{IV} (Vå)
- Johan Jacobsen 1903 30/8 (far: Ole Anton J., arbeider), f. 1889 *Hole* - Kampengt. 12 (Ka)
- Johan Larsen 1905 31/8, gift, arbeidsvognmann, f. 1840 *Norderhov* - Marstrandsgt. 11 (Pe)
- Johan Martin Johannessen 1906 25/8, gift, fhv postfører, f. 1826 *Norderhov* - Falsensgt. 22 (Pa)

- Johan Olaus Eriksen 1912 4/8, landarbeider, fange på Akershus, f. 1885 24/7 *Lunder, Norderhov* (Afs)
- Johan Olav Tronerud 1910 20/11 (gift med Karen), bruskkjører, f. 1872 15/11 *Norderhov* - Kr. Augustsgt. 11 (Tf)
- Johan Olsen Skaugstad 1907 29/12, gift, fhv overkonstabel i artilleriet, f. 1832 *Ringerike* - Holmensgt. 5 (Gm)
- Johan Paulsen 1910 25/2, gift, murarbeider, falt fra fireetasjes hus, f. 1851 *Hole* - Pilestredet 65 (Fa)
- Johan Ring 1910 19/5, enkemann, skomaker, f. 1835 *Hole* - Enebakkn. 32 (Vå)
- Johan Sjursen Heieren 1902 14/9, gift, snekker, f. 1853 *Ringerike* - Elvegt. 28 (OD)
- Johan Sætrang 1919 21/6, gift, fullmektig i general-intendanturen, f. 1843 *Hole* - Baldersgt. 3 (Fg)
- Johan Tomassen 1913 2/4, gift, mek. arbeider, f. 1869 *Hønefoss* - Lakkegt. 45 (Gr)
- Johan Ullern 1901 27/7, ugift, bokbinder, f. 1850 *Hole* - Brennerivn. 3 (Jakob)
- Johannes Andreassen Steen 1902 22/7, ugift, under-offiser ved 2. brigade (foreldre: Andreas Johannessen S., arbeider, og Amalie Pedersdatter, *Hole*), f. 1881 18/9 *Hole*, konf. 1895 *ds* - Dronningens gt. 3 (Gm)
- Johannes Bjerke 1907 28/11, gift, malermester, f. 1842 *Norderhov* - Ullevålsvn. 57 (GA)
- Johannes Færden 1916 26/11, gift, oberst, f. 1862 8/9 *Færden, Ringerike* - bosatt Gravdal ved Bergen (Gm)
- Johannes Hansen Ekeli 1914 13/6, enkemann, fhv forpakter, f. 1830 *Hole* - Schöningsgt. 5^{II} (Fa)
- Johannes Hovind 1922 26/9, gift, arbeider ved Brændselscentralen, f. 1865 28/8 *Hole* - Rødfyllgt. 19 (Va)
- Johannes Iversen 1912 4/3 (gift med Ingeborg Marie I.), fhv malermester, f. 1836 1/6 *Norderhov* - Frognerivn. 3 (Tf)
- Johannes Olsen 1905 23/1, gift, portner, f. 1858 *Hole* - Chr. Krohgs gt. 10-12 (Ja)
- Johannes Seip 1912 18/4, ugift, oberstløytnant, f. 1859 25/3 *Haug, Ringerike* - bosatt Bergen (Gm)
- Johannes Trulsen 1914 30/6, enkemann, fhv snekker, fattigvesenet, f. 1830 *Norderhov* - Thv. Meyersgt. 46 (Pa)
- John Andersen 1905 26/9, gift, kornmåler, f. 1845 *Hønefoss* - Platougt. 17 (Gr)
- John Hverven 1910 21/3, ugift (foreldre: Carl Martin Olsen Hverven og h. Johanne, f. Hansen), kontormann ved advokatkontor, f. 1888 10/1 Trefoldighet, konf. 1902 *Norderhov* - Welhavensgt. 22 (Tf)
- Jonas Cornelius Falch 1914 22/2, gift, ingeniør, f. 1858 22/7 *Hønefoss* - Løkeberggt. 5 (GA)
- Josef Arnesen 1902 3/4, ugift, sjømann, f. 1878 23/10 Vestre Aker, konf. *Hole* - Tomtegt. 15 (OD)
- Julius A. Vold 1916 24/10, gift, restauratør, f. 1849 4/8 *Hønefoss* - bosatt Skovly, Lier, død på Aker sykehus (Tf)
- Jørgen Berggraff 1916 12/5, gift, fhv bakersvenn, f. 1842 8/5 *Hønefoss* - Vålerenggt. 6 (Vå)
- Jørgen Bønsnes 1924 22/5, gift, snekkermester, f. 1860 4/5 *Hole* - Blommenholm, Ø. Bærum (Hg)
- Jørgen Hansen 1910 23/9, ugift, platearbeider, f. 1865 23/3 *Hole* - Karl XIIsgt. 30 (Va)
- Jørgen Jensen 1905 5/8, gift, malersvenn, f. 1854 *Hole* - Eiriksgt. 8^{IV} (Ka)
- Jørgen Øverby 1922 20/12, gift, fhv malermester, gårdeier, f. 1856 16/9 *Hole* - Schandorfsgt. 4 (Tf)
- Karl Gillund 1906 23/10, gift, snekkermester, f. 1863 *Hønefoss* - Storgt. 45 (Ja)
- Karl Kløvik 1920 3/2, gift, tolloppsynsmann, f. 1885 *Hole* - Industrigt. 46^{II} 1. oppg. (Fa)
- Karl Kristoffersen 1919 4/8, gift, kjørekar, f. 1880 *Hole* - Mandalsgt. 5^{III} (Gr)
- Karl Lauritz Oskar Paulsrud 1924 11/9, uten stilling, f. 1903 30/7 *Haug, Ringerike* - Darresgt. 1 (GA)
- Karl Martin Toresen 1914 28/6, enkemann, dagarbeider, f. 1842 *Norderhov* - Karl XIIsgt. 28 (Va)
- Karl Olaus Olsen 1901 19/9, gift, agent, f. 1838 9/11 *Ringerike* - Parkvn. 61 (Tf)
- Karl Sverre Olsen 1918 26/5 (foreldre: Adolf Jørgen O. og h. Annette Lovise), f. 1906 26/9 *Hønefoss* - Kanten 13 (Tf)
- Karl Tandberg 1903 10/7, gift, assistent ved Rigsarkivet, f. 1861 *Norderhov* - Markvn. 25 (Pa)
- Karsten Fjeld 1919 28/1, gift, kjørekar, f. 1863 *Hole* - Sexesgt. 2 (Ka)
- Kornelius Klemetsen 1908 27/5, gift, maskinarbeider, f. 1836 *Hole* - Ruseløkkvn. 60^{III} 1. oppg. (Jo)
- Kristen Ellingsen 1905 5/2, gift, gårdeier, f. 1833 *Norderhov* - Bernt Ankers gt. 10 (Ja)
- Kristian Andersen Frogh 1918 23/1, enkemann, fhv vognmann, f. 1837 27/12 *Norderhov* - Grefsen (OD)
- Kristian Andreas Hurum 1919 24/6, ugift, instrumentmakerlærling, f. 1901 *Hole* - Valkyriegt. 9^{II} (Fa)
- Kristian Andreassen 1915 15/4, gift, skomaker, f. 1868 8/12 *Ådalen* - Wesselsgt. 3 (GA)
- Kristian August Borgersen 1911 4/4, gift, telefonarbeidsformann, f. 1845 *Hole* - Kristiansandsgt. 12 (Sg)
- Kristian Johansen 1911 15/7, enkemann, fhv kjørekar, f. 1834 *Norderhov* - Grønland 28 (Gr)
- Kristian Johannessen 1902 21/5, ugift, fhv portner, f. 1830 *Hole* - Welhavensgt. 9 (Tf)
- Kristian Kristensen Foss 1902 21/4, gift, fhv smed, f. 1825 *Norderhov* - Nordbygt. 34 (Gr)
- Kristian Kristoffersen 1917 28/8, gift, lagerarbeider, f. 1858 16/9 *Hole* - Kirkegt. 20^{2/2} (Tø)
- Kristian Ludvig Meier 1902 1/4, gift, disponent, f. 1845 3/5 *Haug, Ringerike* - Huitfeldtsgt. 29 (Jo)
- Kristian Monsen 1912 19/2, gift, f. 1835 *Ringerike* - Verksgt. 6 (Pe)

- Kristian Olaus Hansen 1917 9/2, gift, snekker-
svenn, f. 1861 7/11 *Hole* - Kirkegårds-
sgt. 12^I (Mt)
- Kristian Olaus Larsen 1908 27/11, gift, gårdskar,
f. 1839 *Norderhov* - Feddersens-
sgt. 3 (Sg)
- Kristoffer Hansen 1921 3/8, enkmann, snekker,
rentenist, f. 1842 27/2 *Hole* - Sorgenfrigt. 32^{II} (Fa)
- Kristoffer Paulsen 1904 21/7, enkmann, fhv gård-
bruker, f. 1816 3/9 *Ringerike* - Pilestredet 70 (Gm)
- Kaare Harry Hansen 1923 13/4, tvilling (far: Karl
H., fhv kjørekar), f. 1922 25/7 *Ringerike pr Høne-
foss* - Sarsgt. 2^{2/4} (Tø)
- Lars Andersen 1921 12/2, gift, fhv restauratør
(dampskip), f. 1852 14/7 *Norderhov* - Reich-
weinsgt. 2³ (Jo)
- Lars Andreas Henriksen 1912 26/3, enkmann,
fhv vognmann, f. 1828 *Norderhov* - Kongsberg-
gt. 2 (Sg)
- Lars Andresen 1907 24/11, gift, fhv blikkenslager,
f. 1830 *Hønefoss* - Øvre Vollgt. 7 (Jo)
- Lars Bjerke 1911 29/11, gift, fhv. kjøpmann, f. 1834
Norderhov - Odinsgt. 5 (Fg)
- Lars Gulbrandsen Rogstad 1912 3/7, ugift, under-
offiserselev, f. 1892 5/5 *Ådalen*, bgr *ds* - Festnin-
gen (Gm)
- Lars Nørholm 1912 7/4, enkmann, fhv blikken-
slager, f. 1834 17/5 *Hole* - Theresegt. 42, Bethes-
da (GA)
- Lauritz Andersen 1917 20/3, ugift, bygningssnek-
ker, f. 1873 *Norderhov* - Storgt. 36 (Kg)
- Lauritz Larsen 1919 3/10, gift, vaktmester, f. 1881
Hole - Solligt. 1^{III} (OD)
- Martin Karlsen 1902 5/12, ugift, vognmannsgutt
(far: Karl K., fabrikkarbeider), født i *Norderhov*,
bgr i *Norderhov* - Hammerstadgt. 2 (Fa)
- Martin Abel 1905 28/5, gift, murersvenn, f. 1834
Ringerike - Jens Bjelkes gt. 14 (Pe)
- Martin Amundsen 1907 30/5, gift, mek. arbeider,
f. 1846 *Hønefoss* - Korsgt. 22 (Ja)
- Martin Andersen Nordby 1914 3/11, gift, bladfor-
handler, f. 1841 *Norderhov* - Schæffersgt. 12 (Pe)
- Martin Andresen 1907 18/9, gift, fhv mek. arbeider,
f. 1856 *Hole* - Sjøgt. 20, bakgården (Jo)
- Martin Bjerke 1903 25/12, gift, kullkjører, f. 1862
Hole - Odinsgt. 19 (Fg)
- Martin Eriksen 1909 3/12, gift, dagarbeider, f. 1826
Hole - Bentsegt. 23 (Sg)
- Martin Gulbrandsen 1920 12/7, gift, fhv. skomaker,
komm. pensjon, f. 1847 27/6 *Hønefoss* - Hølands-
gt. 45 (Ka)
- Martin Hansen Berg 1924 25/2, enkmann, løsar-
beider, f. 1851 7/10 *Norderhov* - Verksgt. 35 (Pe)
- Martin Henriksen 1913 18/12, gift, hustømmer-
mann, f. 1853 *Hole* - Lakkegt. 30 (Gr)
- Martin Iversen 1909 4/3, gift, malersvenn, f. 1866
Hønefoss - Deichmansgt. 2 (Ja)
- Martin Kristiansen 1903 13/7, gift, kjørekar ved
veivesenet, f. 1847 *Norderhov* - Eckersbergs-
gt. 15 (Fg)
- Martin Kristoffersen 1903 24/12, enkmann, sko-
maker, f. 1838 *Hole* - Platougt. 4 (Gr)
- Martin Larsen 1906 23/12, gift, smed(mester?),
f. 1844 *Ringerike* - Trondhjems-
svn. 100 (Pe)
- Martin Nilsen Wig 1907 30/7, skomaker, f. 1866
Hole - Trondhjems-
svn. 31 (Pe)
- Mathias Fredriksen 1906 12/3, enkmann, fhv snek-
ker, f. 1824 *Hole* - Seilduksgt. 28 (Pa)
- Mikael Olsen Nordby 1902 24/1, enkmann, konto-
rist ved vannvesenet, f. 1838 *Norderhov* - Ler-
faldsgt. 3 (Ja)
- Mikael Paulsen Berg 1907 30/6, ugift, bryggearbei-
der, f. 1866 *Hole* - Lakkegt. 20 (Gr)
- Mikael Wiul 1905 4/10 (gift med Lina f. Olsen -
foreldre: Hans Johan Thoresen, fullmektig, og h.
Dorthea, f. Mikkelsen), ingeniør i maskinfirma,
f. 1873 16/5 *Norderhov*, konf. 1888 *ds* - Akers-
gt. 73 (Tf)
- Morten Olsen 1923 20/7, gift, fhv potethandler,
pensjonist, f. 1849 5/3 *Norderhov* - Helgesens-
gt. 50 (Pe)
- Nikolai Nilsen 1915 20/8, ugift, instrumentmaker-
arbeider, f. 1878 *Hole* - Gimlevn. 20 (Fg)
- Nikolai Nilsen Kjos 1905 28/3, ugift (foreldre: Nils
N., arbeider, og h. Gunhilde Kristiansdatter), olje-
møllarbeider, fattigvesenet, f. 1878 29/4 *Norder-
hov*, konf. 1892 Sg - Rosenlundgt. 7 (Sg)
- Nils Andersen Berger 1909 3/3, enkmann, maler,
f. 1831 *Ringerike* - Bryggerigt. 1 (Ja)
- Nils Gulbrand Tandberg 1919 13/12, gift, ingeniør,
f. 1859 18/4 *Follum*, *Ringerike* - Kronprinsens-
gt. 9 (Jo)
- Nils Helgesen 1901 24/2, enkmann, fhv renova-
sjonsarbeider, f. 1829 *Hole* - Seilduksgt. 2 (Pa)
- Nils Johannessen 1903 20/11, gift, fhv dampskips-
fører, f. 1834 *Hole* - Rostockergt. 9d (OH)
- Nils Kristensen 1910 17/11, ugift (foreldre: Edvard
K., høvleriarbeider, og h. Anna Mathea f. Nilsen),
instrumentmaker, f. 1882 17/7 *Norderhov*, konf.
Hønefoss 1896 - Schweigaardsgt. 79 (Vå)
- Nils Kristian Lyngaas 1912 12/1, enkmann, fhv
standartjunker, f. 1828 24/3 *Hønefoss* - Vogts-
gt. 58 (Gm)
- Nils Petter Ruud 1918 26/1, gift, fhv vaktmester,
f. 1842 26/11 *Hole* - Kronprinsensgt. 10b (Jo)
- Nils Petter Tomassen 1914 12/6, gift, snekker-
svenn, f. 1871 *Hønefoss* - Bredgt. 17² (Gr)
- Nils Sørum 1904 8/5, gift, løsarbeider, f. 1863 29/7
Hole, død i Philadelphia, nedskrevet 1904 28/7 -
siste bopel her i landet Munkedams-
svn. 79 (Jo)
- Nils Thoen 1921 1/1, enkmann, pensj. vaktmester,
f. 1842 13/7 *Norderhov* - Ullevål hageby, V. Aker
(OD)
- Normann Larsen 1914 2/7, gift, løsarbeider,
druket ved Ljan, f. 1885 *Norderhov* -
Normannsgt. 32 (Ka)
- Olaf Andreassen Rørvik 1924 10/1, ugift, sjåfør,
f. 1896 12/4 *Hole* - Cort Adelters gt. 34³ (Jo)
- Olaf Færden 1913 12/10 (gift med Elida F., Veien),
fhv skogeier, f. 1872 30/9 *Norderhov* - bosatt Ris,
Hønefoss, død på Ullevål sykehus (Tf)

- Olaf Færden 1917 16/11, gift, oberstløytnant, f. 1852 2/12 *Haug, Norderhov* - Holmenkollen (Gm)
- Olaf Kristiansen Wiul 1918 12/6, gift, tømmermann, f. 1883 12/6 *Hole* - Tomtegt. 21 (Va)
- Olaf Larsen 1903 3/9, gift, bruskjører, f. 1874 9/5 *Norderhov*, konf. 1888 *ds* - Kjølberggt. 23 (Ka)
- Olaus Andersen 1919 2/6, gift, verkstedsarbeider, f. 1880 25/9 *Norderhov* - Gøteborggt. 7 (Pe)
- Olaus Ellingsen 1903 6/2, gift, såpesyder, f. 1844 *Norderhov* - Theresevt. 43^{II} (Fa)
- Olaus Sæther 1918 25/4, gift, fhv bankkasserer, f. 1856 *Hønefoss* - Schøningsgt. 5 (Fa)
- Ole Andersen 1915 29/6, gift, skomaker, f. 1841 9/7 *Norderhov* - Wesselsgt. 11^I (GA)
- Ole Anton Jakobsen 1923 9/6, gift, teglverksarbeider, f. 1842 4/7 *Ringerike* - Herslebsgt. 34 (Tø)
- Ole Bjørnstad 1910 3/4, enkemann, handelsfullmektig, f. 1830 *Hole* - Engensgt. 9^{II} (Jo)
- Ole Dahl 1914 23/1, gift, skredder, f. 1856 10/11 *Hole* - Markvn. 54 (Ja)
- Ole Ellingsen Havikbakken 1922 23/1, enkemann, fhv gårdbruker, f. 1836 10/1 *Norderhov* - Kr. Augustsgt. 15 (Tf)
- Ole Eriksen 1913 1/8, enkemann, f. 1834 *Hole* - Strømsvn. 34 (Vå)
- Ole Fredriksen 1903 10/4, enkemann, dagarbeider, understøttes av sønn, f. 1819 *Norderhov* - Vibesgt. 29 (Fa)
- Ole Fægri 1922 13/5, gift, fhv kvartermester, f. 1843 «*Ringerike*) Modum» - Sorgenfrigt. 18 (Gm)
- Ole Gulbrandsen 1904 17/7, ungar, bryggearbeider, f. 1838 *Norderhov* - Maridalsvn. 56 (Sg)
- Ole Hansen 1909 31/12, gift, fhv sagarbeider, f. 1827 *Norderhov* - Strømsvn. 43 (Vå)
- Ole Johan Kristensen 1906 21/9, gift, skomaker, f. 1838 *Ringerike* - Trondhjemsvn. 27 (Pe)
- Ole Jørgen Olsen 1903 26/8, gift, fhv stuer, fattigunderstøttet, f. 1836 25/10 *Norderhov* - Jernbanegt. 19 (OD)
- Ole Kristian Engebretsen Sætrang 1921 2/2, gift, avdelingssjef ved Brown Boveri, f. 1856 25/1 *Norderhov* - Pilestredet 57 (Tf)
- Ole Kristian Pedersen Lund 1913 4/4, gift, klutesamler, f. 1860 *Haug, Ringerike* - Urtegt. 16 (Gr)
- Ole Nilsen Haneborg 1904 25/4, enkemann, fhv trelasthandler, forsørget i senere tid av sine sønner i Amerika, f. 1820 *Hole* - Vålerenggt. 1³ (Vå)
- Ole Nilsen Stadum 1916 14/10, gift, dampskipsmaskinist, f. 1856 4/3 *Hole* - Schweigaardsgt. 48 (Gr)
- Ole Olsen 1914 25/1, ugift, fhv kjøpmann, f. 1842 14/4 *Norderhov* - Mariboegt. 10 (Ja)
- Ole Olsen Fjeldstad 1917 10/11, fhv bakersvenn, f. 1840 4/12 *Hole* - Prins Christian Augusts Minde (Kg)
- Ole Pedersen Haug 1920 11/10, gift, stykkjunker, f. 1868 *Norderhov* - Pilestredet 55 (Gm)
- Ole Pedersen Hoen 1903 12/5, enkemann, gårdeier, f. 1820 *Ringerike* - Maridalsvn. 161 (Sg)
- Ole Ring 1915 13/2, enkemann, fhv snekker, f. 1836 *Norderhov* - Ruseløkkvn. 45^{III} (Jo)
- Ole Sætrang 1918 25/1 (enkemann, Oline S. død tidligere), gårdeier, f. 1838 15/5 *Norderhov* - Pilestredet 39d^{III} (Tf)
- Ole Torvaldsen Solberg 1920 25/7, gift, sykepleier ved Gaustad asyl, f. 1882 *Norderhov* - Vibesgt. 16^{III} (Fa)
- Oluf Kristian Sollid 1920 9/5 (gift med Mathea S.), sporskifter ved jernbanen, f. 1871 19/11 *Norderhov* - Parkvn. 4b (Tf)
- Oskar Pedersen 1904 6/6, ugift, sjømann (foreldre: Martin P., bryggearbeider, og h. Inga Jørgine f. Sørensen), f. 1878 21/6 *Sundvollen i Hole*, forlist med barken «Prince Eugene» i Atlanterhavet, innført 17/11 - Mandalsgt. 6 (Gr)
- Otto Anton Fougner 1902 11/8, ugift, major i ingeniørvåpenet, f. 1838 11/1 *Hole* - bosatt Hundorp, Sør-Fron (Gm)
- Otto Knoph Rømcke Gulowsen 1920 23/3, gift, lege, f. 1867 *Norderhov* - Landeskogen (Gm)
- Otto Severin Gustav Andreas Meier 1906 18/10, gift, bokholder, f. 1841 *Ringerike*, død i Argentina (innført 1907 19/4), siste bopel i Kristiania: Markvn. (Pa)
- Otto Toresen 1916 27/11, ugift, gårdsgutt, f. 1894 7/8 *Norderhov* - Nedre Vollgt. 19 (Jo)
- Paul Andersen 1905 26/9, gift, mek. arbeider, f. 1848 *Hole* - Erling Skjalgssons gt. 32 (Fg)
- Peder Andersen 1907 23/5, gift, snekkersvenn, f. 1852 *Hole* - Colbjørnsensgt. 16 (Fg)
- Peder Hals 1911 24/9, gift, apoteker, f. 1841 *Hole* - bosatt Fredrikshald (Fa)
- Peder Iversen 1910 24/9, gift, fhv salmaker, f. 1818 31/12 *Ringerike* - Markvn. 54 (Ja)
- Peder Olsen 1901 2/4, gift, bryggearbeider, f. 1852 *Hole* - Ullensakergt. 2 (Ka)
- Peter Ivar Bredal Boll Zeier 1918 28/8, enkemann, fhv. gårdbruker, cand. philos., f. 1836 *Norderhov* - Magnusgt. 1 (Ka)
- Peter Reinhold Gram Støren 1910 5/3 (gift med Maren S., f. Bugge), overingeniør ved Bergensbanen østafjells, f. 1843 13/4 *Halgun (!) Norderhov* - bosatt *Hønefoss*, død der (Tf)
- Peter Tandberg 1912 20/2, gift, kjøpmann, f. 1844 1/8 *Ringerike* - Markvn. 60 (Ja)
- Petter Hansen 1921 27/6, gift, smed, f. 1859 6/10 *Hole* - Gøteborggt. 28 (Pe)
- Petter Kristiansen 1912 8/10, gift, bud, f. 1838 *Norderhov* - Trondhjemsvn. 47 (Pe)
- Petter Kristoffersen 1901 25/6, ugift, kusk ved trenkorpset, f. 1878 *Stadum, Hole* - Garnisonssykehuset (Gm)
- Ragnar Forsberg 1911 11/4 (far: Petter F., mekaniker), f. 1910 5/1 *Norderhov* - Frydenlundsgt. 8^{III} (GA)
- Reinhardt Enoksen 1905 6/6, gift, snekker, fattigunderstøttelse, f. 1857 *Hole* - Frichsgt. 5 (Fa)

Svend Klausen 1903 25/9, enkemann, fhv arbeidsvognmann, f. 1829 *Norderhov* - Munkedamsvn. 31 (Jo)

Sverre Johannes Lund 1905 4/6 (foreldre Hans L., laboratoriearbeider, og h. Marta, f. Gurrik), f. 1904 31/5 *Haug, Ringerike* - Strandgt. 30 (Jo)

Syver Gulbrandsen 1923 1/8, enkemann, fhv stenhugger med komm. pensjon, f. 1838 9/2 *Norderhov* - Bernt Ankers gt. 7 (Ja)

Syver Ruud 1922 17/12, enkemann, fhv gårdbruker, understøttet av familien, f. 1844 15/9 *Hole*, bgr *ds* - Bjerregaardsgt. 68 (GA)

Søren Peter Eckhoff 1922 22/12, enkemann, agent, f. 1846 1/5 *Norderhov* - Borg, Bestum (OD)

Thorvald Hurum 1909 12/6, gift, grosserer, f. 1839 *Hole* - Josefinegt. 15 (Fa)

Kvinner

Albertine Marie Hoff 1908 19/11 (gift med Hans Kristian H., kjørekar), f. 1879 12/5 *Hole* - Fredensborgvn. 22^{II} (Tf)

Alette Fredrikke Dahl 1905 28/9 (enke etter Axel D., landhandler), f. 1859 *Hole* - Hølandsgt. 24 (Ka)

Alfhild Grønmo 1918 20/7 (far: Arnt G., anleggsarbeider), f. 1911 12/7 *Hønefoss* - Langgt. 14 (Pe)

Andrea Henriette Lehne 1922 25/2, f. Andresen (enke etter Martin L., orgelbygger), egne midler, f. 1844 *Hole* - Welhavensgt. 22 (Tf)

Andrine Foss 1909 3/11 (enke etter Johan F., gymnastikklærer), pensjonist, f. 1838 *Hole* - Sofienberggt. 14 (Pa)

Andrine Iversen 1914 29/1, enke, privatforsørget, f. 1820 28/3 *Norderhov* - Markvn. 54 (Ja)

Anna Andersen 1906 20/1 (enke etter Gulbrand A., arbeidsmann, død for mange år siden), f. 1820 *Norderhov* - Nedre Hammersborggt. 4 (Tf)

Anna Andersen Tinberg 1904 10/3, enke, fattigvesenet, f. 1838 *Norderhov* - Hagegt. 25 (Ka)

Anna Andresen 1908 13/4 (gift med Ole Martin A., sporvognsfører), f. 1863 *Norderhov* - Bergsliensgt. 9 (Fa)

Anna Beate Olsen 1918 23/9 (gift med Nils O., murer), f. 1866 14/9 «(*Norderhov*) *Hole*» - Torvbakkgt. 9 (Ja)

Anna Christine Berg 1913 13/9, ugift (far: Johan K. Berg, prest i Nannestad), f. 1848 *Hole*, Engensgt. 15 (Jo) - står også oppført (Pi), f. *Norderhov*!

Anna Elise Johnsen 1906 25/6, ugift, syerske, f. 1873 3/4, *Hole* - Nedre Slotstgt. 21 (OD)

Anna Gudveig Fallebøe 1906 7/1 (far: Henr. F., regnskapsfører), f. 1895 *Hønefoss* - bosatt *Hønefoss*, dissenter (Elf-ø)

Anna Gurine Olsen 1918 27/5 (gift med Abel O., stålverksarbeider), f. 1853 *Norderhov* - Kirkegårdsgt. 1 (Mt)

Anna Helgesen 1904 21/11, pike, f. 1827 *Hole* - Akersgt. 13 (Jo)

Thron Thronsen 1924 30/12, enkemann, malermester, f. 1844 2/11 *Ådalen* - Trondhjemsvn. 53 (Pe)

Tore Jensen 1901 20/3, gift, fhv verkstedsarbeider, f. 1826 *Norderhov* - Urtegt. 48 (Gr)

Torsten Olsen 1903 14/3, enkemann, fhv fullmekting, f. 1820 *Hole* - Wdm. Thranesgt. 57 (GA)

Trygve Berg 1912 2/11 (far: Petter B., gårdeier), f. 1891 15/12 *Norderhov* - Akersbakken 25c (GA)

Trygve Martinsen Braaten 1912 22/4, visergutt (far: Martin B., politikonstabel), f. 1895 23/4 *Hønefoss*, konf. *ds* - Tordenskjoldsgt. 11 (Pi)

Trygve Sandberg 1917 20/7, ugift, sekretær i Norges Brandkasse, f. 1883 7/3 *Norderhov* - bosatt Ljan, død på Lillehammer (Tf)

Anne Holter Dorph Klem 1914 21/8 (enke etter Johannes Mikael K., lensmann), f. 1829 6/8 *Norderhov* - bosatt på Kongsberg (Tf)

Anna Holth 1905 3/12 (gift med Karl Alfred H., jernbanekontorist), f. 1873 *Hønefoss* - Cort Adellers gt. 27^I (Jo)

Anna Iversen 1924 15/1, ugift, frihandlerske, f. 1860 17/3 *Hønefoss* - Verksgt. 35^{1, 8. oppg.} (Pe)

Anna Jørgine Peckel 1914 14/12 (gift med Frans Peckel, bokholder), f. 1849 *Hole* - Toftesgt. 35 (Pa)

Anna Karine Hansen 1902 20/5, ugift, klutesamlerske, f. 1847 *Norderhov* - Chr. Krohgs gt. 40 (Ja)

Anna Løvstad 1918 4/7 (gift med Einar L., bryggerarbeider), f. 1886 18/9 *Hønefoss* - Bakkegt. 3^{II} (Pi)

Anna Marie Hansen 1910 19/6, f. Larsen (gift med Julius August H., typograf), f. 1842 1/4 *Norderhov* - Fredensborgvn. 27^{IV} (Tf)

Anna Marie Heier 1906 14/7 (gift med Hans Oskar H., handelsfullmekting), f. 1885 *Norderhov* - Marcellusgt. 27^{IV} (Pa)

Anna Marie Olsen 1911 28/3 (enke etter August O., gårdbruker), f. 1839 *Norderhov* - Langgt. 5 (Pe)

Anna Marie Olsen 1913 19/3, ugift, sypike, f. 1889 *Hønefoss* - Trondhjemsvn. 34, dissenter (Fm)

Anna Marie Paulsen 1920 8/6, ugift, strykepike, f. 1862 *Hole* - Vibesgt. 19 (Fa)

Anna Martine Olsen 1911 30/11, hjv. frøken, f. 1895 *Haug, Norderhov* - Fredensborg vn. 2 (Tf)

Anna Olsen 1910 15/10 (gift med Johannes O., veiarbeider), f. 1856 *Soknedalen, Ringerike* - Gruegt. 10 (Ka)

Anna Olsen 1912 15/9, enke, komm. pensjon, f. 1848 *Hole* - Håkonsgt. 18 (Ka)

Anna Steensen 1918 1/11, frk., sykepleierske, f. 1880 *Norderhov*, bgr. i Lier - Løkeberggt. 6 (GA)

Anne Dorthea Holth 1922 21/7, ugift, syerske, f. 1843 27/10 *Ringerike* - Kingosgt. 4 (GA)

Anna Elise Arnesen 1909 1/6 (gift med Erik A., dykker), f. 1873 *Hole* - Sørilgt. 41 (Ka)

- Anne Elise Olsen 1905 25/1 (far: Johannes O., skomaker), f. 1896 *Norderhov* - Chr. Krohgs gt. 10-12 (Ja)
- Anne Forsberg 1918 20/8, enke etter murmester, underholdt av barna, f. 1854 30/4 *Norderhov* - Frydenlundsgt. 8 (GA)
- Anne Jørgine Bjerke 1905 3/11 (enke etter Gulbr. B., bokholder), f. 1820 *Hole* - Bjørn Farmandsgt. 7 (Fg)
- Anne Jørgine Olsen 1917 14/1, f. Løken (gift med Emil O., grosserer), f. 1872 24/10 *Hole* - Ljan (OD)
- Anne Karine Sørensen 1906 29/10 (gift med Hans S., lokomotivfører), f. 1846 *Hole* - Reichweinsgt. 5¹ (Jo)
- Anne Kirstine Nilsen 1908 5/3, ugift, tjenestepike, f. 1837 *Hønefoss* - Tøyengt. 24² (Gr)
- Anne Kristiansen 1902 29/12 (enke etter Jørgen K., smed), f. 1826 *Hole* - Steenstrupsgt. 27 (Pa)
- Anne Kristine Nilsen 1906 2/6, enke, bodde hos datteren, f. 1830 *Hole* - Vålerengt. 9¹ (Vå)
- Anne Kristoffersdatter Ruud 1902 27/4 (enke etter Anders Jørgensen R., bryggearbeider), fattigunderstøttet, f. 1834 *Norderhov* - Platougt 4^{2/3} (Gr)
- Anne Maria Kristiansen 1914 18/5 (enke etter Fredrik K., kullhandler), f. 1836 5/7 *Hole* - Pilestredet 45^{III} (Tf)
- Anne Marie Amundsen 1904 11/12, enke, fattigvesenet, f. 1822 *Hole* - Maridalsvn. 50 (Sg)
- Anne Marie Andersen 1907 12/2, ugift, fattigunderstøttet, f. 1822 12/1 *Norderhov* - Hammerstadgt. 7 (Fa)
- Anne Marie Hansen 1918 6/12, f. Andersen (gift med Anders H., arbeidsvognmann), f. 1847 *Norderhov* - Renskaugsvn. 11 (Fa)
- Anne Marie Johannessen 1913 15/2 (enke etter Olaus J., arbeider), f. 1834 *Hole* - Grimstadgt. 28 (Sg)
- Anne Marie Larsen 1914 26/9 (enke etter Lars L., bryggearbeider), fattigunderstøttet, f. 1829 1/2 *Norderhov* - Sørlygt. 2 (Gr)
- Anne Marie Olsen 1912 18/4, enke, fattigvesenet, f. 1827 *Norderhov* - Bakkegt. 11 (Pi)
- Anne Mathea Arnesen 1904 9/5, enkefru, f. 1846 *Ringerike* - Sigurdsgt. 6 (Ka)
- Anne Mathea Hansen 1902 12/3 (gift med Hans Jakob H., murer), f. 1856 *Ringerike* - Seilduksgt. 13 (Pa)
- Anne Mathea Heirén 1924 8/6, enke, pensjonist, f. 1848 11/6 *Norderhov* - Rathkesgt. 17 (Pe)
- Anne Olsen 1914 1/4 (gift med Ove O., lokomotivfører), f. 1857 *Norderhov* - Hagegt. 3 (Ka)
- Anne Olsen 1921 10/8 (gift med Even O., ølkjører), f. 1849 19/6 *Norderhov* - Etterstadgt. 21 (Vå)
- Anne Sofie Wallin 1923 23/10 (gift med Johan Alfred W., fhv kusk), f. 1855 17/4 *Hole* - Thor Olsensgt. 8 (Tf)
- Anne Strøm 1905 10/5 (enke etter Lars Larsen S., skomaker), f. 1839 *Hole* 2- Markvn. 30 (Pa)
- Annette Andersen 1923 16/4, f. Andersen (enke etter Anders N. A., landhandler), egne midler, f. 1850 24/6 *Hønefoss* - bosatt i Brevik (OD)
- Annette Eriksen 1913 2/11 (skilt fra Johan Johansen, verkstedsarbeider), f. 1867 *Norderhov* - Teatergt. 6^{II} (Tf)
- Annette Lie 1909 22/2, tjenestepike, f. 1889 *Hole* - Cort Adelers gt. 25 (Jo)
- Antonette Jørgensen 1906 15/4, ugift, tjenestepike, f. 1883 *Ringerike* - Trondhjemsvn. 47 (Pe)
- Antonette Kristiane Omberg 1924 5/10 (enke etter August Johannes O., pastor), pensjonist, f. 1848 4/1 *Ringerike* - Enebakkvn. 52 (Vå)
- Antonie Oloff Andersen 1907 2/4, enke, f. 1859 *Hønefoss* - Hølandsgt. 45 (Ka)
- Barbra Johansen 1915 13/2 (enke etter Nils J., gård-eier), f. 1820 4/11 *Hole* - Bjølsengt. 20 (Sg)
- Barbro Olsen 1922 8/4, ugift, syerske og hushjelp, f. 1894 19/12 *Ådalen* - Markvn. 42¹ (Hg)
- Beate Andersen 1917 17/8, ugift, f. 1825 6/9 *Ringerike* - Langesgt. 3 (Tf)
- Beate Ellingsen 1906 18/1, ugift, veveriarbeiderske, f. 1846 *Norderhov* - Sagvn. 23 (Sg)
- Berghild Berg 1905 27/2 (far: Andreas B., politikonstabel), f. 1904 6/7 *Ringerike* - Conradisgt. 6 (Pe)
- Berit Stenseth 1901 16/12, ugift, fhv tjenestepike, levd av livrente, f. 1826 *Ådalen* - Rosenborggt. 6 (Fa)
- Berte Brynildsen 1901 19/11, enke etter slakterborger, f. 1824 *Ringerike* - Saksegårdsgt. 4 (OH)
- Berte Marie Andersen 1905 22/4 (gift med Lars Anton A., bygnings snekker), f. 1854 *Hole* - Birkelandsgt. 1 (Pa)
- Berte Marie Ellingsen 1901 20/3 (enke etter Nils Gulbrandsen, snekker, hos sønnen, f. 1812 21/1 *Hole* - Borggt. 20 (Gr)
- Berte Marie Larsen 1911 30/6, ugift, maskinstrykkerske, f. 1876 *Norderhov* - Observatoriegt. 23^{II} (Jo)
- Berte Marie Løchen 1911 20/6, enke, dels egne midler, f. 1822 9/6 *Ringerike* - Ljan (OD)
- Birte Andersdatter 1902 7/5 (enke etter Ole Andersen, skredder), fattigvesenet, f. 1824 *Hønefoss* - Smedgt. 3 (Gr)
- Björg Valborg Helene Kelly Solberg 1903 19/2 (far: Fridtjof S., sporveisarbeider), f. 1902 4/8 *Hole* - Sannergt. 15 (Pa)
- Bolette Larsen Eck 1923 27/5 (enke etter Fredrik Georg Larsen E., faktor), fhv vaskekone, f. 1833 4/11 *Hønefoss* - Storgt. 36 (Kg)
- Borghild Olsen 1921 21/10 (gift med Johan Arvid O., bileier), f. 1893 10/12 *Hønefoss* - Thor Olsensgt. 5^{II} (Tf)
- Charlotte Karoline Erdmann 1908 9/1, syerske, f. 1838 *Hønefoss* - Thv. Meyers gt. 85 (Ja)
- Charlotte Sætrang 1921 15/5 (gift med Kristoffer S., sjåfør), f. 1890 *Norderhov* - Baldersgt. 7 (Fg)
- Elen Marie Haagensen 1909 24/10, ugift, underholdt av barna, f. 1833 *Hole* - Colbjørnsensgt. 16 (Fg)

- Eli Nilsen Gommæs 1905 3/6 (enke etter Mathis Gulbrandsen G., gårdbruker), f. 1828 *Hole*, bgr *ds* - Fossvn. 13b (Pa)
- Elida Larsen 1901 31/10 (gift med Axel Bernh. L., lagerarbeider), f. 1875 17/5 *Norderhov* - Chr. Krohgs gt. 43 (Ja)
- Elida Olsen Steen 1922 10/9, enke etter skomakermester, privat forsørget, f. 1860 20/6 *Norderhov* - Urtegt. 43 (Gr)
- Elisabeth Nilsen 1905 29/10 (enke etter Ole N., skomaker, død for ca 30 år siden), f. 1823 26/1 *Hole* - Nedre Hammersborggt. 8^I (Tf)
- Elise Andersen 1924 27/9, enke etter møbelhandler, f. 1844 14/1 *Norderhov* - Torvg. 22^I (Ja)
- Elise Henriksen Engen 1912 2/4, f. Kristiansdatter, enke etter selveier, f. 1822 17/11 *Hole* - Valkyriegt. 21 (Fa)
- Elise Jenshagen 1919, trolig 14/5, tjenestepike, f. 1896 *Norderhov*, druknet i Akerselva ved Myhrens verksted - Universitetsgt. 7 (Tf)
- Elise Randine Mørch 1916 9/9, enke etter fyrvokter, f. 1835 *Norderhov* - Pilestredet 84 (Fa)
- Elise Sofie Brataas 1919 14/7, f. Kristoffersen (gift med Kristian B., fanejunker), f. 1863 10/9 *Hole* - Grünersgt. 6^I (Hg)
- Elise Tronberg 1918 26/10, enke etter snekkersvenn, syerske, f. 1870 *Norderhov* - «tilh. Markus» (GA)
- Ella Eriksen 1902 6/10 (far: Ole E., murer), f. 1902 30/8 *Norderhov* - Gjetmyrsvn. 54 (GA)
- Elna Marie Robsahm 1910 25/4, ugift, rentenist, f. 1818 15/7 *Norderhov* - Niels Juelsgt. 3 (Fg)
- Elsa Arnesen 1902 17/6 (enke etter Svend A., vognmann), f. 1819 *Norderhov* - Observatoriegt. 14 (Jo)
- Else Andersen 1924 20/5, ugift, fhv bestyrerinne, egne midler, f. 1849 7/5 *Norderhov* - bosatt Sandvika, Vestre Bærum (OD)
- Else Sofie Arentz, f. Hofgaard 1917 15/2, enke etter kaptein og kammerherre, f. 1848 *Ådalen* - Holtegt. 2 (Gm)
- Esther Sofie Schrøder 1919 7/7, ugift, serveringsdame, f. 1898 1/5 *Riperbakken, Norderhov* - Vippetangens avholdskafé (OD)
- Gina Christiansen, f. Olsen 1918 10/10 (enke etter Johannes C., reiseeffektfabrikant), innehaver av forretning for reiseeffekter, f. 1846 *Hole* - Huitfeldtsgt. 9b (Jo)
- Gina Olava Kristoffersen 1905 9/7 (gift med Kristoffer K., tapetserer), f. 1859 *Hole* - Bergstien 8 (GA)
- Gitta Elise Eriksen 1904 2/4, enke etter brødkjører, vaskekone, f. 1854 *Hole* - Huitfeldtsgt. 36b^{III} (Jo)
- Gjertrud Hansen 1901 24/3 (gift med Torvald H., malersvenn), f. 1867 *Hole* - Motzfeldts gt. 8 (Gr)
- Grethe Hansen 1915 12/5, gift med agent, f. 1881 *Hole* - Kollen, Nordstrand (OD)
- Gudrun Kjelstrup 1905 22/11, frk., f. 1886 *Norderhov* - Erling Skjalgssons gt. 20 (Gm)
- Gunda Maria Gustavsen 1912 12/5 (enke etter August G., fiskeselger), klutesortererske, f. 1878 *Hønefoss* - Mandalsgt. 5 (Gr)
- Gunda Olsen 1903 2/4, ugift, tjenestepike, f. 1878 *Norderhov* - Falbesgt. 16 (GA)
- Gunda Olsen 1914 20/4 (g. med Adolf Marinius O., smed), f. 1870 *Norderhov* - Østgaardsgt. 8 (Sg)
- Gunda Pettersen 1910 11/2 (gift med Martin P., vaktmester), f. 1858 *Hønefoss* - Nytorvet 2 (OD)
- Gunhild Hansen, f. Nilsen 1920 11/8 (gift med Kristoffer H., snekkermester), f. 1837 *Hole* - Sorgenfriggt 32^{II} (Fa)
- Gunhild Iversdatter 1910 9/8, fhv tjenestepike, f. 1829 *Norderhov* - Hølandsgt. 40 (Ka)
- Gunhild Johanne Hatlén 1912 8/12, enke etter bybud, f. 1859 *Norderhov* - Stensgt. 28 (Fa)
- Gunhild Lie 1920 9/2 (gift med Erik L., stasjonsmester), f. 1856 19/8 *Ådalen* - bosatt Lørenskog (OD)
- Gurine Andersen 1901 31/10 (gift med Martin A., arbeidsmann), f. 1829 *Norderhov* - Gjetmyrsvn. 43 (GA)
- Gurine Andersen 1918 28/3, enke, fattigvesenet, f. 1827 11/8 *Norderhov* - Nittedalsgt. 8 (Ka)
- Gurine Engebretsen 1912 28/7, enke, bor hos sin datter, f. 1822 *Ringerike* - Munkedamsvn. 17 (Pi)
- Gyda Leonarda Jahnsen 1908 31/8 (far: Karl J., jernbanearbeider), f. 1906 3/8 *Lunder, Ringerike* - Romsdalsgt. 9 (Pa)
- Hanna Hansen 1912 5/8 (enke etter Karl Johan H., kontorbud), underhold av barna, f. 1844 9/8 *Hole* - Jernbanegt. 19 (OD)
- Hanna Jönsson 1917 6/4 (gift med Leander J., smed), f. 1859 *Hole* - Ruseløkkvn. 60^{IV} 6. oppg. (Jo)
- Hanna Jørgine Borge 1912 24/9 (gift med Carl Jonathan B., Horten, distriktslege), f. 1842 *Hole* - Kr. IVsgt. 7^{III} (Tf)
- Hanna Jørgine Larsen 1904 14/9 (gift med Bernt L., snekker), f. 1858 *Norderhov* - Kingosgt. 2 (GA)
- Hanna Langer 1906 24/2, ugift, sypike, f. 1854 *Norderhov* - Deichmansgt. 4 (Ja)
- Hanna Paulsen 1915 27/12 (enke etter Johannes P., snekkermester), f. 1830 *Hole* - Sagvn. 2 (Sg)
- Hanna Toresen 1916 30/7 (gift med Fredrik T., kullhandler), f. 1852 *Haug, Norderhov* - Platougt. 2 (Gr)
- Hansine Andrea Larsen 1901 1/1 (gift med Anders L., stenpukker), f. 1874 *Norderhov* - Borggt. 12 (Gr)
- Helene Hansen 1905 24/2 (enke etter Holm H., vognmann), uderhold av sønnen som er grosserer, f. 1819 *Norderhov* - bosatt Omberg, Enebakk (OH)
- Helene Nilsdatter Ertelien 1912 19/4, ugift, f. 1857 3/12 *Hole* - Schæffersgt. 12 (Pe)
- Helene Pedersen 1902 6/7 (enke etter Anders P., arbeidsformann), f. 1831 *Hole* - Huitfeldtsgt. 16 (Jo)
- Hella Bolette Linaae 1917 10/11, enke, f. 1835 1/3 *Hole* - Drammensvn. 33, dissenter (Kat)
- Helle Olina (Lina) Arneberg 1924 28/5 (gift med Anders A., fhv vaktmester), f. 1850 *Hole* - Sorgenfriggt. 32 (Fa)

- Helle Pauline Bjerke 1918 22/5 (enke etter Lars B., kjøpmann), underholdt av en sønn, f. 1843 *Hønefoss* - Odingsgt. 5 (Fg)
- Hermana Wergeland 1911 28/5 (enke etter Harald W., cand. jur., agent), f. 1821 24/7 *Norderhov* - Theresevt. 42, Bethesda (GA)
- Hilda Johanne Braathe 1912 2/4 (far: Johan B., kage(?)sjauer), f. 1911 15/3 *Norderhov* - Kristiansandsgt. 12 (Sg)
- Hildur Karoline Larsen 1920 6/2, ugift, handelskoleelev, f. 1903 *Ådalen*, bgr. *Hval* kirke - Baldersgt. 15 (Fg)
- Inga Grøtnes 1918 4/7 (gift med Ole Andreassen G., lagermann), f. 1879 *Norderhov* - Sofienberggt. 2^{III} (Hg)
- Inga Henriette Hovland 1923 10/5, ugift, husholdningsskolebestyrer, f. 1896 21/4 *Haug, Norderhov* - bosatt Verran (OD)
- Inga Karoline Johansen 1908 28/9, ugift, dampskipspike, f. 1880 *Norderhov* - Tøyengt. 28 (Gr)
- Inga Marie Andersen Schellum 1902 16/3, ugift, kassererske, f. 1886 *Hole* - Smedgt. 46 (Gr)
- Inga Mattea Nordal 1902 7/5 (gift med Hildor N., smed), f. 1861 *Hønefoss* - Smalgangen 9 (Gr)
- Ingeborg Eriksen 1908 20/5 (gift med Ole E., kjørekar), f. 1837 *Hole* - Normannsgt. 38 (Ka)
- Ingeborg Gulbrandsen 1911 27/11, ugift, tjenestepike, f. 1835 *Hen* - Skillebekk 1 (Fg)
- Ingeborg Holst, f. Knutsen 1923 28/8 (enke etter Sigfrid H., løsarbeider), understøttelse av kommunen, f. 1888 14/12 *Ringerike* - Ringnes, Oppegård (OD)
- Ingeborg Moltzau 1909 18/2, frk., bestyrer ved sanatorium, f. 1853 Kristiania - bosatt *Norderhov* (GA)
- Inger Marie Gudbrandsen 1916 18/6, enke, inneholder av marsjandiseforretning, f. 1856 30/10 *Hole* - Søndregt. 4 (Ja)
- Inger Johanne Breien 1911 11/4, ugift, lærer, egne midler, f. 1845 *Norderhov* - Gaustad asyl, bosatt utensogns (OD)
- Inger Johannessen 1905 23/7 (gift med Gustav J., vognmann), f. 1841 *Hønefoss* - Wdm. Thranesgt. 3 (GA)
- Inger Marie Andresen 1916 11/9, f. Løken, enke etter snekker, rentenist, f. 1831 *Hole* - Stensgt. 24^{III} (Fa)
- Inger Marie Hexum 1923 18/1 (gift med Edvard Anton H., possementmaker), f. 1860 24/1 *Hole* - *Marckmannsgt.* 4 (Tf)
- Inger Marie Nilsen 1911 21/12, enke etter gråstensmurer, fattigunderstøttet, f. 1832 *Hole* - Fauchaldsgt. 3 (Fa)
- Inger Marie Sonerud 1914 15/11, datter av snekker, f. 1889 *Hole* - Schöningsgt. 6^I (Fa)
- Inger Mattea Olsen 1916 5/4, ugift, av fattigvesenet, f. 1842 *Norderhov* - Motzfeldtsgt. 32^{3/1} (Tø)
- Inger Pedersen 1915 15/3 (gift med Olaus P., fhv stasjonsmester), f. 1838 23/8 *Norderhov* - Verksgt. 14 (Pe)
- Inger Sørensen 1903 18/10, enke, handelsberettiget, f. 1839 *Norderhov*, bgr Vestre Bærum - Tøyengt. 27 (Gr)
- Inger Torine Gran 1921 23/3, gift, lærer ved Borgerskolen, f. 1860 18/7 *Norderhov* - Sofiespl. 2 (GA)
- Inger Welle, f. Lehne 1909 8/7, enke, f. 1842 *Hole* - Møllergt. 28 (Ja)
- Jenny Marie Frogh 1916 29/3 (gift med Mads F., politikonstabel), f. 1882 *Hole* - Hansteensgt. 10² (Jo)
- Johanne Frigaard 1904 18/2 (gift med Iver Pedersen F., handelsborger), f. 1830 *Norderhov* - Trondhjemsvn. 6 (Pe)
- Johanne Jørgensen 1905 21/10 (enke etter Ole J., skomaker, død for ca 40 år siden), f. 1821 15/6 *Norderhov* - Kanten 6(?) (Tf)
- Johanne Katinka Olsen 1907 8/4, gift med kontorfullmektig, f. 1876 *Ådalen* - Hammerstad(?) - gt. 8 (GA)
- Johanne Larsen 1910 3/2 (enke etter Ole L., snekker), f. 1841 5/6 *Ringerike* ? - Damstredet 18 (GA)
- Johanne Marie Sofie Bye 1906 16/9, frøken, egne midler, f. 1830 *Hole* - Parkvn. 62c (Jo)
- Johanne Randine Krohn, f. Vager 1919 15/2 (enke etter Karl Kristian Oskar Krohn, fhv kjøpmann, død 1916 4/10), f. 1830 *Norderhov*, bgr *ds* - Frogner gamle hjem (Fg)
- Josefine Fernanda Leffmann 1910 26/12, ugift, månedspike, f. 1859 *Hønefoss* ? - Vinkelgt. 7^{II} (Jo)
- Julie Wilhelmine Svendsen 1912 21/12 (gift med S., pensj. kasserer), f. 1840 *Hønefoss* - Frogner - vn. 42 (Fg)
- Jørgine Hansen 1917 31/12, enke, kokke, f. 1840 21/9 *Hole* - Stolmakergt. 10 (Ja)
- Jørgine Helgesen 1914 29/11 (enke etter Henrik H., tømmermann), egne midler, f. 1832 20/4 *Hole* - Løkeberggt. 5 (GA)
- Jørgine Iversen 1910 16/10, enke, f. 1854 3/3 *Hønefoss* - Deichmansgt. 2 (Ja)
- Jørgine Jakobsen 1923 13/11 (enke etter Ole J., teglverksarbeider), forsørget dels av en sønn og fattigvesenet, f. 1860 *Ringerike* - Herslebsgt. 34^{1/4} (Tø)
- Jørgine Johannessen 1914 12/3, enke, fattigvesenet, f. 1834 *Skjærdalen, Ringerike* - Kirkegårds - gt. 20^{1/1} (Tø)
- Jørgine Johansen 1911 11/12 (enke etter Alfred J., bryggearbeider), f. 1861 *Hole* - Bellevue (Tf)
- Jørgine Wahl 1913 8/9, gift, syk i 14 år, f. 1869 *Hole* - Munkedamsvn. 17 (Pi)
- Karen Andersen 1910 20/1 (enke etter Anders A., smedmester), f. 1832 *Hønefoss* - Munkedams - vn. 48 (Jo)
- Karen Andersen 1911 3/9, pike, fattigvesenet, f. 1820 17/5 *Norderhov* - Dopsgt. 10 (GA)
- Karen Andersen 1917 3/1, enke, f. 1845 6/6 *Norderhov* - Langgt. 32 (Pe)
- Karen Augusta Stalheim 1912 4/5 (gift med Anders S., elektroarbeider), f. 1886 *Hole* - Ruseløkk - vn. 22 (Pi)

- Karen Emilie Kristoffersen 1907 9/4, enke, fattigvesenet, f. 1867 *Hole* - Åkeberggvn. 42 (Ka)
- Karen Endresen 1901 10/1, fattiglem, f. 1821 *Norderhov* - Sandakervn. 33 (Sg)
- Karen Gulbrandsen 1904 17/4, enke, f. 1834 *Ringerike* - Snippen 5 (Pe)
- Karen Hansdatter Frantzen 1906 30/8 (gift med Gunnar F., snekker), f. 1819 *Norderhov* - Løkkevn. 13 (Jo)
- Karen Hansen, f. Skaug 1916 8/5, enke etter bokholder, f. 1831 ? *Haug*, *Norderhov* - Theresegt. 44 (Fa)
- Karen Jakobsen 1915 23/10 (gift med Lars J., løsarbeider), f. 1856 *Hole* - Bentsesgt. 6 (Sg)
- Karen Jansen 1902 23/11 (gift med Frans J., bryggerarbeider), f. 1866 *Norderhov* - Karlstadgt. 17 (Pe)
- Karen Jensen 1902 19/6, enke, f. 1847 *Hole* - (GA)
- Karen Johansen, f. Pettersen 1916 17/7 (gift med Lars Gustav J., kullhandler fra Värmland), f. 1842 *Hønefoss* - Urtegt. 26 (Gr)
- Karen Kristensen 1914 8/10, ugift, fhv tjenestepike, egne midler, f. 1837 11/2 *Norderhov* - Sofiesgt. 80 (GA)
- Karen Louise Selle 1924 21/7 (gift med Mons S., fhv furér), f. 1855 *Hole* - Ebbellsgt. 5 (Gm)
- Karen Marie Andersen 1914 13/3, enke etter gartner, f. 1828 *Norderhov*, bgr i Vestre Aker - Theresegt. 3c^{II} (Fa)
- Karen Marie Breien 1906 7/11 (gift med Thord B., ingeniør), f. 1881 *Norderhov* - Bjerregårds- gt. 22b (GA)
- Karen Marie Pettersen 1917 13/3 (gift med Engebret P., stenhugger), f. 1865 21/12 *Hole* - Trondhjemsvn. 24 (Pe)
- Karen Marie Svendsen 1913 13/2 (gift med Kristian S., gårdbruker), f. 1857 *Hole* - bosatt Nylenna, Nesodden, død på Vor Frues Hospital (Tf)
- Karen Marta Andersen Vexhal 1919 1/6, pike, fattigvesenet, f. 1835 *Hønefoss* - Thv. Meyers gt. 46, dissenter (Fm)
- Karen Oline Andersen Tajet 1923 9/8, fhv barnepike, alderspensjon, f. 1838 20/4 *Hole* - Gamle Akers gamlehjem (GA)
- Karen Pedersen 1902 19/2 (enke etter Ole P., bryggeriarbeider), f. 1824 *Norderhov* ? - Wdm. Thranesgt. 7^{II} (GA)
- Karen Pedersen 1906 3/4, f. Abrahamsen (gift med Martin P., tømmermester), f. 1836 *Norderhov* - Ole Vigs gt. 12 (Fa)
- Karen Randine Andersen 1924 30/3, enke, pensjonist, f. 1851 28/11 *Hønefoss* - Gøteborggt. 14 (Pe)
- Karen Senstad 1910 30/6, enke etter furér, f. 1847 *Norderhov* - Munkedamsvn. 37^{II} (Gm)
- Karen Sofie Enger 1906 9/6 (enke etter Johan E., skomaker), f. 1848 *Hole* - Tromsøgt. 5 (Pe)
- Karen Ødegaard 1917 5/1 (gift med Nils Ø., arbeidsvogntmann), f. 1856 12/5 *Hole* - Odalsgt. 23 (Vå)
- Karen Aaberg 1909 11/2 (enke etter Anders Aa., stenarbeider), fattigvesenet, f. 1832 *Hole* - bosatt Asker (GA)
- Kari Andersen 1912 22/9 (enke etter Gustav A., kullhandler), opphold ved døtre og fattigvesenet, f. 1828 14/1 *Hole* - Bjerregaardsgt. 12^{III} (GA)
- Karine Johnsen 1913 2/8 (enke etter Anders J., fiskehandler), f. 1827 *Hønefoss* - Observatorie- gt. 7 (Jo)
- Karoline Kristiansen 1903 10/9, ugift, vaskepike, f. 1838 *Hole* - Frogneravn. 44 (Fg)
- Karoline Mathisen 1919 9/12, enke etter skredder, f. 1855 17/1 *Hønefoss* - Hauchsgt. 6 (GA)
- Karoline Meklenburg 1902 5/11 (enke etter Kristian M., maskinarbeider), bor hos sønnen, f. 1829 *Hønefoss* - Grønland 24 (Gr)
- Karoline Næss 1918 25/10, ugift, egne midler, f. 1851 *Ådalen* - Eckersberggt. 8 (Fg)
- Karoline Schøyen 1912 7/11, ugift, hanskesyerske, egne midler, f. 1859 16/5 *Haug*, *Ringerike* - Dopsgt. 9 (GA)
- Karoline Sofie Johnsen 1910 9/1 (gift med Theodor J., modellsnekker), f. 1884 *Hønefoss* - Kjølberg- gt. 13 (Ka)
- Karoline Somdahl 1916 10/8, frøken., har livrente, f. 1832 16/7 *Ådalen* - Theresegt. 42, Bethesda (GA)
- Karoline Torgersen 1912 10/10 (gift med Arnt T., styrmann), f. 1844 11/1 *Hole* - Huitfeldts gt. 19 (Jo)
- Kirsti Rishovd 1920 17/5 (enke etter Knut R., gårdbruker), privatunderstøttet, f. 1841 9/8 *Lunder på Ringerike* - Schweigaardsgt. 92 (Vå)
- Klara Schou 1907 15/6 (gift med Edvard S., bud), f. 1849 *Hole* - Munkedamsveien 55^{III} sidebyggn. (Jo)
- Kristiane Hansen 1915 6/6, enke, fattigkassen, f. 1829 21/10 *Ringerike* - Vestre Elvebakke 12 (Ja)
- Kristiane Jørgensdatter Wang 1901 24/6 (enke etter P. O. Wang, salmaker), f. 1826 5/2 *Norderhov* - Kirkegt. 18 (OD)
- Kristine Mariane Olsen 1913 4/12 (gift med Emil O., veiarbeider), f. 1862 8/8 *Norderhov* - Daasgt. 4 (GA)
- Kristine Nilsen 1904 26/3, ugift, tjenestepike, f. 1870 *Ringerike* - Chr. Krohgs gt. 10-12 (Ja)
- Kristine Pedersen 1913 3/7, f. Johnsen (gift med Torsten P., fhv tømmermester), f. 1836 *Ådalen* - Fjeldgt. 35 (Pe)
- Larine Andersen 1915 19/1 (enke etter A., murer), f. 1837 15/8 *Ringerike* - Fredensborgvn. 17 (Tf)
- Laura Annette Eriksen 1916 6/8 (gift med Halvor E., møbelsnekker), f. 1883 1/10 *Norderhov*, dat- teren Lovise Halvarda Eriksen, f. 1916 31/7, død 9/8, lagt i kisten med sin mor - Rathkes- gt. 16^I 4. oppg. (Pe)
- Laura Renholdsens 1902 6/10 (gift med Julius R., fabrikkarbeider), f. 1868 *Hole* - bosatt Bøns- dalen, Eidsvoll/Rikshospitalet (GA)
- Lina Arnesen 1902 25/11 (gift med Arne A., dag- arbeider), f. 1847 *Hønefoss* - Smalgangen 10^I (Gr)
- Lina Larsen 1916 2/1 (enke etter Johan L., arbeidsvogntmann), fattigvesenet, f. 1848 6/9 *Hønefoss* - Marstrandsgt. 45 (Pe)

- Lina Larsen 1919 2/9, enke, privat forsørget, f. 1859 *Norderhov* - Thv. Meyers gt. 62 (Hg)
- Louise Borgersen 1913 3/4, tjenestepike, f. 1853 *Hole* - Trondhjemsvn. 18 (Pe)
- Louise Heyerdahl 1917 29/9 (gift med Torvald Kristian Fredrik H., gassverksarbeider), f. 1863 22/9 *Ringerike* - Rathkesgt. 1 (Mt)
- Lovise Frøhaug 1923 15/10, ugift, husbestyrerinne, f. 1856 27/5 *Hole*, bgr *ds* - Drammensvn. 28, Oskarsminde (Jo)
- Lovise Olsen 1909 11/2 (gift med Aron O., vognmann), f. 1844 *Hole* - Birkebeinergt. 20 (OH)
- Malene Olsen Westmørk 1912 14/5 (gift med O. Olsen W., tolloppsynsmann), f. 1845 *Norderhov* - Colbjørnsensgt. 12 (Fg)
- Maren Andersen 1901 27/1, ugift, pike, f. 1826 *Norderhov*, Kanten 2 (Tf)
- Maren Bolette Bertling 1909 1/1 (gift med Fredrik Sofus B. vaktmester), f. 1855 *Hole* - Drammensvn. 17 (Tf)
- Maren Christensen, f. Teigen 1923 9/9 (gift med Peder C., konsul), f. 1868 4/7 *Ådalen* - bosatt Bragernes (OD)
- Maren Elise Gulbrandsdatter Wehme 1909 4/7, ugift, ingen stilling, f. 1845 *Norderhov* - Cort Adellers gt. 27 (Jo)
- Maren Fjeldstad 1902 24/4, ugift, tjenestepike, f. 1886 *Hen i Ådalen* - Valkyriegt. 21 (Fa)
- Maren Fredrikke Selmer 1904 9/6, enke etter kaptein, f. 1825 *Norderhov* - Hegdehaugsvn. 20 (Gm)
- Maren Gulbrandsen 1913 23/12 (gift med Ole G., oppsynsbetjent), f. 1829 24/3 *Hole* - Nordstrand (OD)
- Maren Hansen 1920 18/8, skilt, f. 1864 4/10 *Hole* - (Kg)
- Maren Johanne Gulbrandsen 1905 27/2 (gift med Syver G., stenhugger), f. 1842 *Hole* - Kirkegårdsgt. 22 (Pe)
- Maren Johannessen 1907 4/3, ugift, tjenestepike, f. 1857 *Hole* - Theresesgt. 43 (Fa)
- Maren Johansen, f. Olsen 1917 28/4 (gift med Lars J., malersvenn), f. 1846 *Norderhov* - Hølandsgt. 13 (Ka)
- Maren Johnsen 1903 7/4 (gift med Fredrik J., platearbeider), f. 1837(32?) *Nes*, *Ringerike* - Munkedamsvn. 31 (Jo)
- Maren Jonassen Follum 1923 18/11, enke etter styrmann, f. 1837 23/9 *Norderhov* - Storgt. 30 (Kg)
- Maren Jørgine Johansen 1901 18/11, f. 1851 *Hole* - (Ur)
- Maren Karine Johansen 1918 16/5, gift med fiskehandler, f. 1860 *Norderhov* - Ruseløkkvn. 60^{II} l. oppg. (Jo)
- Maren Kirstine Jørgensen 1919 30/3 (enke etter Hans Christian J., handelsborger), egne midler, f. 1859 15/11 *Hole* - Møllergt. 53 (Tf)
- Maren Knutsen 1911 28/10 (enke etter Knut K., tømmermann), f. 1832 9/10 *Norderhov* - Dalsbergstien 4 (GA)
- Maren Kristiansen 1913 20/5, ugift, vaskepике, f. 1866 *Hønefoss* - Bakkegt. 5 (Pi)
- Maren Kristine Andersen 1920 15/4, enke, pensjonist, f. 1842 8/3 *Norderhov* - Verksgt. 14 (Pe)
- Maren Louise Bye 1914 12/1 (enke etter Karl Torvald B., fhv gårdbruker), egne midler, f. 1834 *Hole* - bosatt Asker, Vestli (Pa)
- Maren Marie Elisabeth Paulsen 1914 18/9 (enke etter Petter Andreas P., gårdbruker), f. 1826 6/11 *Hole* - Welhavensgt. 22^{III} (Tf)
- Maren Mathea Tandberg 1922 10/12, frøken, tidl. gårdeier, f. 1837 *Norderhov* - Pilestredet 84 (Fa)
- Maren Moestue 1917 1/2 (enke etter Edvard M., mekaniker), f. 1854 29/11 *Norderhov* - Enebakkvn. 2 (Vå)
- Maren Oline Fjeld 1924 15/1, ugift, «selvpensjonist», f. 1846 *Hole* - Kirkevn. 77^{II} (Fa)
- Maren Olsen 1905 17/2 (enke etter Hans O., skomaker), f. 1820 *Hole* - Thv. Meyersgt. 38 (Pa)
- Maren Olsen 1906 18/2 (gift med Olaf Henr. O., dagarbeider), f. 1843 *Norderhov* - Fougnergt. 1 (OH)
- Maren Olsen 1907 28/7 (gift med Jon O., skomakersvenn), f. 1859 *Hole* - Industrigt. 46 (Fa)
- Maren Randine Fjeld 1901 18/1, enkemadame (enke etter Kristian F., gårdbruker), f. 1822 21/5 i *Hole*, bgr *ds* - Inkognitogt. 30 (Tf)
- Maren Ruud 1902 15/1 (gift med Hans R., smørfabrikkarbeider), f. 1843 *Hole* - Herslebsgt. 4 (Pe)
- Maren Sofie Trondsen 1920 26/11 (gift med Tr. T., malermester), f. 1852 15/3 *Norderhov* - Trondhjemsvn. 53 (Pe)
- Maren Somdalen 1916 28/11 (enke etter Erling S., arbeider), f. 1840 12/10 *Ådalen* - bosatt *Norderhov* (Jo)
- Maren Syvertsen 1908 22/4 (enke etter Johannes S., formann på fabrikk), f. 1836 *Ringerike* - Korsgt. 17 (Ja)
- Maren Torine Fosberg 1910 28/10 (gift med August F., skomaker), f. 1882 *Hole* - Torshovgt. 4 (Sg)
- Margarethe Wellén, f. Halberg 1916 23/12 (enke etter Christoffer W., inspektør livsforsikring), f. 1844 9/10 *Hønefoss* - Sven Brunsgt. 1^{III} (Tf)
- Mari Sørensen 1910 27/5, enke, fattigvesenet, f. 1822 *Hole* - Hølandsgt. 40 (Ka)
- Marianne Henriette Bjørnstad 1918 29/1, ugift, ernærer seg ved håndarbeide, f. 1860 3/12 *Hønefoss* - Engensgt. 11^{II} (Pi)
- Marie Andersen 1906 17/12, enke, fattiglem, f. 1820 *Norderhov* - Danmarksgt. 21 (Vå)
- Marie Hansen 1903 18/1 (gift med Peder H., lokomotivfører), f. 1828 18/12 *Norderhov* - Observatoriegt. 25^{II} (Jo)
- Marie Hansen 1913 27/9, enke, pensjonist av havnevesenet, f. 1837 *Soknedalen* - Motzfeldtsgt. 32³ (Tø)
- Marie Jakobsen 1901 12/4, f. Persing, enke, f. 1823 *Norderhov* - Helgesensgt. 42 (Pa)

- Marie Johansen 1901 20/4 (enke etter Haakon J., arbeider), fattigunderstøttelse, f. 1819 *Hole* - Stupindgd. 16 (Gr)
- Marie Klemmetsen 1917 1/5, ugift, f. 1833 11/9 *Hole* - Grensen 9 (OD)
- Marie Knutsen 1903 8/7, tjenestepike, tjent i 10 år hos fru Reinhardt, f. 1856 *Hønefoss* - Uranienborgv. 1 (Tf)
- Marie Kolbjørnsrud 1918 6/4, ugift, strikkeske, f. 1883 5/8 *Norderhov* - bosatt *Norderhov*, død på Rikshospitalet (Tf)
- Marie Larsen 1902 17/8 (enke etter Paul L., snekker), f. 1825 *Hole* - Fjellgt. 35 (Pe)
- Marie Opsahl 1915 18/9 (enke etter Lars O., gårdsfullmektig), egne midler, f. 1827 1/4 *Norderhov* - Wdm. Thranesgt. 17 (GA)
- Marie Pettersen, f. Mikkelsen 1911 29/12 (gift med Johan P., murer), f. 1835 *Norderhov* - Bakkegt. 25¹ (Pi)
- Marie Toresen 1916 2/10 (enke etter T., fabrikkmester), i huset hos datteren fru Doxrud, f. 1828 22/11 *Norderhov* - Kronprinsensgt. 3² (Jo)
- Marie Tønsager 1915 3/6 (gift med Andreas T., vognmann), f. 1832 4/8 *Norderhov* - Schouspl. 6 (Pe)
- Marie Vosgraff, f. Helgesen 1918 23/8, enke, oberstinne, f. 1832 *Norderhov* - Baldersgt. 18 (Gm)
- Marta Andersen 1907 1/6 (gift med Oluf A., emisær), f. 1863 *Hole* - Fagerheimsgt. 1 (Pe)
- Marta Christoffersen 1914 24/12, ugift, handlende, egne midler, f. 1843 16/5 *Norderhov* - Frydenlundgt. 19 (GA)
- Marta Marie Due 1921 10/7 (enke etter Julius Hannibal D., blikkenslagermester), f. 1828 9/3 *Norderhov* - Danmarksgt. 4 (Vå)
- Marta Marie Hansen 1917 7/11, ugift, strikkeske, f. 1874 20/2 *Norderhov* - Schweigaardsgt. 78^{IV} (Vå)
- Marta Marie Jensen 1919 14/5, enke etter bryggerarbeider, f. 1848 20/11 *Hole* - Mandalsgt. 5 (Gr)
- Marta Olsen Berg, f. Stixrud 1908 28/3 (gift med Anton Olsen B., kjøpmann), f. 1829 *Hole* - Brogt. 3 (Ja)
- Marte Andersen 1911 10/8, ugift, tjenestepike, f. 1828 *Norderhov* - Verksgt. 6 (Pe)
- Marte Elisabeth Ihle 1905 27/3, enke, f. 1823 *Norderhov* - Frimannsgt. 20 (GA)
- Marte Frog 1901 4/9 (enke etter Engebret F., gevaldiger), f. 1813 *Ringerike* - Trondhjems. (Pe)
- Marte Hansen 1917 15/12 (enke etter Ole H., lagerarbeider), f. 1835 4/7 *Ringerike* - Strømsv. 43 (Vå)
- Marte Jensen 1916 9/1, enke, gårdeier, f. 1829 *Hole* - Gruegt. 3 (Ka)
- Marte Marie Eriksen 1909 31/12, ugift, fattiglem, f. 1828 *Hole* - Grimstadgt. 28 (Sg)
- Marte Marie Knutsen 1908 27/4, enke, f. 1820 3/4 *Hole* - Bogstadvn. 51 (Fa)
- Marte Marie Nilsen 1905 20/12, pike, underhold av søster, f. 1860 *Hole* - Grensen 5 (OD)
- Marte Karine Laasby 1904 4/5 (gift med Johan L., pakkhusformann ved hovedbanen), f. 1876 *Norderhov* - Strømsv. 12 (Vå)
- Marte Marie Steinert 1901 19/2 (gift med Gottlieb S., fhv byggmester), f. 1815 4/7 *Hønefoss* - Skolegt. 10 (Jo)
- Marte Olsen 1921 1/10 (enke etter Hans Andreas O., verksmester), underholdt av sine barn, f. 1834 24/6 *Ådalen* - Nordstrand (OD)
- Marthe Rieber 1908 8/6 (enke etter Amund R., gårdbruker), f. 1832 *Hole* - Verksgt. 6 (Pe)
- Martine Frogner 1903 29/8 (gift med Olaf F., stenarbeider), f. 1857 *Norderhov* - Hortensgt. 6 (Sg)
- Martine Olsen 1921 2/3 (gift med Otto Martinus O., bryggearbeider), f. 1840 17/1 *Hønefoss* - Tollbodgt. 4 (OD)
- Mathea Andersen 1919 6/4 (enke etter Karl A., murer, død 1914), f. 1846 15/4 *Norderhov* - (Kg)
- Mathea Bjerke 1913 22/4 (gift med B., fhv overkonstabel), f. 1852 *Norderhov* - Gimlevn. 20 (Fg)
- Mathea Bø 1914 10/8 (gift med Anders B., forvalter), f. 1856 3/3 *Ringerike* - Ebbellsgt. 3 (Ja)
- Mathea Fjeldstad 1917 12/6, ugift, handelsborger, f. 1859 *Hole*, bgr i *Hole* - Niels Juelsgt. 1 (Fg)
- Mathea Gustave Paulsen 1912 3/1, ugift, syerske, f. 1861 9/7 *Hole* - Birkelund, Vestre Bærum, disserter (Kat)
- Mathea Hansen 1917 20/10, enke etter kassefabrikant (datter: fru stevnevitne Hiorth), f. 1828 11/12 *Norderhov* - Wdm. Thranesgt. 55 (GA)
- Mathea Hansen Fekjær 1910 4/10, enke, f. 1839 *Hole* - Normannsgt. 33 (Ka)
- Mathea Johannessen 1905 13/7, ugift, pensjonatbestyrerinne, f. 1852 *Hole* - Klingenberggt. 20 (Jo)
- Mathea Truslew 1907 7/11, f. Blyberg (enke etter T., kjøpmann), hospitalsdame, f. 1826 *Ringerike* - Oslo hospital (OH)
- Nicoline Andersen 1910 22/10, enke, restauratør, f. 1855 *Hole* - Åkebergv. 38 (Ka)
- Nicoline Othilie Eckhoff 1914 10/4 (gift med Nils E., arkitekt), f. 1840 27/7 *Norderhov* - Langvik, Bygdøy (GA)
- Olava Lunde, f. Thomassen 1904 25/5 (gift med Martin Albert L., snekkersvenn), f. 1866 *Norderhov* - Sørlikt. 44 (Ka)
- Olava Hansen 1905 26/12 (gift med Nils H., trevareekspeditør), f. 1853 *Hole* - Engensgt. 7^{II} (Jo)
- Olava Øverbye 1918 26/5, ugift, ekspeditrise, f. 1870 13/4 *Norderhov* - Ullevål (Pe)
- Olea Fretheim 1915 13/2, enke etter lærer, f. 1850 *Ådalen* - bosatt Årnes, Romerike (Fa)
- Olga Fredrikke Dahl 1914 1/5, ugift, fabrikkarbeiderske, f. 1885 *Norderhov* - Toftesgt. 32 (Pa)
- Olga Kjernaas 1910 9/9 (gift med A. Kjernaas, gårdbruker, Krokenga, Vinger), f. 1867 13/8 *Hønefoss* - bosatt Krokenga, Vinger (Tf)

- Oline Christine Andrea Seip, f. Zeier 1913 20/10, enke, rentenist, f. 1834 *Norderhov* - Bjørn Farmandsgt. 6, død på Slemdal i Vestre Aker, bgr på Lillehammer (Fg)
- Oline Johansen 1921 1/8, ugift, alderspensjon, f. 1841 *Hole* - Gyldenløvesgt. 2 (Fg)
- Oline Kristoffersen 1908 29/1, enke, f. 1823 *Hole* - Arbeidergt. 1 (OD)
- Oline Olsen 1914 27/7 (enke etter Anders O., gartner), f. 1824 24/5 *Ringerike* - Verksgt. 14 (Pe)
- Pauline Emilie Ackermann 1917 4/4, (enke etter Hans Andreas A., salmaker), understøttet av en sønn, f. 1839 *Norderhov* - Erling Skjalgssøns-gt. 21 (Fg)
- Petra Lorentzen 1921 26/6 (gift med Petter L., politbetjent), f. 1875 *Hole* - Eckersbergsgt. 25 (Fg)
- Ragna Helene Øverby 1917 4/8, ugift, far: montør, f. 1895 *Norderhov* - Normannsgt. 43 (Ka)
- Ragna Olsen 1911 25/3 (far: Gustav O., barber-svenn), f. 1905 30/6 *Norderhov* - Herslebs-gt. 32^{1/2} (Tø)
- Ragnhild Kristensen 1922 28/4, ugift, fhv barne-pike, kommunal pensjon, f. 1848 *Norderhov* - Sofiesgt. 80 (GA)
- Ragnhild Sandberg 1907 27/6, frøken, hjemme-værende (foreldre: Ole Rømer Aagaard S., malt-kontrollør, og h. Louise f. Dehli), f. 1884 2/5 *Tyristrand* - Parkvn. 21 (Tf)
- Randi Andersen 1913 26/8 (gift med Edvart A, militær løsarbeider), f. 1826 2/2 «Modum *Norderhov*» - Herslebsgt. 6 (Pe)
- Randi Andresen 1922 3/12, enke etter handelsbor-ger, komm. pensjon, f. 1844 9/12 *Hole* - Schwei-gaardsgt. 54 (Gr)
- Randi Pedersen 1904 2/2, f. Olsen (enke etter Peder Andersen (!), byggmester, død 1855 om høsten), f. 1818 29/12 *Hole* - Thor Olsensgt. 8 (Tf)
- Randine Pettersen 1904 14/12, ugift, f. 1817 *Nor-derhov* - Lovisenberg gamlehjem (GA)
- Regine Jensen, f. Frøshaug 1913 14/3 (gift med Ole J., snekkerarbeider), f. 1863 *Hole* - Therese-gt. 31 (Fa)
- Sara Hafnor 1918 15/1, ugift, fhv husholderske, f. 1833 30/10 *Hole* - Trondhjems-vn. 88 (Pe)
- Selma Pettersen 1919 12/1, ugift, tjenestepike, f. 1884 16/5 *Hønefoss* - Markvn. 39 (Hg)
- Sigrid Ellingsen 1906 6/1, ugift, sykepleierske, f. 1859 *Hønefoss* - Herslebsgt. 13 (Pe)
- Sigrid Olsen 1907 18/5, enke, f. 1835 *Hole* - Kampensgt. 22¹ (Ka)
- Sofie Berg 1902 13/7 (enke etter Henrik Josef B., snekkerarbeider), f. 1829 *Norderhov* - Fjell-gt. 21 (Pe)
- Sofie Engelsen 1909 30/10 (enke etter Andreas E., handelsmann), f. 1845 4/2 *Norderhov* - Karl XII's-gt. 32¹ (Va)
- Sofie Halvorsen 1909 25/5 (enke etter Anders H., dagarbeider), fattigunderstøttet, f. 1843 *Norder-hov* - Nordbygt. 6³ (Gr)
- Sofie Karin Pedersen 1904 17/7 (gift med Emil P., gassarbeider), f. 1879 *Hønefoss* - Langgt. 23 (Pe)
- Sofie Olafsen 1903 3/6 (gift med Andreas O., bryggearbeider), f. 1844 19/10 *Norderhov* - Nedre Hammersborggt. 11¹ (Tf)
- Sørine Kristiansen 1918 22/1, enke, fattigforsørgel-se, f. 1850 22/8 *Hønefoss* - bosatt Eidsvoll (Pe)
- Thea Nilsen 1904 12/8, ugift, lærerinne ved kvin-ners industriskole (?), f. 1846 *Hole* - Sorgenfri-gt. 32 (Fa)
- Trine Mathiesen 1913 16/6 (enke etter Hans Jakob M., maskinmester), f. 1841 23/5 *Norderhov* - Welhavensgt. 19 (Tf)
- Trine Sæther 1906 17/12, ugift, syerske i motepynt, f. 1841 *Norderhov* - Paulus pl. 6 (Pa)
- Tora Jensine Nikolaisen 1907 1/7 (gift med Johan N., bakersvenn), f. 1856 *Hønefoss* - Grønlands-leret 46 (Gr)
- Tora Ragna Opsahl 1913 25/4, gift, arbeider ved Slemmestad, fattigvesenet, f. 1874 *Hole* - bosatt Slemmestad i Røyken, død på Rikshospitalet (GA)
- Torine Hansen 1916 23/4 (gift med Engebret H., gullsmed), f. 1837 17/6 *Norderhov* - Thor Olsens-gt. 3 (Tf)
- Wilhelmine Dorothea Messell 1918 26/10, f. Foug-ner (gift med Hall-Messell, grosserer), f. 1879 20/3 *Hole* - Bülow's v. 50, København (OD)
- Aase Herwig 1904 11/8, ugift, kolonialhandlende, f. 1842 14/4 *Ringerike* - Parkvn. 6 (Tf)
- Aase Mathea Kristensen 1901 6/10, ugift, syerske, f. 1838 *Norderhov* - Fredensborgvn. 14 (Tf)
- Åsta Pedersen 1918 17/7 (gift med Axel Peter Mar-tinius P., jernbanekontorist), f. 1892 *Norderhov* (deres datter Gerd døde dagen før, en dag gam-mel) - Cort Adlersgt. 35 (Jo)

Ordfører Anders Olsen Fjulsrud (1840-1920) og kona Karen Johanne (1842-1899), begge døde i Kristiania. Kilde: Bygdebok for Hole, bind V.

Oversikt over familienavn/slektsnavn - døde i Kristiania

Abel, Martin
Ackermann, Pauline Emilie
Alme, Andreas Vegger
Arentz, Else Sofie
Arneberg, Helle Olina
Berg, Anna Christine
Berg, Andreas Olsen
Berg, Anton Olsen
Berg, Bergliot
Berg, Einar
Berg, Marta Olsen
Berg, Martin Hansen
Berg, Mikael Paulsen
Berg, Sofie
Berg, Trygve
Berger, Nils Andersen
Berggraff, Jørgen
Bertling, Maren Bolette
Bjerke, Anne Jørgine
Bjerke, Halvor Andersen
Bjerke, Helle Pauline
Bjerke, Johannes
Bjerke, Lars
Bjerke, Martin
Bjerke, Mathea
Bjørnstad, Marianne Henriette
Bjørnstad, Ole
Blyberg, Edvard
Blyberg, se Truslew, Mathea
Borge, Hanna Jørgine
Borgen, Johan
Brataas, Elise Sofie
Braathe, Hilda Johanne
Breien, Emil
Breien, Inger Johanne
Breien, Jacob Michael Thams
Breien, Karen Marie
Braaten, Andreas Pettersen
Braaten, Trygve Martinsen
Bugge, se Peter R. G. Støren
Bull, Jacob
Bye, Johan Anton
Bye, Johanne Marie Sofie
Bye, Maren Louise
Bø, Mathea
Bønsnes, Anders Gabrielsen
Bønsnes, Edvard
Bønsnes, Jørgen
Dahl, Alette Fredrikke
Dahl, Ole
Dahl, Olga Fredrikke
Dehli, se Ragnhild Sandberg
Dietrichson, David
Dorph, se Anne Holter D.
Klem
Doxrud, se Marie Toresen
Due, Marta Marie
Dæhli, Andreas Jensen
Eck, Bolette Larsen
Eckhoff, Nicoline Othilie
Eckhoff, Søren Peter
Ekeli, Johannes Hansen
Engen, Elise Henriksen
Enger, Karen Sofie
Erdmann, Charlotte Karoline
Ertelien, Helene Nilsdatter
Falch, Jonas Cornelius
Falk, Hans Leganger Reusch
Fallebøe, Anna Gudveig
Fekjær, Mathea Hansen
Fjeld, se Hans Nilsen
Fjeld, Anders
Fjeld, Hans
Fjeld, Karsten
Fjeld, Maren Oline
Fjeld, Maren Randine
Fjeldstad, Maren
Fjeldstad, Mathea
Fjeldstad, Ole Olsen
Fjulsrud, Anders Olsen
Fjulsrud, Johan
Follum, Maren Jonassen
Forsberg, Anne
Forsberg, Jens Andersen
Forsberg, Ragnar
Fosberg, Maren Torine
Fosheim, Hans Martin
Foss, Andrine
Foss, Anton Kristiansen
Foss, Kristian Kristensen
Fougner, se Wilhelmine Doro-
thea Messell
Fougner, Hans Sigvart
Fougner, Karl Arnt
Fougner, Otto Anton
Frøtheim, Olea
Frigaard, Johanne
Frog, Marte
Frogh, Georg
Frogh, Jenny Marie
Frogh, Kristian Andersen
Frogner, Erik
Frogner, Martine
Frøhaug, Lovise
Frøshaug, se Regine Jensen
Fægri, Ole
Færden, Anders Olsen
Færden, Johannes
Færden, Olaf
Færden, Olaf 2
Gillund, Karl
Gomnæs, Eli Nilsen
Gran, Inger Torine
Grønmo, Alfhild
Grøtnes, Inga
Gulowsen, Otto Knoph Rømcke
Gurrik, se Sverre Johs. Lund
Hafnor, Sara
Haglund, Harald
Halberg, se Margarethe Wellén
Hals, Peder
Haneborg, Ole Nilsen
Haug, Ole Pedersen
Hatlén, Gunhild Johanne
Havik, Anders
Havik, Anders Ellingsen
Havikbakken, Ole Ellingsen
Heier, Anna Marie
Heieren, Johan Sjursen
Heirén, Anne Mathea
Herwig, Aase
Heyerdahl, Louise
Hexum, Inger Marie
Hiorth, se Mathea Hansen
Hoen, Ole Pedersen
Hoff, Albertine Marie
Hoff, Andreas Toresen
Hoffmann, Johan Christian
Hedegaard
Hofgaard, se Else Sofie Arentz
Holmboe, Joachim Godske
Holst, Ingeborg
Holth, Anna
Holth, Anne Dorthea
Hovind, Johannes
Hovland, Inga Henriette
Hurum, Kristian Andreas
Hurum, Thorvald
Hverven, Carl Morten
Hverven, John
Hygen, Bernt Johan Gjerdrum
Ihle, Marte Elisabeth
Jenshagen, Elise
Kjelstrup, Gudrun
Kjernaas, Olga
Kjos, Nikolai Nilsen
Klem, Anne Holter Dorph
Kløvik, Karl
Kolbjørnsrud, Marie
Krohn, Johanne Randine
Land, Helge Olsen
Langer, Hanna
Leffmann, Josefine Fernanda
Lehne, se Inger Welle
Lehne, Andrea Henriette
Lie, Annette
Lie, Gunhild
Lien, Andreas
Linaae, Hella Bolette
Lund, Ole Kristian Pedersen
Lund, Sverre Johannes

Lunde, Olava
Lyngaas, Nils Kristian
Løchen, Berte Marie
Løken, se Anne Jørgine Olsen
Løken, se Inger Marie Andresen
Løvstad, Anna
Laasby, Marte Karine
Meier, Kristian Ludvig
Meier, Otto Severin G. A.
Meklenburg, Karoline
Messell, Wilhelmine Dorothea
Moe, Anders Kristoffersen
Moestue, Maren
Moltzau, Ingeborg
Mørch, Elise Randine
Nordal, Inga Mattea
Nordby, Martin Andersen
Nordby, Mikael Olsen
Nørholm, Augustinus
Nørholm, Lars
Næs, Helge Vaagaard
Næss, Karoline
Omberg, Antonette Kristiane
Opsahl, Andreas
Opsahl, Marie
Opsahl, Tora Ragna
Paulsrud, Karl Lauritz Oskar
Peckel, Anna Jørgine
Persing, se Marie Jakobsen
Rieber, Marthe
Ring, Johan
Ring, Ole
Rishovd, Kirsti
Robsahm, Elna Marie
Rogstad, Lars Gulbrandsen
Rosendal, Hilmar Karsten
Rosendal, Johan Alfred
Ruud, Anne Kristoffersdatter
Ruud, Maren
Ruud, Jens
Ruud, Nils Petter
Ruud, Syver
Rørvik, Olaf Andreassen
Sandberg, Ragnhild

Sandberg, Trygve
Schellum, Inga Marie Andersen
Schou, Klara
Schrøder, Esther Sofie
Schøien, Anders Johnsen
Schøyen, Karoline
Seip, Johannes
Seip, Oline Christine Andrea
Selle, Karen Louise
Selmer, Maren Fredrikke
Senstad, Karen
Skamarken, Elling
Skaug, se Karen Hansen
Skaugstad, Johan Olsen
Solberg, Bjørg Valborg H. K.
Solberg, Ole Torvaldsen
Sollid, Oluf Kristian
Somdahl, Karoline
Somdalen, Maren
Sonerud, Inger Marie
Stadum, Ole Nilsen
Steen, Elida Olsen
Steen, Johannes Andreassen
Sten, Johan Emil Olsen
Stenseth, Berit
Steinert, Marte Marie
Stixrud, se Marta Olsen Berg
Strøm, Anne
Støren, Abraham Wilhelm
Støren, Peter Reinhold Gram
Sæther, Olaus
Sæther, Trine
Sætrang, Charlotte
Sætrang, Johan
Sætrang, Ole
Sætrang, Ole Kristian E.
Sørum, Andreas
Sørum, Nils
Tajet, Karen Oline Andersen
Tandberg, Andreas Torsen
Tandberg, Engebret Simensen
Tandberg, Gulbrand
Tandberg, Karl
Tandberg, Maren Mathea

Tandberg, Nils Gulbrand
Tandberg, Peter
Teigen, se Maren Christensen
Thoen, Nils
Tinberg, Anna Andersen
Tronberg, Elise
Tronerud, Johan Olav
Truslew, Mathea
Tønsager, Marie
Ullern, Johan
Vager, se Johanne Randine
Krohn
Vexhal, Karen Marta Andersen
Vold, Julius O.
Vosgraff, Marie
Wager, Herman
Wallin, Anne Sofie
Wang, Kristiane Jørgensdatter
Warloe, Abraham Hesselberg
Wehme, Gustav
Wehme, Maren Elise G.
Welle, Inger
Wellén, Margarethe
Wergeland, Hermana
Westmørk, Malene Olsen
Wiig, Hans Nilsen
Wig, Martin Nilsen
Wiul, Mikael
Wiul, Olaf Kristiansen
Wiull, Inge Thoresen
Wold, Adolph Marius
Zeier, se Oline Christine
Andrea Seip
Zeier, Peter Ivar Bredal Boll
Ødegaard, Anton
Ødegaard, Hans Kristian
Ødegaard, Karen
Øverby, Jørgen
Øverby, Ragna Helene
Øverbye, Olava
Aaberg, Karen
Aas, Bjarne

Fra gulnede aviser

Russisk sagfiler på Hønefoss

Aftenposten, 26. mars 1914

En kjendt forretningsmand fortæller os, at han den 4de marts paa Hønefos traf en russisk sagfiler, som aabenbart var en spion. Manden var høi og rank og af militær holdning. Han var en ægte russisk officerstype, men var klædt som arbeider og bar sit slibeapparat under armen. Vor hjemmelsmand har reist i Russland og kjender godt de russiske officerers karakteriske ydre.

Vi minder atter om spionloven, som ikke kommer. Det ventes af regjeringen, at den paaskynder udfærdigelsen av denne lov.

Fra gulnede aviser

Luftspejlinger paa Heenskogen

Verdens Gang, 21. oktober 1879

I "Gj. Bl." meddeles følgende: For omtrent 4 a 5 Aar siden faldt min Vej nedigennem Aadalen. Det var Høsten i Begyndelsen af November. Jeg ankom om Aftenen til Heen, hvor jeg logerede om Natten. Det var min Hensigt om Morgenens at spasere over til Hønefos, denne en halv Mil lange Landevej, og i den Anledning besluttede jeg at være ude tidlig om Morgenens. Vist er det, at jeg vaagnede tidlig. Jeg saa ud af Vinduet og opdagede netop disse første Glimt, som man ser en Tid, før det egentlige Dagslys begynder. Jeg tror de Lærde kalder det "Zodiakallyset". Jeg har altid fundet det behageligt at spasere i den friske, kolde Morgenluft og skyndte mig derfor at gjøre mig færdig til Turen, og da jeg forlod Heen, saa jeg den første svage Dæmring i den østlige Horizont. Eftersom jeg skred udover Vejen forbi Jernbanebroen og opover Skrænten mod eller igiennem Skoven, var Daglysbuen omtrent naaet til en Højde af 34 a 40 Grader over Horizonten, mulig ikke fuldt saa højt, da fuldkommen Tusmørke endnu var raadende. Jeg var netop kommen ind i den tykke Skov, da jeg kastede et Blik foran mig, og hvad jeg nu saa, glemmer jeg ikke saa let. Foran mig i en tolvsal Størrelse viste der sig et Billede aldeles firkantet, der bedækkede den høie frodige Granskov; man kunde se Granlæggene under og Grantopperne over samt de mørke Graner paa Siderne. Billedet viste forøvrigt kun det indvendige af en nytømret Stue akkurat, som den ene Væg var udtagen, den nemlig der vendte mod mig. Værelset var smukt, men tarvelig møbleret, og alt var saa tydeligt, at jeg endog kunde se Spigrene i Loftpanelingen og Sprækkerne i de nye Tømmervægge. Jeg ble forundret staaende. Gjennem den Dør der paa Væggen, tænkte jeg, kommer vel Personer ind. Nej jeg bedrog mig ganske og aldeles. Billedet blev staaende stille og aldeles uforandret, og naar jeg nu tænker mig om, antager jeg, at jeg tog mig omtrent ud, som en liden Halling eller Valdersgut, der første Gang er paa Markedet

og betragter de store udhængte Skildter. Imidlertid steg Dagslyset højere og højere, og lidt efter lidt forsvandt Synet. Jeg fortsatte min Vej til Hønefos. Jeg havde oftere iforvejen hørt Tale om Spøgeri paa Heenskoven og fik saaledes nu Syn for Sagen. For imidlertid ikke at gjøre mig latterlig, undlod jeg at omtale det Forefaldne.

Efter et Par Aars Forløb var jeg atter ved Juletider paa de samme Kanter af Landet, hvor jeg i Hønefos traf paa en Bekjendt, med hvem jeg passiarede nok en Times Tid. I Samtalens Løb spurgte denne Herre mig, om jeg nogensinde var gaet over Heenskoven, og om jeg der var blevet var noget Usædvanlig. Jeg bemærkede, at dette mulig kunde være Tilfældet og anmodede ham at fortælle det Usædvanlige, der var hændt ham. Tænk Dem min Forbauselse, da han fortæller at have seet samme Luftspejling, paa samme Sted og nøjagtig saadan, som jeg havde seet den, Det er dette Tilfælde, at samme Luftspejling med Aars Mellemløb kan vise sig paa samme Sted, der bringer mig til at omtale dette Fenomen. Jeg er sikker paa, at Flere end os to har seet det omhandlede Luftsyn, og det vilde være interessant, om de, der har observeret saadant vilde offentliggjøre det, saa at Sagen kunde blive lidt mere undersøgt, helst af en Videnskabsmand. Jeg antog fra først af, at det var et Værelse i en eller anden nærliggende Gaard; men efter Undersøgelse har jeg ikke kunnet finde noget saadant, der har noget tilfælles med det i Luftspejlingen fremstillede, i Nærheden eller op igiennem hele Aadalen. Jeg har maattet forkaste den Forklaring, at f. Ex. Et aabenstaaende Vindu kunde virke som et Refleksjonsspejl, og at det deri fremstillede Billede atter under visse Omstændigheder i forstørret Maalestok kunde vise sig paa den mørke Skovbaggrund, ti hvis dette var Tilfældet, formoder jeg, at de perspektiviske Linjer i Billedet umulig kunde falde parallel med Hovedstraalen, hvilket var Tilfældet i Luftsynet.

Korrespondance fra Helgelandsmoen paa Ringerike

Aftenposten, tirsdag 18. juli 1871

Paa denne Tid af Aaret gjæstes vor Bygd, Hr. Redaktør, af en usædvanlig Mængde notable Reisende, saavel Skandinaver, Englændere, Tyskere som Hollændere, ja endog Repræsentanter fra fremmede Verdensdele, der besøge Hønefos, Sundvolden, Klevstuen og Kongens Udsigt, de skønneste Partier paa Ringerike. Men det Sted, hvorfra jeg nærmest skriver min Korrespondance, er Exerцерpladsen Helgelandsmoen. Denne Plads ligger $\frac{3}{4}$ Mil i Sydost for Hønefos paa Gaarden Helgelands klassiske Grund omgivet af Storelven i Vest, Gaarden Moes Marker i Nord samt Hole og Helgelands Gaarde i Syd og Øst.

Exerцерpladsen er en stor Sandmo, der for faa Aar siden blev indkjøbt af Staten og oprydet af Skovtrakt og er saaledes løs og ujevn og i det Hele lei for de Militære under deres Øvelser; men, da vi ved at Tiden jevner Alt, vil den vel ogsaa jevne Pladsen, og man faar saaledes finde sig i Vanskelighederne, indtil det Bedre opnaaes. Her findes Liv og Lystighed og mange Besøgende, der komme dels til Vogns og dels til Fods. Fædre for at besøge sine respektive Sønner, og Andre for at se til Venner og Bekjendte og Nogle blot for at se og deltage i Lystigheden. Rekrutskolen begyndte i Aar vel medio Mai, og Ungguten fra Hallingdal, Valdels, Ringerike, Krødsherred, Modum og Egnene om Kristiania fremmødte efter Ordres - men slet ikke Alle med glade og varme Hjerter, tvertimod mange med Lede og Kjede. Man kan ikke forundres herover, saasom Soldaten ikke strax kan klargjøre sig Nyttens af denne lange Øvelsestid, i Modsætning til det pekuniære Tab, som derved forvoldes. Rekrutskolen er for det meste overladt til Underbefalingsmænds Ledelse og der har enkelte varme Dage ikke været Overbefalende at se, hvilke da synes å foretrække Messen, der er et Slags Athenæum med den Forskjel, at der læses mindre og drikkes mere. De almindelige Aviser som læses her paa Helgelandsmoen er Morgenbladet, Aftenbladet, Aftenposten og Jaabæks Folketidende, hvilket sidste Organ dog holdes mer i Smug. En ikke ringe Del af Soldaterne er Jaabækianere i Sind og Skind, men de have dog ogsaa blandt de mere Oplyste mange Modstandere, og Jaabækianerne betragtes af de Fleste som et Slags Udskud af Surmulere og Misfornøjede. Naar man overværer Rekrutternes Øvelser i de

første Dage, da ser man paa Pladsen smaa Afdelinger eller Truppe, bestaaende af en Befalende og en Lærling, den Befalende ifærd med at mønstre Rekrutten, der enten ligner Erbes "No. 32" eller ogsaa Runebergs "Sven Dufva", thi naar der kommanderes: "Høire om!" gjør han tvertimod, og "Hvil Gevær!" lægger han som oftest an. Enten det virkelig er Dumhed eller Trodsighed er mangengang ikke godt at afgjøre, dog tror jeg det sidste oftest er Tilfældet. Saaledes gaar den ene Dag efter den anden; thi Leirlivet er ensformig: Exerçitie fra Morgen til Aften, dog har man lang Middags-hvile fra 12 til 4 Eftermiddag. Soldaterransjonen er god og vil man strø til med en Bete, saa er her Marketentere i den paa Pladsen saakaldte Bye. Man hører oftere Anke over at her ikke findes en Brændevinshandler, saa man kunde faa sig en Dram til Nødtørft, det vilde være baade bedre og billigere end bayersk Øl, og man tror Hole Formandskab gjorde klogt i at foranstalte en saadan; thi da vilde Flere undgaa at stædes i Ulykke, der drive det ondartede Gaukevæsen. Der gaar intet Aar hen, uden at En eller Flere bliver greben paa frisk Gjærning for ulovlig Brændevinssalg. Af Fornøielser findes der paa Helgelandsmoen adskillige; saaledes danses her om Søndags- og Festaftener efter Thranes berømte Musikkorps, der ogsaa give Koncerter i det frie. Damer fra Bygden og omliggende Bygder fremmøde i sine bedste Toiletter - med lette Dragter - for at faa sig en Svingom med Mars's Sønner, og strax er Dansen igang og man ser disse Smukke svinge sig saavel med Civile som Militære; dog synes de sidste som oftest at gaa af med Seiren. Dansen gaar med mere uforstyrret Rolighed iaar end ifjor, da Valdarserne engang i et Anfald af Børsærkraseri kastede hele Dansesalen med dens Tribuner i Storelven. Sidstafvigte Jonsok-aften var her Lystighed nok. Da var Arrangementet saa storartet, saa jeg tror knapt Kristiania kan præstere det bedre.

Rekrutskolen er nu forbi og de gamle Militære ere ankomne og Batalionsexercisen begyndt og dermed begynder et mere storartet Liv her paa Pladsen, og jeg skal senere forbeholde mig Hr. Redaktør, at meddele dem en større speciel Beretning om Trafikken ved Exerçisens Slutning.

Fra gulnede aviser

Et 400 Aar gammelt Pergamentbrev

Ringerikes Blad, 26. april 1898

Hr. Engebret Gjørud, Haug, viste forleden Dag, Bladet den Venlighed, at tilstille os til Gjennemsyn et nær 400 Aar gammelt Pergamentbrev, som i lange Tider har været i Slægtens Besiddelse. Originalen er skrevet med Bogstaver, der grangivelig ser du som Runer og

vistnok maa have været særdeles vanskelig at hitte Rede paa. Dokumentet er skiddengult, men ellers i meget god Stand.

Vi hidsætter her Oversættelsen, som Gjørud har ladet Rigsarkivet besørge.

Alle Mand dem som dette Brev see eller høre sender Arne Amundson og Arne Torgeirson (Guds og sin Hilsen) kunnigt gjørende, at vi saa og hørte deres Haandtag paa den ene Side Gest Erikson men paa den anden Side John Torgildson med de Forord (med den Betingelse) at de gjorde et Jordskifte sig imellem, fik da fornævnte John i sit Bytte fire Øres Bol i Berg, som ligger i Land i Hof Sogn, alt Gydarud som ligger i Ringerike halvt Torkjernerud, som ligger i Jemnaker med Ting og Herligheder som dertil ligger og ligger haver fra gammelt og til nyt udengaards og inden, frelst og hjemlet for hver Mand til evindelig Eie, til yderligere Bekræftelse hænge vi vore Signeter for dette Brev, som gjort var Agate Messe Dag Anno Domino M. D octavo. (1508).

Bagpaa: Berg, Giødarud og Torkjørnerud.

En æret Medarbeider har til ovenstaaende Dokument knyttet følgende Bemærkninger:

Brevets navngivne Udskrivere er 2 af de saakaldte «svorne Lagrettesmænd» (lagrettismen). Svoren findes igjen i vort Øvrighedsnavn Sorenskriver d. e. svoren, edfæstet Skriver. - Der har tydelig været udstedt 2 Breve, et til hver Part, her har vi det ene. Det gjælder Jordskifte mellem 2 her nævnte Mænd, som muligens har været gift med 2 Søstre, og som derfor skulde dele de arvede Eiendomme mellem sig. - Gydarud eller Gjødarud kommer af Kvindenavnet Gyda, udtales Jya eller Jøa, Gaardsnavnet er nu sammendraget til Gjørud. Denne Gyda har været den første eller en af de første af Gaardens Beboere, efterat den er ryddet eller udskilt som egen Gaard. - Pergamentbrevet viser ved tydelige Merker, at Dustedernes Vokssegl har været vedhængte, de er

imidlertid bortkomne. - *Agate* var en hellig Jomfru i Katania paa Sicilien, død som Martyr 251. Hendes Messedag var 5te Febr., som helligholdtes til hendes Minde og Ære. Man maa erindre, at Brevet er fra den katholske Tid. *Agate* er ellers i Folkemunde gaaet over til *Aagaat*, et Navn som nu er kommet meget i Brug igjen. Det er af græsk Oprindelse og betyder den gode, den snilde. Hermed kan sammenlignes *Margareta*, efter den hellige *Margareta*, hvis Mindedag var 20de Juli. Helgeninden var en Jomfru i Antiokia i LilleAsien og blev Martyr, ogsaa i det 3die Aarhundrede. Dette *Margareta* er blevet til *Margit*, *Marit* og endelig *Marte*. Oprindeligt er Navnet af latinsk Oprindelse, og lyder *Margarita*, som betyder Perle.

Anno Domini d. e. «i det Herrens Aar». M. (Forkortelse) er 1000 og D er 500, octavo betyder 8de.

Merknader

Ovenstående brev er ikke tidligere registrert. Det er ikke med i *Diplomatarium Norvegicum* (DN), og er følgelig heller ikke tatt inn i *Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570* (2009). Gjørud i Haug er utenom dette første gang nevnt i 1604, og er da klassifisert som ødegård. Skattematrikkelen 1647 har Gjørud som halvgård med landskyld på 1 skippund (20 lispund). Gudbrand Engebretsen Oppen i Nordehov eide i 1615 en part på 5 lispund i Gjørud, og tre år senere var parten økt til 10 lispund.

(forts. neste side)

Aktuelle bøker

Berg, Rune Arenfeldt: *Bergverk på Hadeland - en glemt historie om mennesker og malm.* 379 s. Utgitt av Randsfjordmuseene AS (2013).

Nok et medlem av Ringerike Slektshistorielag er kommet ut med bok. Denne gangen er det Rune Arenfeldt Berg som forteller om bergverksdriften på Hadeland gjennom tidene.

Norsk bergverksindustri startet offisielt i 1539, da den tyske bergmesteren Hans Glaser lette etter mineralforekomster på Grua. Berg finner det svært sannsynlig at det også tidligere hadde vært tatt ut jernmalm her. Det endte likevel med at jernverket ble plassert i Hakadal. Virksomheten der kom snart i forgrunnen, og vi vet

strengt tatt ikke så mye om den gamle Hadelandsgruva på Grua. Den ble tømt for vann i 1991, og da ble det funnet rester etter et lense-system, samt boremerker som kunne tidfestes til 1700-tallet. Gruva har altså vært i bruk i flere århundrer. Den er i dag fredet - men likevel farlig å gå inn i.

Hadeland bergverk gjenoppsto i 1888 da det ble funnet sink på Nyseter, og driften fortsatte fram til 1927. Tross den nære avstanden hadde den tids ringerikinger ikke latt seg friste til å dra hit. Det ser vi av listen over de ansatte i 1910 - av nærmere 150 mann finner vi bare en eneste ringeriking: rørlegger Anton Olsen, 52 år, født i Norderhov, bosatt på Grua, gift og en datter på 13 år. Dessuten var to damer fra Norderhov gift med folk på verket. For den tids ringerikinger var det nok mer forlokkende å ta seg arbeid i Kristiania.

Berg forteller engasjert om bergverksvirksomheten, og følger mange historiske sidespor. Han har en personlig tilnærming til stoffet som mange vil nikke gjenkjennende til. Interessen for bergverks historie steg merkbart da han oppdaget at hans forfedre hadde arbeidet på sølvverket ved Kongsberg, noe han har fortalt om i *Hringariki* 1/2010.

Brevet er datert Agatemessedag (5. februar) 1508. Gjest Eiriksson ga da Jon Torgilsson som del av et jordskifte 4 øresbol i Berg i Hov i Land, hele Gjørud og halve «Torkjernerud» på Jevnaker. Jon Torgilsson har ikke latt seg oppspore i samtidig kildemateriale.

Gjest Eiriksson er derimot nevnt i et diplom av 19. mai 1494 på Søndre Askjum i Gran (DN XVIII:135, avskrift fra 1658). Han inngikk her forlik med Lavrans Kjetilsson om arv etter deres foreldre, og fikk hele Nordre Askjum i Gran, 6 øresbol i Klekken i Haug, Bleikerdalen og Torbjørnrud i Jevnaker, samt 1½ øresbol i Røyken i Brandbu. «Torkjernerud» i Jevnaker, som nevnes i 1508-brevet, er utvilsomt en feiltolking av Torbjørnrud.

I avskriften fra 1658 er det gjort en påtegning om at Gjest Eiriksson hadde en sønn Eirik Gjestsson, som igjen hadde den barnløse sønnen Ørjan. Ørjan Eiriksson pantet bort sin gård Nordre Askjum til Hans Halvorsson på Moldstad, og ga sin eiendom til Alv Olavsson, Lavrans Kjetilssons sønnesønns sønnesønn, mot at Alv skulle forsørge ham.

En sammenlikning av 1508-avskriften med avskriften fra 1494 viser flere detaljer som stemmer godt overens, og det er overveiende sannsynlig at 1508-brevet er autentisk. Gjest Eiriksson har etter alt å dømme vært bosatt på Nordre Askjum i Gran.

Det er uvisst om originalbrevet fra 1508 fortsatt er i behold. Den daværende eieren, Engebret Gjørud (1845-1921), solgte gården i 1904 og flyttet til Alm. Hans slekt hadde sittet på Gjørud siden 1802, og brevet hadde trolig i alle tider befunnet seg på gården.

S. H.

Aktuelle tidsskriftartikler

Høyendahl, Sten: Gudbrand Spone på Modum og hans døtre. *Gjallarhorn* nr 51 (des. 2012). Medlemsblad for Vestfold Slekthistorielag og Buskerud Slekthistorielag.

Gudbrand Spone var en betydelig jordeier i første halvdel av 1600-tallet, men bygdebøkene for Modum har bragt mange feilaktige opplysninger om ham og hans etterkommere.

Allerede i 1615 står han med 10 lispund i Søhol i Hole, og fra 1624 med 10 lispund i Nordre Vegstein i Norderhov. Begge disse partene eide han til sin død omkring 1648. Gudbrands datterdatter Kari Asbjørnsdatter ble gift med Hollik Christoffersen på Nordre Vegstein, som er nevnt i 1675. De hadde barna Tollev og Mari, som er forsvunnet i historiens mørke.

Også Arne Hassel på Modum eide en part i Nordre Vegstein, og både han og Gudbrand Spone eide store parter i Simenstad på Ringsaker. Mye tyder på at de to var beslektet, og at parter i Vegstein og Simenstad kan ha inngått i en eiendomshandel eller et arveskifte.

Høyendahl, Sten: En slekt på Hamnor i Hole med linjer til Modum. *Norsk Slekthistorisk Tidsskrift*, bind XLII, hefte 3 (Oslo 2013).

Oppsitteren Amund på Vestre Hamnor (død ca 1634) er omtalt i den relativt ferske gårdshistorien for Hole, men «nye» opplysninger viser at han i mange år hadde drevet en av Helse-gårdene (Hilsen) på Modum. Det ble i 1670-årene ført flere rettssaker om Fjell på Modum, som Amund hadde eid og overlatt til svigersønnen Tore. Amund hadde minst tre barn, blant annet datteren Siri Amundsatter på en av Hårum-gårdene i Hole. Hans etterslekt kan føres flere ledd framover, og Fjell-linjen går helt fram til våre dager.

Rettssakene i 1670-årene bekrefter ellers at Amund Hamnor og Paal Gullerud i Norderhov var nær beslektet, etter all sannsynlighet fettere. Paal Gullerud hadde syv barn, blant annet en datter med etterslekt på Klekken i Haug. Det er ikke utenkelig at flere fakta om denne slekten kan avdekkes i annet kildemateriale.

Fra gulnede aviser

Den Norske Rikstidende, 1. august 1855

Fra Hønefos skrives den 26de Juli: Mandagen den 23 dennes om Aftenen Kl. 9½ brød pludseligen et rædsomt Uveir løst over Ringerige. Efter en varm og klar Dag taarnede en Masse forunderlige, mørke, dybe Uveirsskyer sig op over Krogskovens i Strækningen fra Keraden til sydenfor Krogkleven. Denne Deel af Horizonten reiste sig snart som et Ildhav, der ved en orkanagtig Storm fra Østen, ledsaget af et voldsomt Regn, blev drevet vestud. Luften og Fjorden viste sig - kort forud for Udbruddet - ligedan som under Solformørkelsen ifjor. Alle slags Dyr viste sig forvirrede og forskrækkede og søgte Skjul hvorsomhelst. Lyn paa Lyn og Skrald paa Skrald i Forening med den hvirvelagtige Orkan gjorde et sønderknusende Indtryk paa Tilskueren. Lynilden slog ned flere Steder, dog uden at anrette synderlig Skade. Paa en

Gaard i Hole slog Lynet et cirkelrundt Hul i en Vinduesrude og foer tvers igjennem Værelset ud igjennem et modstaaende Vindu uden at foraarsage nogen anden Ulempe. Konen paa samme Gaard blev slaaet i Knæ og fik Haaret afsvedet. Orkanen var saa stærk, at den paa en anden Gaard blæste 4 Stabure overende, hvis Indhold Meel og Fladbrød, tildeels veiredes bort over Ager og Eng.

De i Strøget liggende Skovstrækninger ere blevne stærkt udtyndede. Mange Tylter ere rykkede op med Roden og Trær, tykkere end en Mands Laar, ere blæste af som Kaalstilke. Værre Ulykker ville vel spørges andetstedsfra; imidlertid kunde de ældste Folk ei mindes at have seet eller hørt et rædsommere Veir paa disse Kanter. Efter halvanden Time var Alt roligt og stille.

Årsmøte

Vi minner om lagets årsmøte 11. februar 2014 kl 19:00 på Hønefoss Bowlingssenter, Ankersgt. 30, 3513 Hønefoss.

Nordens Kvinder.

Naar Raaren aander paa Ei og Fjeld
Og vaffer Urterne af Dvalen,
Da dukte sødt fra hvert Bakkehæld
Bel tusind Blomster gjennem Dalen.
Men of dem alle er dog fagrest een,
Den glindsjer stær, foruden Vlet og Reen,
Og aander ud
Et Sommerbud:

Konvallen, Blommernes Blomme.

Den spiter helst paa et renligt Sted,
Hvor Valfen luner for Vinde;
Men Dursten lokker dog hen dit Fjed,
Hvor du dens Klynger kan finde.
Der staar den, skjult bag det brede Blad,
Og biser bly mod Jord sin Klokkerad —
O, se dens Kind,
Hver lys og lind!

Ja, den er Blommernes Blomme!

Konvallen ligner dit Hjertes Brud,
Din blonde nordiske Pige:
Den lillere, den stærre Hud
Kan Sindets Reenhed dig sige.
O, denne miide, klare Ekjenheds Magt
Hver nordisk Ungerivend i Vaand har lagt.
Den duster bly
I Ly og Ly --

Den selv er Blommernes Blomme!

Saa tank paa hende, du i Klyngen tog,
Og lad for hende Hjertet banke —
I al din Frraarerighed har du dog
Gi nogen fagrest Tanke!
Den bringer dig det første, glade Bud,
At Nordens Sommerblems vil springe ud,
I Lysets Vad,
Med deilig Blad,

Til Stands for Blommernes Blomme!
(Jorgen Ase.)

B

